

S.C. CAPITEL PROIECT S.R.L.
B-dul. Ferdinand I, nr.8
510 114, Alba Iulia, jud. Alba
J01/260/1997
CUI RO 9479480
Tel/fax : (+40)258 811 500
Tel: (+40)744 633 713
E-mail: capitel_proiect@yahoo.com

**PLAN URBANISTIC GENERAL
comuna SACU
jud. CARAȘ SEVERIN**

PROIECT NR. 15 / 2010

BENEFICIAR: CONSILIUL LOCAL al comunei SACU, jud. CARAȘ SEVERIN

ELABORATOR: SC CAPITEL PROIECT SRL, arh. Marius BARBIERI

A. PIESE SCRISE

1. Introducere.....	4
1.1 Date de recunoastere a documentatiei plan urbanistic general, comuna Sacu, jud. Caraș Severin.....	4
1.2 Obiectul P.U.G.....	5
1.3 Surse documentare – acte normative care stau la baza întocmirii documentației.....	6
2. Stadiul actual al dezvoltării.....	7
2.1 Evoluție.....	7
2.2 Elemente ale cadrului natural.....	16
2.3 Relații în teritoriu	24
2.4 Potential economic.....	28
2.5. Populația. Elemente demografice și sociale.....	32
2.6 Circulația.....	36
2.7 Intravilan existent. Zone functionale. Bilant teritorial.....	39
2.8 Zone cu riscuri naturale.....	41
2.9. Echipare edilitară.....	42
2.10 Probleme de mediu.....	45
2.11 Disfuncționalități (la nivelul teritoriului și localității).....	52
2.12 Necesități și opțiuni ale populației.....	56
3. Propuneri de organizare urbanistică.....	59
3.1. Studii de fundamentare.....	59
3.2. Evoluție posibilă, priorități.....	59
3.3. Optimizarea relațiilor în teritoriu.....	61
3.4. Dezvoltarea activităților	61
3.5. Evoluția populației.....	66
3.6. Organizarea circulației.....	70
3.7 Intravilan propus. Zonificare funcțională. Bilant teritorial.....	72
3.8 Măsurile în zonele cu riscuri naturale.....	75
3.9 Dezvoltarea echipării edilitare. Soluții propuse.....	78
3.10. Protecția mediului.....	82
3.11 Reglementări urbanistice.....	85
3.12 Obiective de utilitate publică.....	87
4. Concluzii – măsuri în continuare.....	87
4.1 Amenajarea și dezvoltarea comunei în corelare cu teritoriile administrative în vecinătate.....	87
4.2. Șansele de relansare economică și socială ale comunei în corelare cu programul propriu de dezvoltare.....	88
4.3. Categoriile principale de intervenție care să susțină materializarea programului de dezvoltare.....	88
4.4. Priorități de intervenție.....	89
4.5. Aprecierile elaboratorului PUG asupra unor constrângerilor existente	90

B. PIESE DESENATE

A 1/1	-	Încadrare la nivel național – regional și județean		
A 1/2	-	Încadrare și accesibilitate la nivel teritorial		
1590x914/3	-	Plan de încadrare în teritoriu	1:10.000	
A 1/4	-	P.U.G. - Sacu	- Situația existentă	1:5.000
A 1 /5	-	P.U.G. - Sacu	- Situația propusă	
A 1/6	-	P.U.G. - Sacu	- Proprietatea asupra terenurilor	1:5.000
A 1/7	-	P.U.G. - Sacu	- Delimitare U.T.R.	1:5.000
A 1/ 8	-	P.U.G. - Tincova	- Situația existentă	1:5.000
A 1/ 9	-	P.U.G. - Tincova	- Situația propusă	1:5.000
A 1/ 10	-	P.U.G. - Tincova	- Proprietatea asupra terenurilor	1:5.000
A 1/ 11	-	P.U.G. - Tincova	- Delimitare U.T.R.	1:5.000
A 2/ 12	-	P.U.G. - Sălbăgelu Nou	- Situația existentă	1:5.000
A 2/ 13	-	P.U.G. - Sălbăgelu Nou	- Situația propusă	1:5.000
A 2/ 14	-	P.U.G. - Sălbăgelu Nou	- Proprietatea asupra terenurilor	1:5.000
A 2/ 15	-	P.U.G. - Sălbăgelu Nou	- Delimitare U.T.R.	1:5.000

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1 DATE DE RECUNOASTERE A DOCUMENTATIEI PLAN URBANISTIC GENERAL, comuna Sacu, jud. CARAȘ SEVERIN

BENEFICIAR: CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI SACU, jud. CARAȘ-SEVERIN

PROIECTANT: S.C. CAPITEL PROIECT SRL
B-dul. Ferdinand I, nr. 8, ALBA IULIA, JUD. ALBA

COLECTIV DE ELABORARE:

Sef proiect: arh. MARIUS BARBIERI
Urbanism: arh. MARIUS BARBIERI
urb. ALEXANDRU DAMIAN
urb. LAURA NĂSUI
ing. GABRIELA POP
Foto: antrop. GLIGOR MIRCEA
urb. ALEXANDRU DAMIAN
soc. SIMONA BRANIȘTE

SUBPROIECTANTI, COLABORATORI:

Apa, canal: sing. IOAN NISTOR
Drumuri: ing. EMIL BODEA
Electrice: sing. VIOREL MACARIE
Demografie: soc. SIMONA BRANIȘTE
Istoric: antrop. MIRCEA GLIGOR

1.2 OBIECTUL P.U.G.

Planul Urbanistic General al comunei Sacu, ca documentație tehnică de urbanism cu caracter de reglementare, are ca obiect direcționarea și coordonarea amenajării teritoriului, precum și dezvoltarea localităților componente pe termen scurt, mediu și lung.

Folosind ca metodă de lucru analiza multicriterială a situației existente, Planul Urbanistic General scoate în evidență disfuncționalitățile și prioritățile de intervenție în teritoriu și propune orientarea politicilor de amenajare a teritoriului în condițiile respectării dreptului de proprietate, promovării interesului public și dezvoltării durabile a comunei Sacu.

Pe baza acestei orientări strategice Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism aferent se elaborează în vederea atingerii următoarelor **scopuri**:

- Stabilirea direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și de dezvoltare urbanistică a comunei;
- Utilizarea rațională și echilibrată a terenurilor necesare funcțiunilor urbanistice;
- Precizarea zonelor cu riscuri naturale și măsurile de intervenție;
- Creșterea calității vieții;
- Fundamentarea realizării unor investiții de utilitate publică;
- Asigurarea suportului regulamentar pentru eliberarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construcție;
- Corelarea intereselor colective cu cele individuale în ocuparea spațiului.

Obiective

- Definirea și asigurarea cu amplasamente pentru obiectivele de utilitate publică și particulare;
- Stabilirea destinației generale și a condițiilor de construibilitate a terenurilor din intravilan;
- Îmbunătățirea calității rețelei de drumuri;
- Dezvoltarea echipării edilitare.

Solicitari ale temei program

Conform bilanțului teritorial, suprafața teritoriului administrativ al comunei Sacu are o suprafață de 5.365 ha, din care 2.850 ha reprezintă terenul agricol). Din această suprafață 5011 ha sunt situate în extravilan și 354 în intravilan. Teritoriul comunei cuprinde un număr de 3 sate Sacu - reședință de comună, Tincova și Sălbăgelu Nou.

S-a solicitat realizarea Planului de Încadrare în Zonă cu piese desenate la scara 1:10.000 cartograme, scheme și Planurile Urbanistice Generale ale tuturor celor 3 localități la scara 1:5.000, Regulamentul de Urbanism aferent, iar modul de prezentare să fie conform legislației în vigoare la data semnării contractului de execuție, sau a documentelor ce vor apărea ulterior.

Prevederi ale programului de dezvoltare a localităților inițiat și aprobat de Consiliul Local

În lucrare s-a ținut cont de toate aprobările date de Consiliul Local Sacu în ceea ce privește Certificatele de Urbanism și autorizațiile de construcție eliberate până la data executării lucrării. De asemenea, s-au luat în considerare presiunile investiționale pentru teritoriul administrativ al comunei, precum și toate inițiativele Consiliului Local până la această dată.

Ediții anterioare ale P.U.G., modificări sau completări

S-a luat în studiu edițiile anterioare ale schițelor de sistematizare avizate până în prezent:

1. Schița de sistematizare a comunei Sacu.
2. Plan Urbanistic General, lucrare elaborată de S.C. Măgura S.R.L. în anul 2000
3. Strategia locală de dezvoltare durabilă a comunei Sacu în perioada 2007 – 2013.
4. Planurile Urbanistice Zonale elaborate anterior PUG- ului.

1.3 SURSE DOCUMENTARE – ACTE NORMATIVE CARE STAU LA BAZA ÎNTOCMIRII DOCUMENTAȚIEI

Documentația Plan Urbanistic General și Regulamentul Local aferent acestuia (actualizare) va fi întocmită cu respectarea prevederilor actelor normative din domeniu aflate în vigoare, din care:

- Legea 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor;
- Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare (versiune actualizată 2009);
- Legea 422/2001, republicată, privind protejarea monumentelor istorice;
- Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil (cu modificările și completările la zi) - Secțiunea a III-a – Zone protejate;
- O.G. nr.27/27.08.2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul – cadru al Planului urbanistic general, reglementare tehnică, indicativ GPO38/99 aprobată prin Ordinul nr.13N/10.03.1999 al MPLAT;
- Ghid privind elaborarea și aprobarea Regulamentelor locale de urbanism, reglementare tehnică, indicativ GM-007-2000 aprobat prin Ordin nr.21/N/2000 al MLPAT;
- Hotărârea nr.26/26.09.2006 a Consiliului Superior al Registrului Urbanistilor din România, pentru aprobarea regulamentului privind dobândirea dreptului de semnătură pentru documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism și a Regulamentului referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbanistilor din România;
- Hotărârea nr.26/26.09.2006 a Consiliului Superior al Registrului Urbanistilor din România pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea dreptului de semnătură pentru documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism și a Regulamentului referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbanistilor din România;
- Hotărârea Guvernului nr.525/1996, republicată pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism;
- Hotărârea Guvernului nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Legea nr.422/2001, republicată, privind protejarea monumentelor istorice;
- Ordonanța Guvernului nr.43/2000, republicată, privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național;
- Ordinul nr.1964/2007 al Ministerului mediului și dezvoltării durabile, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.
- O.G. nr. 43/2000 – Republicată – privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național;
- Ordonanța nr. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor
- Ordonanța de urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice
- Convenția Europeană a Peisajului, 20 octombrie 2000, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 536 din 23 iulie 2002
- Ordin 2264/2004 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind proiectarea și dotarea locurilor de parcare, oprire și staționare, aferente drumurilor publice, situate în extravilanul localităților,
- Lege 46/2008 privind Codul Silvic
- HG 382/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de

conținut ale documentațiilor de amenajarea teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale

- Ordinul Ministrului culturii și cultelor nr.2314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei monumentelor istorice dispărute, lista modificată ulterior prin Ordinul Ministrului culturii și cultelor nr.2182/2005 pentru aprobarea Listei monumentelor istorice 2004-modificări și completări și a Listei monumentelor istorice 2004-monumente dispărute-modificări și completări;
- Ordonanța de urgență nr.57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice ;
- Legea nr.363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național-secțiunea I- Rețele de transport ;
- Legea nr.171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național- Secțiunea a II –a Apa, cu modificările ulterioare ;
- Legea nr.5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național- Secțiunea a III-a –Zone protejate ;
- Legea nr.351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național- Secțiunea a IV- a- Rețeaua de localități, cu completările și modificările ulterioare ;
- Legea nr.575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național- Secțiunea a V-a –Zone de risc natural ;
- Ordonanța de Urgență nr.142/2008, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național- Secțiunea a VIII-a –Zone cu resurse turistice.
- O.U.G. 195/22 decembrie 2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare

Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior P.U.G

1. PAT al comunei Sacu
2. PUG al comunei Sacu – Memoriu General, elaborat de S.C. Măgura S.R.L., Caransebeș, 2000
3. Planul strategic de dezvoltare socio-economică a comunei Sacu, Județul Caraș-Severin;
4. Strategia Județeană privind Accelerarea Dezvoltării Serviciilor Comunitare de Utilități Publice din Județul Caraș Severin 2007-2013
5. Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Caraș Severin 2007-2013
6. Programul Operațional Sectorial de mediu 2007 – 2013
7. Planul local de acțiune pentru mediu – jud. Caraș Severin pentru perioada 2007 – 2013
8. Planul de dezvoltare regională 2007 – 2013. Regiunea vest – România.
9. P.A.T.J. - Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Caraș-Severin.

Date statistice

***Caietele statistice ale comunei Sacu.

***Recensământul populației 1992 și 2002, Direcția județeană de statistică Caraș-Severin

Suportul topografic al P.U.G.

Suportul topografic pentru elaborarea actualului P.U.G. a fost achiziționat în anul 2009 de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Caraș-Severin, la scara 1:5.000.

BIBLIOGRAFIE

- Benea 1996b p. 161 - Benea Doina, *Dacia sud-vestică în secolele III-IV*. Timișoara (1996, 1).
- Bălănescu 1983 - Bălănescu Dana, *Descoperiri monetare din sudul Banatului (III)*, în *Banatica* 7 (1983), p. 235-238.
- Bălțeanu 2005 - Dan Bălțeanu - coordonator, *România, spațiu, societate, mediu*; București. 2005.
- Bordea 1996-1998, p. 436 - Bordea Gheorghe-Petre, Mitrea Bucur, *Découvertes monétaires en Roumanie – 1994-1996*, în *DaciaNS* 40-42 (1996-1998), p. 425-466.
- Boroneanț 2000 p. 123. - Boroneanț Vasile, *Arheologia peșterilor și minelor din România*, București (2000)..
- Bulboacă 2008 - Sorin Bulboacă, *Localități medievale dispărute din Banat*, în *Studii de știință și cultură*, Anul IV, nr. 3 (14), 2008, p. 3-7.
- Drăgan 2000 - Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania 1440-1514*, București, 2000.
- Drăgoescu 1995 p. 350; - Drăgoescu Maria, *Descoperiri arheologice și numismatice pe teritoriul Banatului între anii 1872-1918*, în *AnB(SN)* 4 (1995), p. 315-375.
- Chițu et al. 1983 - Chițu Maria, Ungureanu Alexandru, Mac Ioana, *Geografia resurselor naturale*, București 1983.
- Ghinea 2002 - D. Ghinea, *Enciclopedia geografică a României*, București, 2002.
- Ghinea, Ghinea 2000 - E. Ghinea, D. Ghinea, *Localitățile din România – Dicționar*, București, 2000.
- Gumă 1993 - Gumă Marian, *Civilizația primei epoci a fierului în sud-vestul României*, în: *BT* 4 (1993).
- Ehrler, 1982 - Johann J. Ehrler, *Banatul de la origini până acum (1774)*, Timișoara, 1982
- Medeleț 1994a, p. 289 - Medeleț Florin, *Contribuții la repertoriul numismatic al Banatului, Epoca Latène. Secolul IV î.Chr.-106*, în *AnB(SN)* 3 (1994), p. 239-308.
- Medeleț și Bugilan 1987, p. 162. - Medeleț Florin, Bugilan Ion, *Contribuții la problema și la repertoriul movilelor de pământ din Banat*, în *Banatica* 9 (1987), p. 87-198.
- Mogoșanu 1968 - Mogoșanu Florea, *Paleoliticul superior cuarțitic din Banat*, în *SCIV* 19 (1968, 2), p. 303-312.
- Meșter 1970 - Meșter Emil, *Considerațiuni economico-geografice asupra Văii Timișului – sectorul Buchin-Govăjdia*, în *Lucrări științifice ale Cadrelor Didactice, seria geografie*, vol 2, 1970, p.170-174.
- Nicolăescu-Plopșor și Stratan 1960 - Nicolăescu-Plopșor C.S., Stratan Ioan, *Săpăturile de la Tincova*, în *MCA* 7 (1960), p. 29-32.
- Petrovszky 1977, p. 458 - Petrovszky Richard, *Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, din paleolitic până în secolul al V-lea î.e.n. (partea III)*, în *Banatica* 4 (1977), p. 437-462.
- Rădulescu - Rădulescu, Al., *Istorie și demografie în Banatul otoman (1552-1716) – realități și ipoteze*, în "Vilaietul Timișoarei (450 de ani de întemeiere a pașalâcului), 1552-2002", Timisoara, 2002, p. 53-91.
- Rogozea 1995 - Rogozea Petru, *Cercetările arheologice din anul 1994 de la*

- Sacu, jud. Caraș-Severin*, în CANT 1 (1995), p. 189-198.
- Rogozea, Popescu 1988 - Rogozea Petru, Octavian Popescu, *Noi descoperiri arheologice în județul Caraș-Severin (IV)*, în Tibiscum 7, 1988, p.264-274.
- Rogozea și Cedică 1996 - Rogozea Petru, Cedică Valentin, *Cercetările arheologice de la Sacu (jud. Caraș-Severin), din anii 1995-1996*, în CANT 2 (1997), p. 54-62.
- Trebinci 1979 - V. Trebici, *Demografia*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979;
- Trebinci - V. Trebici, *Demografie, excerpta et selecta* - Editura Enciclopedica, București,
- Voștianu 1985 - Liviu și Talida Voștianu, *Monografia satului Tincova* (manuscris) 1985.
- Zaberca 1987 - Vasile, Mircea Zaberca, *1 Decembrie 1918. Delegația Caraș-Severinului la Marea adunare Națională de la Alba Iulia*, în Banatica 9, 1987, p. 439-446.
- * * * - *Noi descoperiri arheologice în județul Caraș-Severin (II)*, în StComCar 4 (1979), p. 323-330..
- * * * Istoria României. Transilvania, vol. I, Cluj – Napoca, 1997, p. 569
- * * * *Repertoriubanat* – <http://arheologie.ulbsibiu.ro>, versiune electronică.
- * * * <http://www.banaterra.eu/romana>

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1 EVOLUȚIE

2.1.1. Date privind evoluția în timp a unității teritorial-administrative Sacu

Paleolitic

Cele mai vechi mărturii ale prezenței umane pe acest teritoriu denotă faptul că zona asigură condiții optime de habitare încă din Paleolitic. Astfel, pe terasa de la "Săliște" (cod RAN 53782.01; cod LMI CS-I-s-B-10889), situată la sud-est de satul Tincova, pe malul drept al Timișului, s-a descoperit și cercetat o așezare paleolitică complexă, aparținând "*aurignacianului superior*". În imediata apropiere, la aproximativ 200 m spre nord a fost identificată o nouă așezare paleolitică, aparținând "*musterianului*", pe baza mai multor piese din cuarțit.

Aceste descoperiri de mare importanță istorică sunt mărturii pentru fazelor evolutive ale paleoliticului local și a evoluției stânse dintre comunitățile umane aurignaciene de aici și cele din zona Europei centrale, confirmate prin caracterul așezărilor și tipul de unelte folosite. Totodată, descoperirile musteriene de aici fac dovada unor evoluții locale lente, care s-a întins până în pragul *holocenului*, independente de potențialul evolutiv mai puternic a comunităților paleolitice aurignaciene.

Perioada neolitică

În urma unor periegeze efectuate în zonă s-au descoperit în punctul „Dealul Satului” (Caselor) (cod RAN 53782.02) mai multe fragmente ceramice neolitice, aparținând culturii Vinča – Dudești (vezi anexa 1).

Perioada bronzului timpuriu

În punctul „Izlaz” (52764.02), pe baza materialului ceramic descoperit a fost identificat un nivel de locuire aparținând culturii Coțofeni.

Epoca bronzului

Din această perioadă stau mărturie descoperirile de la Sacu – „Țărinioara – Pelcea” (Ferma Horticolă), cod RAN 53764.01, aparținând grupului cultural Balta Sărată, încadrat cronologic în sec. XII – X a.Chr. În situl de aici, amplasat pe terasa I a Timișului, au ieșit la iveală mai multe materiale ceramice aparținând fazei a III-a a grupului, printre care și două fragmente de idoli antropomorfi. Materialele se găsesc în depozitele muzeelor de la Caransebeș și Reșița.

Prima perioadă a epocii fierului

Tot la „Ferma Horticolă”, peste nivelul de locuire „Balta Sărată” au fost identificate fragmente ceramice aparținând culturii „Basarabi” (cod RAN 53764.01), din sec VII – VI î.Chr. De asemenea, la Tincova, în punctul „La Dos” (cod RAN 53782.03) este semnalată existența unei așezări hallstattiene. (Gumă 1993).

La Tène-ul dacic

Teritoriul administrativ al actualei comune Sacu era așezat în antichitate, pe traseul unui important drum comercial, care, traversând culoarul Bistriței și al Timișului, asigură legăturile dintre depresiunea Hațegului cu câmpia Banatului și mai departe, peste Dunăre, cu coasta Dalmată și Italia, constituind o importantă rută pe „drumul sării” dintre spațiul transilvan și cel balcanic și adriatic. În perioada dacică, acest fapt este vizibil în circulația monetară, ilustrată de numeroasele descoperiri izolate și de tezaurul din zona Banatului de est. În acest context poate fi amintită descoperirea unui important tezaur monetar pe teritoriul satului Tincova. Aici, în punctul numit Valea Radului, cu prilejul refacerii unui drum forestier, a fost descoperit în 1978 un

tezaur monetar roman din argint, recuperat parțial în 1978 (131 piese) și în 1981 (16 piese), format din denari romani republicani. Ulterior au mai fost publicați un număr de 9 DRR, care nu au fost incluși în studiile anterioare. Piesele s-au găsit împrăștiate pe o suprafață de cca. 40 mp, ceea ce denotă că au fost îngropați într-o pungă din piele sau material textil.

De asemenea din punctul „Râpa Mare” provine ceramică de factură dacică, aparținând sec. II – I î.Chr. Acest punct este situat la cca. 1,5 km sud de locul unde s-a descoperit tezaurul monetar din Valea Radului.

Perioada romană

Cercetările geologice din zona vestică a Munților Poiana Rusca au pus în evidență existența unor mineralizații de fier, sub forma unor lentile de siderit, situate în roci dolomitice sau șisturi cloritoase, care puteau fi cunoscute și exploatare și în antichitate. Deși nu există indicii clare, depistate arheologic, presupunem totuși posibilitatea exploatării acestora și în perioada Daciei libere. Acest fapt ar putea explica descoperirile de piese și unelte din zonă, inclusiv existența unor exploatări romane în zona Tincova.

Vezi anexa 1.

Perioada feudal timpurie

La „Râpa Mare”, peste nivelul de locuire dacic au fost descoperite fragmente ceramice datând din sec. VIII – IX.

Alte descoperiri sunt semnalate la:

- Tincova – Pe Valea Tincovița la 50 m în amonte de barăcile I.P.E.G. „Banatul” - Caransebeș, într-o carieră deschisă în depozitele de terasă apar fragmente de ceramică atipice.
- Fragmente ceramice atipice au mai fost identificate în punctele „Zăvoi”, „Bucium”, „Sat Bătrân”, Izlaz
- Sunt semnalate un număr de 4 movile la cca. 600 m nord de satul Sălbăgelu Nou, la marginea unei terase. Nu s-au făcut sondaje sau cercetări în zonă. Este posibil să fie simple semne de hotar, cum tot atât de posibil este să fie tumuli funerari, preistorici. Totodată prezența acestor tumuli, cu un diametru de cca. 7 m și o înălțime actuală de cca. 0,80 m constituie elemente ale peisajului local, care trebuie conservate și păstrate, deoarece pot oferi informații valoroase asupra topografiei locurilor și a istoriei oamenilor care au trăit aici.
- Pe Valea Radului, lângă drumul județean spre Jidioara, la ieșire din Tincova, în locul numit „Glatină”, s-a descoperit, de asemenea un tumul. În urma unui sondaj efectuat aici au fost identificate urmele unor vetre de foc.

Toate aceste descoperiri demonstrează faptul că spațiul actualei unități administrative a constituit în decursul istoriei un areal propice de habitare, în care comunitățile umane și-au întemeiat așezări, la a căror dezvoltare au contribuit în egală măsură resursele naturale și fertilitatea terenului. În același timp, zona constituia și un loc important de trecere dintre Câmpia Banatului, culoarul Timiș – Cerna și cel al Bistrei, favorizând legăturile cu spațiul intracarpatic și Dunăre.

Începând cu perioada feudală informațiile arheologice despre acest spațiu sunt completate de către cele scrise; cronici, acte de dani, rapoarte oficiale etc.

Informații mai concludente despre această localitate apar începând din sec. XIV, când moșia apare în diferite contexte legate de proprietatea feudală a diferitelor familii nobiliare bănățene.

După alungarea turcilor din Banat de către armatele austriece, conduse de către principele Eugeniu de Savoia, întreg teritoriul a devenit proprietate camerală, având un singur proprietar – împăratul. După încorporarea Banatului la Ungaria în 1778, gospodărirea acestuia prin regia de stat a devenit nerentabilă, motiv pentru care multe moșii au fost oferite spre vânzare sau donate diferitelor persoane pentru merite deosebite aduse statului.

Într-un asemenea context, terenurile și satele Sacu, Tincova și Căvăran sunt donate,

pentru servicii deosebite aduse țării locotenent-colonelului Házy János, trecând din proprietate regală în aceea a unei nobilimi locale, în formare.¹

Foia de hartă din colecția austriacă cu satele Sacu și Tincova

Ulterior, moșia Sacu ajunge în posesia familiei baronului Radoșevici, căreia îi se datorește actualul parc dendrologic și conacul unde astăzi este caminul de bătrâni. Rămâne simbolic gestul urmașilor acestei familii de a fi renunțat la revendicarea proprietăți imobiliare moștenite, când au aflat că aici s-a înființat un cămin de bătrâni.

Datorită vitregiei vremurilor și conflictelor dese dintre austrieci și turci, în zonă au existat și localități care au dispărut în timp. În rândul acestora, putem aminti satele:

- **Delar**, localitate dispărută, situată lângă Tincova, aparținând districtului Caransebes, menționată în 1643.

- **Morencz**, așezare dispărută, situată în hotarul satului Sacu și menționată pentru prima dată în 1585, ca fiind în stăpânirea familiei nobiliare Mâtniceanu. În 1589 este pomenit documentar nobilul Baltazar Zagvyay (Mâtniceanu) din satul Morencz, aflat împreună cu nobilul Lupu Grozav în proces cu nobilul Lupu Mâtniceanu din Caransebes. În decembrie 1642, satul Morencz era sechestrat pe seama fiseului princiar de Gheorghe Rackoczy I. În lipsa unor cercetări arheologice, se poate aprecia amplasarea acestuia pe teritoriul numit „Sat Bătrân”, din sud-estul localității Sacu.

- În sec. XVI, în zonă mai este amintită localitatea **Zlawapatak**, așezare dispărută, situată undeva între Sacu și Caransebes. Așezarea este menționată la 11 iunie 1585, ca aparținând patrimoniului familiei Mâtniceanu și la 18 decembrie 1642, când este sechestrată de la nobilul Ioan Mâtniceanu, pe seama datoriilor acumulate către fiseului princiar².

Istoria modernă a zonei și în primul rând a localității de reședință este puternic condiționată de așezarea sa în apropierea unor centre militare importante (Caransebeș și Lugoj), îndeplinind un important rol în aprovizionarea cu alimente a garnizoanelor din aceste localități.

¹ Lay, 1979, p. 359

² Bulboacă, 2008, p. 4 - 6.

Totodată, locuitorii acestor aşezări participă la marile evenimente politice care au marcat istoria modernă a României. De aici, alături de trimişii comunităţilor locale şi de alţi participanţi, la marele eveniment din 1 Decembrie 1918, a participat ca delegat cu drepturi depline al cercului Zorlenţu Mare şi reprezentant al comunităţii locale, Spătău Aurel din Sacu.

2.1.2. Caracteristici semnificative ale teritoriului şi localităţilor, repere în evoluţia spaţială a localităţii

Aşezare

Localităţile comunei Sacu sunt situate în extremitatea nordică a judeţului Caraş-Severin, la limita cu judeţul Timiş. Geografic, teritoriul administrativ al comunei Sacu se găseşte pe culoarul Timiş – Cerna, pe DN 6, la 21 km de municipiul Lugoj şi 21 km de municipiul Caransebeş. Din punct de vedere geomorfologic, arealul face parte din marea unitate fizico-geografică a Câmpiei Banato-Crişane, reprezentată prin lunca şi terasele Timişului şi zona colinară a Dealurilor Lugojului, situându-se în zona de contact dintre Lunca (Câmpia aluvionară) a Timişului cu Piemontul Pogănişului şi Dealurile Lugojului, iar spre nord-est rama Munţilor Poiana Ruscăi şi cu dealurile Sacoş – Zăbujeni, spre sud.

Fiind aşezată de o parte şi de alta a râului Timiş, teritoriul comunei ocupă o suprafaţă de 5.365 ha, începând din câmpia Timişului până la dealurile acoperite cu păduri de foioase şi conifere, din piemontul Poiana Ruscăi. Astfel terenul administrativ al comunei înregistrează o diferenţă de altitudine de cca. 600 m, de la cca 150 metri în lunca Timişului până la maximul 750 m, în zona numită Vârful Cireşului, aflată în partea de nord-est a teritoriului. Lunca şi câmpia se întind de o parte şi de alta a râului Timiş pe o distanţă de 0,5 – 2 km pe malul drept şi la 5 km pe malul stâng, după care continuă dealurile, cu o lăţime de cca. 8 km spre nord-est şi încă 3 km spre sud-vest. Satul Tincova este aşezat în lunca râului Timiş şi pe terasele ce mărginesc malul drept al râului, în bazinul inferior al Văii Radului, Tincoviţa şi Valea Mare, iar satul Sălbăgelu Nou este situat la cca 200 m altitudine, pe o terasă la 7 km sud-vest de satul Sacu.

Despre aşezarea Sacu scrie istoriograful maghiar Pestz Frigyes în lucrarea „Istoria Judeţului Caraş” (Budapesta, 1885). El aminteşte de documente care vorbesc despre acest sat încă din anii 1262 şi 1263, dar în mod cert din anul 1315, când apare sub numele de "Zakul".

Într-un document din 1411 este amintită localitatea Tincova, unde ar fi existat exploatarea miniere încă de pe vremea romanilor, fapt explicabil dacă ne gândim la existenţa unui important castru roman la Jupa, în imediata apropiere. Localitatea mai apare în perioada 1470 – 1478 ca parte din domeniul bănăţean al familiei nobiliare Ladislau de Macicaşu (Drăgan 2000, p. 290).

În documentele medievale, aşezarea Sacu apare sub diferite denumiri, după cum urmează:

- în anii 1315 şi 1608 apare sub numele de „Zakul”;
- în anii 1548, 1549, 1555, 1559, 1589 şi 1597 se numeşte „Zaak”;
- în anii 1584 şi 1585 apare sub numele de „Zak”;
- în 1586 se numeşte „Zakonz”;
- în 1593 se numeşte „Zakfalva”;
- în anii 1599 şi 1609 apare sub numele de „Zakh”;
- în 1624 apare sub numele de „Szak”.
- în anii 1690 şi 1700 apare sub numele de „Szakul”;
- într-o lucrare cartografică din 1709 apare sub numele de „Szakul”;
- la recensământul din 1717 apare sub denumirea de „Szacul”, nume pe care-l va păstra cu mici intreruperi până în zilele noastre.

- În raportul lui Johann J. Ehrler din 1774, apare sub aceeași denumire, în componența districtului Caransebeș, cercul Bucoșniței, ca având oficiu de poștă sau stațiune pentru olăcari.
- În harta lui Griselinii din 1776 localitatea Sacu apare sub numele de *Sakul*, iar Tincova sub forma *Tianova*. Sub aceeași grafie, localitatea apare și în hărțile "Iosefine" din 1769.

În anul 1815 așezarea este ridicată la rangul de oraș campestru („mezo-varos”), fără a se bucura de privilegii importante, decât de dreptul de a avea două târguri de țară pe an. Actuala așezare s-a dezvoltat în jurul principalului drum care străbătea culoarul Timișului, spre Lugoj, la vest de albia pârâului Mâtnicel, din care cauză a fost deseori devastat de către turci. Analizând materialele cartografice din a doua parte a sec. XVIII (1770), se poate constata că localitatea era așezată pe actualul amplasament în apropiere de cotul Timișului, fără a avea o structură clar încheată, satul format din peste 60 de gospodării așezate în interiorul unor grădini mari, în apropiere de locurile de arătură și pășunat. Localitatea era legată de Sălbăgelu Vechi printr-un drum de hotar. În partea vestică a satului, la ieșire, lângă drum, era situat hanul, unde opreau olăcarii pentru a schimba caii de Poștă „Post Huns”. În fața hanului trona o fântână cu cumpănă, care după toate probabilitățile, deservea cea mai mare parte a localității.

După cca. un secol, satul Sacu apare total schimbat. Fiind aplicate deja măsuri de sistematizare, pe hărțile militare austro-ungare de la 1864, așezarea are deja o formă regulată, extinsă spre sud-vest, pe structura unei rețele stradale formată din trei străzi relativ paralele cu drumul Caransebeș - Lugoj, intersectate la rândul lor de alte străzi secundare paralele.

În zona centrală apar mai multe construcții administrative, conacul familiei Radoșevici (!) și parcul acestuia, organizat printr-o rețea de alei dispuse în formă de stea. Tot în zona centrală, vizavi de conac este situată biserica.

Casele sunt așezate la stradă, în spatele lor fiind situate dependințele, grajdurile și grădinile de zarzavat. Străzile sunt în general largi, drepte și relativ continue. În partea sudică a satului sunt reprezentate mai multe fântâni cu cumpănă, de unde sătenii se aprovizionau cu apă.

În schimb, localitatea Tincova s-a dezvoltat pe malul opus al râului Timiș, la gura văii Tincovița și a afluenților acesteia. La 1770 Tincova (Tinkova) era destul de mică, doar câteva case risipite la marginea pădurii, pe platourile celor cinci interfluvii care mărginesc Valea Mare, Tincovița și Ibăneasa, numite Carpene, Crucea, Dăbuș, Dealul Caselor și Poiană. Gospodăriile sunt așezate în mijlocul unor grădini încăpătoare împrejurul cărora se întindeau zonele de fânaș și pășunat. Potrivit mărturiilor documentare, satul avea o biserică din lemn, construită în 1741 în „Grădina Mare”, biserică incendiată câțiva ani mai târziu în urma unor incursiuni de jaf ale turcilor. Spre sud satul era delimitat de Timiș, actualmente cursul rămânând ca braț mort al râului.

Principalul drum străbătea satul de la est spre vest, trecea peste platoul „Seliște”, de unde pornea o ramificație spre nord, către Nădrag, iar altul spre vest, spre Jidioara.

Potrivit unor însemnări monografice, în sat ia ființă în anul 1715 colonia de țigani din Valea Radului, aduși aici din Moldova, de pe proprietățile unor boieri scăpătați.

Potrivit tradiției, după devastarea și arderea satului de către cetele turcești la 1788, acesta este reconstruit în vale, pe luncile Văii Mari și Tincovița, precum și în lungul drumului „Mahala”, spre Valea Radului. Pe materialele cartografice de la mijlocul sec. XIX satul apare pe noul amplasament. Tot acum apar și primele reprezentări ale coloniei de țigani de pe Valea Radului.

De asemenea, cursul principal al Timișului, imediat după intrarea în sat, coboară spre sud (pe actualul curs), vechiul curs pierzându-și treptat importanța.

La începutul sec. XX, cele două așezări situate pe același amplasament apar mult mai bine organizate și dezvoltate, ajungând la o structură urbanistică ce se poate regăsi și astăzi. Tincova s-a dezvoltat în continuare adaptându-se zonei, răsfirată în lungul Timișului și al Văilor Tincovița, Radului și Ibăneasa. Această structură urbanistică se păstrează în bună măsură până azi (Vezi anexa 2/5).

Localitatea Sălbăgelu Nou fiind înființată mult mai târziu, în a doua parte a sec. XIX, apare

cartografic numai în 1910, sub numele de Gyula Telep, având un număr de cca. 10 gospodării.

Cele mai vechi documente din arhiva comunei Sacu sunt registrele de stare civilă începând cu luna octombrie a anului 1895. Pe baza acestora se constată că de această unitate administrativă aparțineau satele: Tincova, Caveran (azi Constantin Daicoviciu), Mâtnicu Mare, Peștere și Maciova.

Această situație se menține până în anul 1905 când, satul Mâtnicu Mare iese din componența teritorială a comunei Sacu, pentru ca începând cu anul 1910 să iasă și satele Cavaran, Peștere și Maciova. Astăzi, toate aceste localități se regăsesc în componența comunei Cavaran (Constantin Daicoviciu).

În felul acesta, comuna Sacu rămâne numai cu satele Sacu și Tincova, până în anul 1928 inclusiv. Cum între anii 1930-1950, fiecare sat a construit o unitate administrativă proprie cu primărie și notariat, actualele sate erau subordonate plasei Sacu, până la împărțirea administrativă din anul 1950, Sacu fiind centrul de plasă.

În urma împărțirii administrative din anul 1950, comuna Sacu va fi alcătuită din satele: Sacu, Tincova și Salbagelul Nou, o nouă așezare formată din coloniști germani, în apropierea localității Sălbăgelu, încă din 1889.

Teritoriul administrativ

Astăzi, teritoriul administrativ are o suprafață de 5.356 ha și cuprinde 3 sate Sacu - reședința de comună, Tincova și Sălbăgelu Nou. Din punct de vedere al mărimii, localitățile componente se înscriu în categoria localităților mici, sub 1000 de locuitori. Teritoriul comunei se desfășoară în teren pe cca. 15 km în axa est – vest și 6 km pe axa nord – sud. Din suprafața de 5356 ha, cca. 3100 ha îl reprezintă terenul agricol.

Localități componente

Localitatea Sălbăgelu Nou a fost înființată de către o comunitate germană în 1889, păstrând caracteristici tipice. În ultimii treizeci de ani, aproape toată populația de origine germană din acest sat a emigrat, locul acesteia fiind luat de către o comunitate de ucrainieni, originară din Maramureșul românesc, care au cumpărat casele rămase libere.

Atât satele Sacu cât și Sălbăgelu Nou păstrează caracteristicile specifice satului de câmpie, vatra acestora păstrând o formă relativ regulată, cu străzi drepte, dispuse în caroiaj, extinderea în timp efectuându-se prin conservarea acestor caracteristici.

Localitatea Tincova, având vatra inițială la confluența unor văi, păstrează doar la acest nivel vechea structură, dezvoltarea sa ulterioară efectuându-se în lungul acestora și pe terasele mărginașe. Cristalizarea ulterioară a unei rețele de transport a influențat extinderea vetrei în jurul nucleului inițial. Astăzi, caracteristicile acestei așezări sunt cele ale unui sat răsfirat tipic, al cărui intravilan se întinde atât în lungul văilor Mare, Tincovița și Radului, cât și în lungul DJ 680 A și pe terasele din jur.

Vezi anexa 2.

Vecini

Teritoriul administrativ al comunei Sacu se învecinează :

- la nord și Vest – jud. Timiș
- la est – comuna Constantin Daicoviciu,
- la sud – comuna Copăcele.

Căi de comunicații

Principalele căi de comunicație sunt reprezentate de:

1. **coridorul 1** de transport european, format din:
 - DN 6 – E 70; principala arteră de comunicații ce leagă centrul Europei de peninsula Balcanică și Asia Mică.
 - Magistrala CF care leagă Bucureștiul cu Timișoara (prin Dobreta Turnu Severin) și cu restul Europei.

2. **DJ 680 A** – Sacu(E 70) – Tincova – Ciuta – Obreja.
3. **DC 6** Sacu (E 70) – Sălbăgelu Nou.

2.1.3. Evoluția localităților după 1990

Favorizată de poziția geografică la drumul european E 70 și de distanțele apropiate de doua centre urbane importante din zonă, municipiul Caransebeș, din jud. Caraș-Severin și municipiul Lugoj din jud. Timiș, un procent important din locuitorii comunei erau angajați la obiective economice în aceste centre urbane. Decăderea industriei din orașele apropiate a afectat și nivelul de trai al locuitorilor comunei Sacu. De asemenea, s-au restrâns activitățile agricole.

După 1990, cea mai mare parte al locuitorilor de origine germană din satul Sălbăgelu Nou au plecat în Germania, proprietățile acestora fiind achiziționate de cetățeni de origine ucrainiană din nordul țării, care s-au stabilit aici.

2.2 ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. Caracteristicile reliefului

Sub aspect geomorfologic, teritoriul comunei se încadrează în marea unitate fizico-geografică "Banato-Crișana", cu subunitățile:

1. Lunca Timișului, în zona centrală, pe axa nord-sud, aparținând cursului mijlociu al râului, prezentă sub forma unui câmpii largi, denumit Culoarul Timiș-Cerna. Partea nordică a acestui culoar formează depresiunea Caransebeșului. Relieful acesteia este unul colinar, modelat de acțiunea Timișului și a afluenților acestuia, în depozitele sedimentare neogene. Geologic, această zonă este formată din depozite aluvionare, de vârste pleistocen superior, compuse din depozite aluvionare și lesoide și pleistocen mediu și holocen superior, compuse din depozite aluvionare.
2. Dealurile Pogonișului, spre sud, sunt formate din depozite tortoniene: marne, gresii și argile, care suprapun un fundament cristalin mult mai vechi. Această unitate de relief, ce delimitează culoarul Timișului spre sud, în aval de Caransebeș, înaintează pe teritoriul comunei prin culmea Sacoș-Zăgujeni. Structural sunt formate din depozite pliocene, de vârstă panoniană (nisipuri, pietrișuri, argile nisipoase și marne), străpunse de șisturi cristaline. Datorită culmilor largi și înălțimilor mici (170-300 m) au mai degrabă aspect de podiș.
3. Dealurile piemontane ale Munților Poiana Ruscăi, formate la rândul lor din depozite cretacic inferior (marne, gresii, conglomerate) și superior (marne, calcare, conglomerate).

Terasele, care fac trecerea de la Piemontul Pogănișului la Culoarul Timișului, printr-o succesiune de patru trepte de nivel, cu lărgimi cuprinse între 1,5 și 3,0 km, coboară într-un evantai foarte fragmentat către nord, nord-vest și nord-est, pe aliniamentul localităților Sacu – Jena - Găvojdia. Față de talvegul văii Timișului, diferențele de nivel se prezintă astfel: terasa I între 100-150 m, terasa a II-a 70-90 m, terasa a III-a 45-65 m și terasa a IV-a 20-40 m.

Lunca Timișului, care prezintă aspectul caracteristic stadiului de maturitate a văii Timișului în zona cursului său mijlociu, este străbătută de numeroase meandre cu frecvente difluențe, belciuge și privaluri ce servesc drept cale de scurgere către râu a apelor, în perioadele cu precipitații abundente. Aspectul ușor ondulat, în special în vecinătatea imediată a Timișului, se datorează prezenței grindurilor slab estompate și a micro-depresiunilor ușor săpate în nivelul de bază al luncii.

Teritoriul comunei se întinde între culmile masivului Poiana Ruscăi, situate în nord est, unde se întâlnește cea mai mare altitudine (900 m). De aici relieful coboară treptat pe culmile piemontane spre albia majoră a Timișului. În partea de nord-vest a comunei se întind culmile domoale ale dealurilor Pogănișului, a căror înălțimi nu depășesc 350 m, iar spre sud culmile Sacoș - Zăgujeni. Relieful este sculptat în depozitele piemontane ale celor două subunități menționate, divizate în lunci colinale, care au luat naștere în regim submestru.

2.2.2. Rețeaua hidrografică

Apele care străbat comuna sunt râul Timiș și pâraiele Matnicelul, Valea Mare Tincovița, Valea Radului și Valea Ibăneasa.

Rețeaua hidrografică a zonei este tributară râului Timiș, principalul curs de apă care străbate teritoriul administrativ al comunei.

Timișul este cel mai important râu din Banat, cu o lungime de 241 km, din care cca. 100 km sunt pe teritoriul județului Caras-Severin, unde bazinul său de recepție însumează 5248 km². El izvorăște din Munții Semenic (Trei Ape), primind pe teritoriul județului o serie de afluenți care-i îmbogățesc apele. Dintre cei mai importanți amintim:

- Bistra, cu o lungime de 46 km și un bazin de 908 km² drenează culoarul cu același nume, pentru a se uni cu Timișul în aval de Jupa.
- Hideagul, cu o lungime de 34 km și un bazin de 171 km² izvorăște din Munții Țarcu.
- Sebeșul, cu o lungime de 23 km, are un bazin de 142 km² izvorăște din sudul Vf. Șeronii și se varsă în Timiș la Caransebeș.

- Teregova, cu o lungime de 15 km și un bazin de 51 km² izvorăște din Munții Semenic și se varsă în Timiș la Teregova.

În aval de Caransebeș, albia Timișului devine largă și foarte meandrată. Datorită acestui fapt, apar o serie de brațe fosile și bălți, care seacă în perioadele de secetă, fiind alimentate din nou la perioadele de viitură.

Pe teritoriul comunei Sacu, Timișul primește câțiva afluenți mai mici, care drenează dealurile vestice ale masivului Poiana Ruscă. Aceștia sunt Afluenții de pe dreapta, Valea Mare și Tincovița cu afluentul său Valea Ibăneasa. Aceste văi își adună apele de pe dealurile de la poalele masivului Poiana Ruscă, de la o altitudine de cca. 750 m, pentru a se uni puțin înainte de vărsarea în Timiș la altitudinea de cca. 155 m, pe teritoriul localității Tincova.

Pe partea stângă, Timișul primește apele Văii Secănească numită și Vâna Ohaba, după confluența cu Mâtnicelul (ce izvorăște de sub vârful Zorlențu Mare), pe teritoriul satului Ohaba Mâtnic, traversând satele Copăceni și Sacu.

După ce străbate 5 km pe teritoriul comunei Sacu, în aval de localitatea cu același nume, Timișul, iese de pe teritoriul județului Caraș-Severin pentru a intra pe teritoriul județului Timiș.

Datorită specificului său fizico-geografic, teritoriul comunei Sacu dispune de cca. 360 ha de terenuri așezate în lunca Timișului, care sunt supuse inundațiilor în perioadele de primavară, la topirea zăpezilor din munte și în perioadele cu pluvialitate ridicată specifică anilor ploioși.

Adâncimea pânzei freatice este de asemenea condiționată de caracteristicile terenului, fiind diferită atât la nivelul celor trei sate, cât și în cuprinsul vetrei aceluiași sat, în funcție de situarea acesteia față de cursul râului. Astfel, adâncimea pânzei freatice este cuprinsă:

- la nivelul localității Sacu între 6-10 m,
- la Tincova într 6-50 m,
- la Sălbăgelu Nou între 25-40 m.

2.2.3. Condiții climatice

Fiind situată în partea de est a Câmpiei Banatului, comuna beneficiază de o climă continental mediteraneană, caracterizată de veri călduroase și ierni blânde, cu o medie de temperatură de circa +10 grade anual, maximele atingând 35 – 40 grade Celsius, iar minimele coborând până la - 25 grade Celsius.

Principalele elemente climatice de pe teritoriul județului Caraș-Severin sunt caracterizate de variațiile mari ale valorilor medii și extreme datorită specificului reliefului. Structura și altitudinea acestuia crează importante diferențe climatice între zona montană, cea de deal și de câmpie.

Culoarul Timiș-Cerna este o zonă cu temperaturi mai ridicate față de restul regiunilor mărginașe. Aici temperatura medie multianuală este de cca. 10°C, iar cea minimă multianuală are valori cuprinse între 0 și -10 C, în luna ianuarie. Media temperaturii maxime multianuale la limita nordică a culoarului Timiș-Cerna, înregistrată în luna iulie, oscilează în jurul valorii de 22°C, pentru ca la nivelul piemonturilor această valoare să oscileze între 20 și 21°C.

Conform Atlasului Climatologic al României, în aceste zone prima zi de îngheț se înregistrează după 11 octombrie, pentru ca în Dealurile vestice, până la altitudini de 600 m, data primului îngheț să oscileze între 1 și 11 noiembrie. Ultimul îngheț de primăvară, în aceste zone, se înregistrează în jurul datei de 21 aprilie. Brumele se produc în general în cursul lunilor aprilie și octombrie.

Cantitatea de precipitații este în medie de cca. 650-700 mm anual, ajungând la maxime de cca. 1000 mm și minime de cca. 350 mm anual. Perioadele cele mai secetoase se înregistrează în lunile de iarnă, când nivelul acestora abia ajunge la 30÷50 mm, pentru ca în perioada lunii iulie media precipitațiilor să atingă 80÷100 mm.

Mișcarea curenților de aer este dominată de vânturile mai reci, dinspre nord și nord-vest și cele dinspre sud, mai calde, cu particularitățile specifice date de relief. În vestul culoarului Timiș-Cerna, la nord-vest de Caransebeș, vânturile dominante sunt dinspre vest și nord-vest (11%) și sud-est 24,5%, în concordanță cu orientarea depresiunii.

2.2.4. Caracteristici geotehnice

Teritoriul comunei Sacu se întinde în cea mai mare parte în unitatea fizico-geografică "Banato-Crișană" ce delimitează spre vest culmile montane înalte ale Munților Poiana Ruscăi, Semenic și Aninei.

În cuaternar, odată cu adâncirea râurilor iau naștere terasele limitrofe și se definitivează zonele depresionare mărginașe, care acționează ca nivele de bază în evoluția reliefului. Ia naștere astfel un relief variat, cu interfluvii largi, teșite, cu un grad de fragmentare restrâns, indus de rețeaua hidrografică locală.

Solurile: Pe teritoriul comunei se întâlnesc mai multe tipuri de sol, dintre care predomină podzolul – 60 %, solul brun roșcat – 15% și aluviunile 25%.

Solurile argiloiluviale, pseudogleice și podzolice se află pe terasele Timișului, între Buchin și Sacu. Cercetările pedologice efectuate în zonă au evidențiat următoarea structură pedologică, cu tipurile de soluri dominante:

a) LUV: *Luvisoluri*

1. Soluri brune luvice (pseudogleizate, vertice) 27%;
2. Luvisoluri albe (pseudogleizate, vertice, glosice) și psamosoluri 35%;

b) CAM: *Cambisoluri*

3. Soluri brune eumezobazice (tipice, gleizate, pseudogleizate), 8 %;

c) HID: *Hidrisoluri*

4. Soluri gleice și pseudogleice (tipice, vertice), 10%;

d) ANT: *Protisoluri*

5. Soluri aluviale (tipice, gleizate, pseudogleizate), 8%;
6. Erodisoluri (tipice) 2%.

Terenul agricol al comunei, în suprafață de 3.100 ha (57,78) este folosit astfel: arabil 2.227 ha (71,8 %), pășuni 691 ha (22,3%), fânețe 121 ha (3,9 %) și livezi 61 ha (2 %).

În ceea ce privește încadrarea suprafeței menționate în clase de calitate (fertilitate), pentru categoria de folosință "arabil", marea majoritate a suprafeței agricole aparține gradului 4 de fertilitate. În ansamblu, situația se prezintă astfel: cl. a II-a 53 ha (1,5%), cl. a III-a 1425 ha (40,6%), cl. a IV-a 1565 ha (44,6 %) și cl. a V-a 467 ha (13,3%). Factorii limitativi care grevează

asupra stării de calitate a terenurilor din cadrul perimetrului menționat sunt dimensionați de către reacția solului (datorită valorilor scăzute pe cca. 44,2%), conținutul redus de humus (2,7%), gradul de tasare (cu grad mare de compactitate 4,1% și moderat 26,3%), panta terenului (cu restricții extreme și foarte severe 3,6%, severe 1,1%, moderate 2,6%), eroziunea în suprafață (severă 4,7%), eroziunea în adâncime (extrem de severă 1,9%) și alunecările (extrem de severe 0,8%).

Denumire după sistemul vechi-1980	Denumire după noul sistem	Simbol denumire nouă	% din suprafața totală
Argiluvisoluri	Luvisoluri	LUV	62
Cambisoluri	Cambisoluri	CAM	8
Soluri hidromorfe	Hidriisoluri	HID	10
Soluri trunchiate	Protisoluri	ANT	10

Încadrarea solurilor după tip:

Simbol clasa de sol	Tip de sol	% din suprafața totală	Denumire după vechiul sistem -1980
LUV	Preluvosoluri	27	Soluri brune argiloiluviale
	Luvosoluri	30	Soluri brune luvice
		5	Luvosoluri albice
CAM	Eutricambosoluri	8	Soluri brune eumezobazice
ANT	Erodisoluri	10	Eerodisoluri
HID	Gleisoluri și Stagnosoluri	10	Soluri gleice

Seismicitatea: Teritoriul administrativ al localității Sacu se încadrează în zona seismică «E», valoarea coeficientului $K_s = 0,12$, în conformitate cu prevederile normativului P100-92.

Adâncimea de îngheț: în zonă, conform STAS 6054/77 este de 0,90m de la nivelul solului.

Adâncimea de fundare în zonă este de 0,75 – 150 m, în funcție de dimensiunea construcției

2.2.5. Vegetația și fauna

Vegetația este strâns legată de formele de relief existente pe teritoriul comunei. Astfel, de-a lungul râului Timiș, pe o fâșie de 200-300 m de o parte și de alta a râului se întâlnește o vegetație specifică de luncă, formată din asociații în care predomină sălcile de luncă (*Salicetum albae - fragilis*, *salix purpurea*, *Humulus lupulus*, *Caystegia sepium*), plopul, arinul etc, care însoțesc deseori cursul râului. La sud de Timiș se întind în cea mai mare parte terenurile agricole cu o vegetație specifică, alături de care pot fi întâlnite diferite plante ierboase ce cuprind speciile de albăstriță, colilie, rochița rândunicii, cicoare, mușețel. La nord și nord-est de râu, terasele inferioare sunt acoperite cu terenuri agricole pentru ca de la limita dealurilor, locul acestora să fie luate de întinse păduri de stejăriști, fag și carpen, în timp ce la altitudini mai mari apar pinetele.

Vegetația comunei Sacu face parte integrantă din cadrul asociațiilor vegetale specifice „Dealurilor Vestice”, încadrându-se în categoria silvostepii în care dominante sunt terenurile agricole în asociație cu formațiuni ierboase xerofile și suprafețe împădurite. Acestea apar în principal spre

VEGETAȚIE SPECIFICĂ PE MALUL TIMIȘULUI

nord și nord-est, unde ocupă suprafețe importante, intercalate uneori cu pajiști, fânețe sau terenuri agricole. În zonele de deal din partea de nord-est a comunei se întind păduri de fag, carpen, jugastru, paltin, stejar, tei, plop, ulm, iar la altitudini mai mari, apar asociații de conifere ca bradul roșu (molidul) și bradul alb.

Pajiștile naturale sunt variate din punct de vedere al florei, dominante fiind grupările mezofile și mezoxerofile, iar în zonele cu apă freatică mai apropiată de suprafață impunându-se grupările mezofile și hidrofile.

Pajiștile din zona colinară sunt alcătuite din specii ca: *Festuca pseudovina* și *F. pratensis* (păiuș), *Agrostis tenuis* (iarba câmpului), *Poa pratensis* (firuță), *Alopecurus pratensis* (coada vulpii), *Bromus* spp. (obsigă), *Cynodon dactylon* (pir gros), *Lotus corniculatus* și *L. tenuis* (ghizdei), *Medicago falcata* (culbuceasă), *Trifolium repens* (trifoi), *Andropogon ischaemum* (bărboasă).

Pe versanții însoriți se întâlnesc specii ca *Agropyron repens* (pir), *Rubus caesius* (mur), *Stipa* spp. (colilie). Pajiștile din zona de șes sunt reduse ca întindere, fiind constituite din specii precum *Lolium perenne* (raigraș), *Festuca valesiaca* (păiuș), *Agrostis tenuis*, *Dactylis glomerata* (golomăț), *Alopecurus pratensis*, *Lotus corniculatus* și *L. tenuis*, *Trifolium repens*, *Medicago lupulina* (trifoi mărunț).

În zona de dealuri, în partea de sud-vest a comunei se află păduri de stejar, plop, iar pe dealurile din nord-estul comunei, se întind pădurile de fag, jugastru, carpen, stejar, plop, ulm, în timp ce la altitudini mai mari apar păduri de conifere. În formele microdepresionare din luncă și pe firele de vale se dezvoltă asociații de *Carex* spp. (rogoz), *Juncus effusus* (rugină) și mai rare de *Tipha latifolia* (papură), *Phragmites communis* (stuf), însoțite de *Gratiola officinalis* (tătăneasă), *Mentha piperita* (ismă), *Bides tripartita* (dentiță).

Vegetația agricolă este dominată de plantele cultivate uzual, cum sunt grâul, orzul, porumbul, soia, cartoful, sfecla, fasolea, lucerna, trifoiul. Pomii fructiferi cultivați cu precădere sunt prunul, mărul, vișinul, cireșul, piersicul, caisul, nucul, gutuiul și dudul.

În pădurile care au supraviețuit defrișărilor, mai ales pe suprafețe care nu au putut fi luate în cultură datorită reliefului sau excesului de umiditate, predomină specii precum *Quercus cerris* (cer), *Q. pedunculiflora* (stejar brumăriu), *Q. robur* (gorun), *Q. pubescens* (stejar pufos), în asociație cu *Carpinus betulus* (jugastru), *Tilia tomentosa* (tei alb), *Cornus mas* (corn), *Alnus glutinosa* (arin negru), *Corylus avellana* (alun), *Prunus spinosa* (porumbar). Pentru valorificarea economică a fondului silvic existent s-au construit de către unitățile silvice specializate, două drumuri forestiere pe valea Tincoviței și valea Radului, în lungime de câte 5 km, pentru exploatarea acestor păduri.

Condițiile geografice, gradul de urbanizare, dar mai ales extinderea lucrărilor agricole au influențat puternic fauna. Actualmente fauna este reprezentată prin mamifere: șoareci, iepuri, mistreți, cervidee, vulpi, dihori, nevăstuici, lupi; păsări: bufnita, cucuveaua, uliu porumbar, stâncuța, coțofana, cioara, ciocănitoarea, mierla, fazanul, vrabia, corbul, sturzul, cucul etc. Alături de acestea, fauna este completată cu diferite specii de nevertebrate mărunte: colebole, păianjeni, acarieni, miriapode, râme, coleoptere. Frecvent este întâlnit melcul de livadă, melcul dungat, croitorul mic, rădașca, gândacul de frunză al stejarului. Animalele vertebrate sunt prezente prin diferite specii de batracieni, reptile, păsări și mamifere. Batracienii des întâlniți sunt broasca brună și brotăcelul. Dintre reptile amintim: șarpele orb, șopârla de câmp, șarpele de casă, gușterul etc.

2.2.6. Peisajul natural si antropic

Peisajul natural este dominat de factorii fizico-geografici specifici zonei, comuna Sacu fiind o unitate administrativă situată în cea mai mare parte în zona joasă de câmpie și piemont. Caracteristicile ocupaționale agrare sunt vizibile în natura culturilor și modul de folosință a terenurilor. În zona nord-estică, odată cu ridicarea dealurilor ce delimitează Masivul Poiana Ruscă în zonă, peisajul se schimbă prin preponderența spațiilor cu declivitate mai mare, acoperite de păduri. Înălțimea cea mai mare de pe teritoriul comunei se înregistrează în această

zonă, spre nord-est, în Vf. Cireșul, cu o altitudine de cca. 900 m. Deși împădurit, acest relief este bine conturat prin profilele adânci ale Văilor Tincovița, Radului și Valea Mare, care drenează aceste suprafețe.

Deși pe teritoriul administrativ nu sunt situate rezervații naturale, parcuri naturale sau arii protejate, zona are un farmec aparte care-i conferă valențe turistice, inclusiv prin:

- situarea relativ apropiată de două importante centre urbane Caransebeș și Lugoj;
- prezența unor drumuri de acces care permit abordarea zonelor înalte ale Masivului Poiana Ruscă, prin acest sector;
- prezența pădurilor;
- existența unei rețele hidrografice de suprafață, formată din văile amintite, alături de o serie de izvoare și mici sectoare de chei și cascade.

Se remarcă dezvoltarea asimetrică a bazinului hidrografic al Timișului, în zona comunei Sacu. Dacă spre sud și sud-vest are o dezvoltare amplă, deschisă mult mai larg, cu văi mai puțin individualizate și organizate spațial, versantul nordic și nord-estic, înregistrează diferențe mai mari de altitudine, ce ating 900 m (Dealul Cireșului) și o rețea hidrografică mult mai bine individualizată.

La nivelul acestora scurgerea maximă se înregistrează primăvara, la topirea zăpezilor și vara, datorită precipitațiilor. Scurgerea minimă se înregistrează la începutul toamnei, datorită regimului pluviometric deficitar.

Apele subterane sunt condiționate în mare măsură de litologia zonei. Prezența unor straturi geologice cu o permeabilitate mare, de vîrstă cuaternară favorizează ajungerea acestora la suprafață, sub forma izvoarelor, la baza versanților sau a zonelor umede prezente mai ales în lunca Timișului. Nivelul pânzei freatice cantonate în formațiunile permeabile pot fi interceptate la adâncimi cuprinse între 0,70÷1 m, în lunca Timișului și chiar 40 m, în zonele mai înalte ale teraselor.

De asemenea, dealurile domoale, mai degrabă colinare ale culmilor Sacoș – Zăgujeni, dinspre sud și sud-vest cu un potențial agricol ridicat, au oferit condiții prielnice locuirii umane din cele mai vechi timpuri.

Toți acești factori au influențat hotărâtor condițiile de habitare în zonă. Așezările actuale sunt cantonate în principal pe Valea Timișului (Sacu) și la gura de vărsare a unora din afluenții acestuia (Tincova), dar și pe terasele mai ridicate din sud, în mijlocul zonei agricole (Sălbăgelu Nou). Influența formelor de relief asupra așezărilor, procesele de versant sau acțiunea apelor curgătoare, se remarcă în primul rând prin dezvoltarea spațială a vetrelor acestora – fapt vizibil în cazul satului Tincova.

La nivelul principalelor cursuri de apă se manifestă fenomenul erodării malurilor, mai ales în perioadele cu precipitații bogate, iar la nivel luncilor apar zone cu o umiditate ridicată, datorate ridicării pânzei freatice la suprafață sau a inundațiilor.

În prezent acțiunea umană este canalizată pe construcții de locuințe, drumuri și poduri,

diguri de apărare împotriva inundațiilor, consolidări de maluri, corecții de torenți, desecări, etc. unele dintre acestea având impact negativ asupra peisajului natural.

Elementele antropice reprezentative pentru comună sunt situl arheologic de interes local (Seliște), un conac și un parc care deține numeroase specii exotice. În ceea ce privește parcul dendrologic, acesta trebuie conservat și amenajat cu mobilier urban, amenajări cu caracter sportiv etc. Totodată, prezența malului Timișului la limita nordică a satului, permite amenajări cu rol recreativ.

2.2.7. Riscuri naturale

În cadrul documentațiilor elaborate la nivelul județului Caraș-Severin privind Reactualizarea și corelarea PATJ existent cu secțiunile PATN vol. III – «Zone de risc natural și tehnologic, calitatea, protecția și conservarea mediului» aprobate, au fost stabilite categoriile de risc de pe teritoriul tuturor unitarilor administrative.

În baza cercetărilor de teren și a informațiilor primite de la localnici privind evoluția fenomenelor, ritmicitatea și amploarea lor, au putut fi precizate amănunte punctuale pe teritoriul studiat privind categoria fenomenelor, localizarea și extinderea lor, cauzele și mijloacele de combatere a acestora.

Factorii de risc natural sunt în funcție de diversitatea și caracteristicile reliefului, de morfologia terenului, a rețelei hidrografice dar și de acțiunea factorilor exogeni.

2.2.7.1. Risc seismic

Prin poziția sa geografică, județul Caraș-Severin, se grefează pe un areal caracterizat de un potențial seismic ridicat, având ca sursă generatoare a cutremurelor un sistem de falii activate cu intermitență, specific zonei de sud-vest a țării, mișcările telurice din această zonă fiind încadrate comprehensiv în categoria „cutremurelor bănățene”. Acestea au focare de mică adâncime, cu intensități maxime de gradul VIII pe scara Mercali, având zone epicentrale reduse ca suprafață și perioade de revenire inconstante. Cauzele generatoare sunt exclusiv de natură tectonică, acumulările energiei de deformare care conduc la generarea seismului fiind controlate de mișcările diferențiale, verticale și orizontale (decroșări) ale blocurilor tectonice delimitate de falii a căror activitate este relativ dovedită prin fenomene geologice.

Sub aspectul riscului seismic, comuna Sacu se află într-un perimetru cu o seismicitate scăzută, de 6 unități pe scara MSC și o perioadă medie de revenire de 100 ani³ (conform Legii 575/2001).

La zonarea seismică a județului Caraș-Severin s-a ținut cont de delimitarea areală a blocurilor cu răspuns diferit la o agresiunea seismică, în concordanță cu ceea ce reprezintă suprafața liberă a terenului – catalogat ca „teren mediu” (pachet geologic superficial cu viteza de propagare a undelor S de ordinul 300 ... 500 m/sec, exceptând stratul de sol vegetal).

În conformitate cu datele furnizate de Normativul P.100 – 92, **Zonele seismice și valorile K_s – T_c extrase din normativ sunt :**

Localitatea	Tip localitate	Zona seismică și coeficienți K_s conform Normativ P.100/92						Perioada de colț T_c			I echiv. conf. Anexa A
		A- 0,32	B- 0,25	C- 0,20	D- 0,16	E- 0,12	F- 0,08	0,7	1	1,5	
Sacu	comună					X		X			VII

2.2.7.2. Riscul la inundații

Datorită cantităților maxime de precipitații înregistrate în 24 de ore, de 100 - 150 mm, în conformitate cu legea amintită, riscul la inundații este determinat în principal de scurgerile de pe versanții nordici, la nivelul văilor Tincovița, Radului și Ibăneasca⁴ (Anexa 4 și 4a). Din discuțiile

³ Legea 575/2001, anexa 2.

⁴ Idem, anexa 4 și 4a.

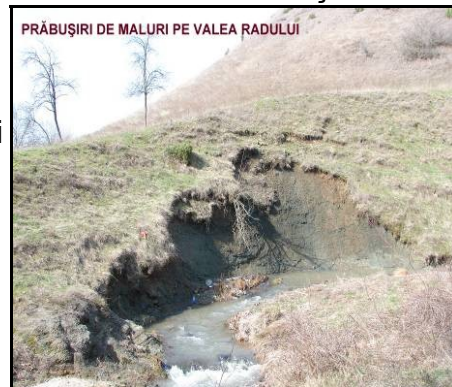
cu localnicii reiese că principalul risc de inundații provine de la creșterile debitelor pe râul Timiș, când întinse suprafețe de luncă au fost acoperite de ape. Lunca râului Timiș, dar și albiile majore și luncile afluenților acestuia au fost cel mai frecvent afectate de inundații. Inundabile sunt și zone restrânse din preajma văii Mâtnicelului, de pe teritoriul satului Sacu.

Potrivit datelor de la Direcția Apelor Banat – Sistemul de Gospodărire a Apelor Caraș-Severin, la nivelul teritoriului administrativ Sacu, suprafața inundabilă este de 196 ha și se datorește inundațiilor produse de Timiș și de afluenții locali ai acestuia.

Creșterea debitelor râurilor duce la alte efecte cum sunt prăbușirile de maluri întâlnite frecvent atât pe malurile Timișului cât și a unor afluenți din zonă.

Pentru protejarea terenurilor agricole afectate sunt necesare lucrări de protejare a malurilor, îndiguiri și canale de deversare, precum și întreținerea și înălțarea digului de protecție existent.

În cazuri extreme legate de ruperea barajului Poiana Mărului, viitura ar afecta grav localitățile aflate în aval, Măru, Oțelul Roșu, Glimboca, Obreja, Ciuta, Constantin Daicoviciu și Sacu. Unda de viitură cu o înălțime de peste 5 m poate parcurge cei 52 de km în cca. 120 minute, fenomenul afectând peste 950 de locuitori⁵.

2.2.7.3. Riscul alunecărilor de teren⁶

Alunecările de teren sunt fenomene distructive de origine geologică ce pot produce efecte prin deplasarea straturilor de roci, provocând distrugerea unor bunuri imobile, blocarea de drumuri sau cursuri de apă. Producerea acestui fenomen e condiționată de existența unor factori cauzali și de risc, specifici fiecărui areal. Principalii factori cauzali omologați și acceptați de Comunitatea științifică (I.U.G.S. – G.M./L), care declanșează alunecările de teren, se referă în principal la patru categorii de condiții favorizante, cu caracter exhaustiv :

- condiții litologice;
- procese geomorfologice;
- procese fizice;
- procese antropogene.

Factorii de risc luați în calcul sunt:

- criteriu litologic;
- criteriul geomorfologic;
- criteriul structural;
- criteriul hidrologic și climatic;
- criteriul seismic;
- criteriul silvic;
- criteriul antropogen.

În conformitate cu prevederile P.A.T.J. – Plan de Amenajare a Teritoriului Județului Caraș-Severin, pe baza aprecierii realiste a factorilor de risc amintiți, teritoriul administrativ al comunei Sacu are următoarele caracteristici:

Zona localităților Sacu, Maciova, Sălbăgelu

$K_a = 0,65$

$K_m = 0,1204$

$K_b = 0,40$

$K_c = 0,50$

Perimetrul cu potențial mediu de producere a alunecărilor de teren.

$K_d = 0,50$

⁵ Cf. Planului de analiză și acoperire a riscurilor al jud. Caraș – Severin, 2009.

⁶ Conform PATJ Caraș-Severin, cap. 1.4.

$K_e = 0,45$
 $K_f = 0,80$
 $K_g = 0,50$
 $K_h = 0,45$

Pe versanți se pot declanșa alunecări detrusive și delapsive.

Datorită particularităților geografice, specifice, fiind vorba de o zonă joasă, cu o declivitate mică, riscul alunecărilor de teren la nivelul teritoriului administrativ al comunei Sacu este unul mediu. Potrivit Legii 575/2001, comuna este cotate ca având un risc foarte scăzut, în sectorul sudic și un risc mediu spre mic în cel nordic. Deși diferențele de nivel sunt mai mari în acest sector, pericolul alunecărilor este limitat de prezența pădurilor, el manifestându-se doar la nivelul malurilor pâraielor din zonă.

Fenomenul se poate totuși manifesta cu putere pe anumite sectoare de pe teritoriul satelor Sacu și Tincova, putând afecta infrastructura D.J. 680 pe sectorul Ciuta – Tincova - Jidioara. Datorită nivelului mai ridicat al precipitațiilor, frecvența acestor fenomene cunoaște o intensificare primăvara și toamna, putând afecta infrastructura, gospodăriile populației și terenurile agricole.

2.2.7.4. Alte riscuri

Incendii de pădure

Pot avea cauze naturale, produse de temperaturile ridicate, pe un fond de secetă prelungită, fiind produse prin fenomenul de auto-aprindere spontană în prezența unor efecte de lentilă, din neglijența oamenilor sau de către trăsnet. Pot afecta fondul forestier existent, necesitând intervenții imediate pentru limitarea efectelor și stingerea lor.

Monitorizarea și prevenirea incendiilor de pădure sunt în sarcina Romsilva.

Pe lângă aceste fenomene, pot să apară și alte riscuri cauzate de factori naturali, imprevizibili, cum ar fi:

- Fenomenele meteorologice periculoase, care să agraveze riscurile deja menționate:
 - furtuni puternice,
 - secetă prelungită,
 - ploi torențiale ce pot provoca inundații majore.
- Inundații favorizate de:
 - Căderi masive de precipitații într-o perioadă de timp scurtă,
 - Lucrări de apărare insuficiente.
- Înzăpeziri și înghețuri puternice, favorizate de căderile masive de zăpadă și viscole
- Incendii de pădure, de câmp sau în interiorul localității, favorizate de factori atmosferici, care să aducă prejudicii majore comunității.

2.3 RELAȚII ÎN TERITORIU

2.3.1 Încadrare în teritoriu

Comuna Sacu este situată în partea de nord a județului Caraș-Severin, la o distanță de 21 km de municipiul Caransebeș și la 21 km de Lugoj. Față de principalul centru de polarizare economică – Caraș-Severin, comuna Sacu se află în zona I de influență urbană. Comuna are o suprafața de 5.356 ha, cu un intravilan total de 314 ha, ceea ce reprezintă 0.66 % din suprafața județului. Are în componență 3 sate: Sacu – reședința de comuna, Tincova și Sălbăgelu Nou.

Comuna este străbătută de paralela de 46° latitudine nordică și 23° longitudine estică. Teritoriul administrativ al comunei Sacu se învecinează la nord și nord-vest, cu județul Timiș (comunele Govăjdia și Știuca), la sud și est cu cel al comunei Constantin Daicoviciu și la sud-vest cu comuna Copăcele.

Față de reședința comunei, satele componente sunt situate la distanțe cuprinse între 7 km (Sălbăgelu Nou), pe DC 6 și 1,5 km (satul Tincova), pe DJ 680 A.

Comuna Sacu este legată de restul teritoriului național și european prin:

- **DN 6 - E 70** – (granița YU – Timișoara – Lugoj – Caransebeș – Orșova – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Slatina – Pitești – București – granița BG) este principala arteră de comunicații prin care comuna este conectată cu municipiile Caransebeș și Lugoj, precum și cu restul țării;
- Transportul CFR în zonă se realizează pe principala magistrală, care leagă Bucureștiul cu Timișoara (prin Dobreta Turnu Severin) și cu restul Europei. În localitatea Sacu, locul fostei gări CFR este luat astăzi de halta CFR, unde opresc trenurile personale de pe ruta respectivă.

Pe plan local, infrastructura de transport este formată din:

- DJ 680 A – Sacu (E 70) – Tincova – Ciuta – Obreja
- DJ 680 Tincova – Jidioara (Timiș)
- DC – Sacu – Tincova – 4 km
- DC – Sacu – Sălbăgelu Nou 7 km
- Drumuri de acces și vicinale, care asigură legătura cu terenurile agricole situate în extravilan

Străzile și ulițele din interiorul localităților, au o lungime de:

- Sacu 11.000 m (inclusiv DN 6);
- Tincova 4.800 m;
- Sălbăgelu Nou 3.000 m.

Vecinătățile teritoriului comunei Sacu sunt:

- spre nord și vest – Județul Timiș (comunele Cricova și Gavojdia);
- spre sud și est – Comuna Constantin Daicoviciu;
- la sud – comuna Copăcele.

2.3.2. Rețeaua de localități

Forma și tipul de așezare caracteristice acestui areal au fost condiționate de specificul reliefului în care s-au format, dar și de un anumit mod de organizare dirijat. Autoritățile au intervenit deseori impunând concentrarea gospodăriilor la nivelul vetrei și condiționând uneori însăși forma acestora. Sunt de amintit în acest sens politicile de sistematizare impuse de către autoritățile austriece și ulterior austro-ungare în zonă dar și cele din perioada comunistă.

Sacu, localitatea reședință de comună este o localitate de rangul IV, potrivit legii 351/2001, care dispune de majoritatea dotărilor minime obligatorii necesare în vederea servirii tuturor satelor componente, precum:

- sediu de primărie;
- grădiniță, școală primară și gimnazială;
- dispensar medical, farmacie sau punct farmaceutic;
- poștă, servicii telefonice;
- sediu de poliție și de jandarmerie;
- cămin cultural cu bibliotecă;
- cămin de bătrâni, cu 50 locuri.
- magazin general, spații pentru servicii;
- teren de sport amenajat;
- parohie;
- cimitir;
- stație/haltă C.F. sau stație de transport auto;
- dispensar veterinar;
- sediu al serviciului de pompieri;
- puncte locale pentru colectarea controlată a deșeurilor;
- alimentare cu apă prin puțuri și/sau cișmele stradale.

Sacu este o așezare de tip adunat, situată pe malul stâng al Timișului, la confluența pârâului Valea Secănească - Mâtnicel cu Timișul, ocupând suprafețe de teren situate între lunca râului Timiș și calea ferată. Structura urbană interioară este organizată în jurul a trei străzi principale, intersectate de mai multe ulițe transversale. Dacă inițial nucleul satului a avut o tramă stradală rectangulară, extinderile ulterioare, care au urmărit utilizarea terenurilor celor mai propice pentru construire (zonele neinundabile, zonele cu pante mai line, drumurile de acces spre câmp, etc.) au deformat în bună măsură structura inițială.

Prima mențiune documentară a localității datează din 1548. Până la mijlocul secolului XVIII a purtat numele de Syak. Începând cu conscripția din 1717 este înregistrată sub numele de Syacul, adică Sacu, nume pe care îl poartă până astăzi.

Datorită dezvoltării agriculturii și a situării în imediata apropiere a unor centre urbane importante, în anul 1815 comuna a fost ridicată la rangul de oraș campestru, acest rang având ca și consecință pozitivă posibilitatea de a ține două târguri de țară anuale.

Localitatea este străbătută de DN 6 – E 70, care constituie principala arteră de circulație rutieră a zonei.

Datorită terenului plat, comuna dispune de un potențial important de dezvoltare edilitară pe axa est-vest, în lungul văii Timișului. În același timp, situarea în zona joasă de câmpie determină riscuri de inundare prin ridicarea nivelului pânzei freatice în vatra localității.

Coordonatele sale geografice sunt 22°07'17" longitudine estică și 45°34'24" latitudine nordică.

Tincova (m. Tinkova), este amintită documentar în 1411, menționându-se că aici au fost exploatări miniere încă de pe vremea romanilor.

Satul este situat pe Valea Satului, (Valea Mare, Valea Tincovița, Valea Radului și Ibăneasa), pe terasele și pe versanții dealului. Este delimitat de pante mai accentuate, ocupând un palier de înălțime situat între 150 și 180 m. Are o structură stradală neregulată, cu excepția vetrei satului, cu pante mai line unde rețeaua stradală este rectangulară.

Satul este străbătut de DJ 608 A - limită jud. Timiș – Tincova (cu o ramificație Sacu – E 70) – Peștere – Maciova – Ciuta – Obreja, nemodernizat, ce cuprinde pe teritoriul satului și două poduri în Tincova. Străzile sunt nemodernizate și prezintă zone cu declivitate mare și fundături, impunând restricții de acces. Coordonatele sale geografice sunt 22°08'57" longitudine estică și 45°34'18" latitudine nordică.

Sălbăgelu Nou este un sat întemeiat în 1896 (de către coloniștii de origine germană, prin roirea unei părți din populația satului Sălbăgel, din comuna Govăjdia). În ultimele două-trei decenii, odată cu emigrarea populației de etnie germană de aici, locul lor a fost luat, prin cumpărarea gospodăriilor și uneori a inventarului agricol, de către etnici ucraineni, veniți din satele Maramureșului românesc. De regulă, noii veniți sunt adepții cultelor neoprotestante (baptist, pentecostal, adventist), formând de obicei, familii numeroase, solidare din punctul de vedere al filiației și deosebit de harnice. Sălbăgelu Nou este un sat cu o structură rectangulară, impusă odată cu formarea așezării care s-a păstrat în bună măsură, situat pe terasa de 200 m a râului Timiș, la 7 km sud-vest de localitatea Sacu. Coordonatele sale geografice sunt 22°03'39" longitudine estică și 45°33'59" latitudine nordică.

Atât Tincova cât și Sălbăgelu Nou sunt localități de rangul V. Existența unor dotări publice sau comerciale și dimensiunea acestora sunt determinate de numărul de locuitori și de specificul așezării. Dotările minime obligatorii în satele având peste 200 de locuitori sunt:

- școală primară;
- punct sanitar;
- magazin pentru comerț alimentar și nealimentar.

Aceste dotări sunt necesare și se regăsesc și în cazul satului Sălbăgelu Nou, situat la o distanță mai mare de cca. 7 km față de satul reședință de comună.

2.3.3. Probleme si disfuncționalități ale populației și rețelei de localități

Comuna Sacu este situată în partea nord vestică a culoarului Timiș – Cerna, pe cursul mijlociu al râului Timiș, la limita nord-vestică a județului Caraș Severin cu jud. Timiș, într-o zonă cu un pronunțat specific agrar.

Cu toate că rețeaua de drumuri existente permite asigurarea legăturilor economice cu zonele adiacente la nivelul actual, pentru viitor se impune continuarea eforturilor pentru extinderea acestor rețele de transport prin modernizarea drumului DJ 680 A spre satele comunei Constantin Daicoviciu și spre cele din jud. Timiș.

Dar cel mai important deziderat pentru zonă va rămâne modernizarea culoarului de transport Nădlag – Calafat, prin Lugoj – Caransebeș – Turnu Severin și Craiova (DN 6 – E 70) prin realizarea unei centuri ocolitoare care să permită scoaterea sa din intravilanul localității și realizarea profilului stradal necesar, amenajarea de pasaje și/sau pasarele de trecere pentru populația locală și animale.

Realizarea acestui deziderat va impulsiunea dezvoltarea economică și socială a zonei, va rezolva probleme grave legate de riscurile de accidente, economii importante de timp și combustibili.

Pe lângă aceste probleme, la nivelul administrației locale se ridică altele, de a căror rezolvare depinde dezvoltarea comunei și creșterea calității vieții locuitorilor în perioada următoare. Astfel:

- Îmbătrânirea populației și sporul natural negativ va afecta înlocuirea simplă a generațiilor și asigurarea corespunzătoare cu servicii sociale și medicale,
- scăderea numărului de copii preșcolari și școlari va conduce la reduceri în rândul personalului din învățământ și la posibilitatea închiderii unor centre de educație: grădinițe și școli.
- Creșterea în viitor a problemelor sociale și economice legate de populația cu vârsta de peste 65 de ani
- creșterea ponderii persoanelor cu o calificare slabă, care actualmente sunt ocupate în agricultură.
- Numărul în creștere al persoanelor casnice, ca expresie a lipsei de alternativă în angajarea pe piața muncii locală. În comunitățile rurale femeile sunt expuse cel mai mult subcalificării.

Coform PATJ Caraș-Severin, densitatea populației la nivelul teritoriului comunei Sacu este cuprinsă între 35-54,9 loc/km². În ultimii ani, evoluția demografică a zonei a suferit mutații importante. Dacă la recensământul populației din 2002, în comuna Sacu se înregistra un număr de 1.681 de locuitori, la nivelul anului 2007 numărul acestora a ajuns la 1.602, ceea ce înseamnă o pierdere de cca. 4,6%.

Aceste cifre ilustrează foarte bine hemoragia de populație pierdută în ultimii ani de teritoriul administrativ al comunei, în primul rând, din cauza problemelor economice. De aceea, pentru stoparea emigrării și calmarea instabilității demografice se impune rezolvarea problemelor legate de principali factori care influențează capacitatea de refacere demografică.

- Factori economici: lipsa locurilor de muncă, nesiguranța veniturilor, lipsa serviciilor către populație și infrastructura de transport deficitară.
- Infrastructura: deficiențele rețelei de transport local, lipsa sistemului de rețele tehnico-edilitare (alimentare cu apă, canalizare, rampă de deșeurii ecologică);
- Factorii suprastructurali: viața socială și culturală deficitară, accesul redus la informații.

Desigur, în ultimii ani s-au făcut pași concreți pentru contracararea acestor deficiențe, fiind rezolvate problema depozitării deșeurilor, a accesului la informație și într-o măsură mai mică, problemele infrastructurii de transport local, fiind în curs realizarea infrastructurii tehnico-edilitare (alimentare cu apă, canalizare și epurare).

2.4 POTENTIAL ECONOMIC

2.4.1. Agricultură și creșterea animalelor

Principala ocupație a locuitorilor rămâne agricultura, întreaga dezvoltare fiind condiționată de calitatea și productivitatea solurilor existente, peste 50% din teritoriul administrativ fiind inclus în circuitul agricol. Solurile de calitate superioară care acoperă mare parte din teritoriul administrativ al comunei au favorizat practicarea unei agriculturi intensive, de o mare productivitate. Și după 1989 profilul de bază al comunei a rămas cel agricol, specializat îndeosebi pe cultura grâului, secarei și porumbului, pe creșterea animalelor și cu importante preocupări în domeniul legumiculturii și pomiculturii, produsele obținute din aceste ultime ramuri fiind valorificate pe piețele celor două centre urbane, Caransebeș și Lugoj.

Reculul producției cerealiere a fost determinat de mai mulți factori, printre care:

- Îmbătrânirea populației angrenată în activități agricole;
- Costurile ridicate cu procurarea de material semincer, îngrășăminte, produse fitosanitare;
- Lipsa unei structuri organizate de preluare și valorificare a produselor agroalimentare în condiții de rentabilitate;
- Inexistența structurilor asociative privind exploatarea și gestionarea fondului funciar;
- Pregătirea tehnică de specialitate redusă;
- Acces limitat la informații care au legătură cu gestionarea fondului funciar;
- Lipsa subvențiilor pentru agricultură, sau neplata la timp a acestora;
- Lipsa accesării de fonduri europene pentru realizarea de investiții cu profil agricol.

Deși economia comunei Sacu este preponderent agrară, suprafețele cultivate au scăzut drastic după 1990. Schimbările survenite după 1989 și scăderea interesului pentru cultivarea pământului, pe fondul îmbătrânirii populației active, a făcut ca multe terenuri să rămână nelucrate.

Conform PATJ Caraș-Severin, potențialul agricol al UAT Sacu este cuprins între 2,0 și 3,9 ha/locuitor, din care potențialul arabil este de 1,00 – 1,99 ha/loc.

Structura suprafețelor agricole 2008

Suprafață totală – 4.118 ha				
Teren agricol - 3295 (80 %)				
arabil	pășuni	fânețe	livezi	altele
2417	691	126	61	823
71,8	22,3	3,9	2	

Sursa: Primăria Sacu

Suprafețele și producțiile agricole 2005 - 2008

Cultura	2005		2006		2007		2008	
	S (ha)	Prod (to)	S (ha)	Prod (to)	S (ha)	Prod (to)	S (ha)	Prod (to)
Grâu	50	175	350	1050	350	420	350	1050
Porumb	690	2898	690	2622	490	1470	510	1122
Cartofi	80	1600	80	1440	80	1300	80	1440
Legume	60	777	60	810	60	750	60	690
Livezi	61	195	61	195	61	195	61	195

Sursa: Primăria Sacu

Totodată, prin reorganizarea Stațiunii de Cercetare – Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș, aceasta a preluat teren din domeniul public al statului aflat pe

teritoriul comunei Sacu spre administrare, după cum urmează:

- teren arabil - 191 ha;
- fânețe - 5,09 ha;
- păduri - 1,06 ha;
- drumuri - 5,98 ha.

Prezența acestei instituții poate juca un rol economic important în viața comunității, stimulând dezvoltarea unei agriculturi performante și utilizarea forței de muncă locale.

Conform PATJ Caraș-Severin, suprafața de pășune din UAT Sacu ce revine unui locuitor este mai mică de 0,5 ha/ locuitor, iar cea a fânețelor este de până la 0,5 ha/loc. Prezența unor importante suprafețe de pășunat (691 ha) a favorizat și creșterea animalelor, dar după cum se poate constata din datele de mai jos, potențialul de creștere a animalelor este mult superior celui existent în prezent.

Structura efectivelor și producției zootehnice 2004 – 2008

	U.M.	2004	2005	2006	2007	2008
Bovine total	cap.	500	355	310	340	281
Porcine total	cap.	200	1410	370	1000	274
Ovine + caprine Total	cap.	4000	1280	1711	1756	1771
Cabaline total	cap.	250	80	61	65	66
Păsări -total	cap.	8000	5200	5580	6400	6000
Albine -total	fam.	200	200	220	220	608
Carne – total, din care:	to.	156	149	236	118	182
Bovine	to.	80	25	85	53	51
Ovine	to.	18	13	19	35	37
Porcine	to.	50	55	120	120	78
Păsări	to.	8	1	12	8	16
Lapte vacă + bivolită	hl.	8400	7900	6660	5880	6480
Lapte oaie + capră	hl	2796	890	916	1080	1081
Lână	to.	8	3,4	3	3,2	3,2
Ouă	mii b.	600	440	545	585	977
Miere	to.	6	6	7	7	18

Sursa: Primăria Sacu

Conform datelor cuprinse în Planul de analiză și acoperire a riscurilor al județului Caraș – Severin 2009, tabloul privind creșterea animalelor arăta următoarele:

U.A.T.	Bovine	Ecvidee	Ovi- caprine	Porcine	Păsări	Alte animale cu blană
Sacu	435	215	2114	965	1940	350

Datele de mai sus arată creșteri foarte mari la majoritatea raselor de animale în 2009 față de 2008, cu valori de la 1,6 ori (bovine) la 3,5 ori (porcine). Totodată, se înregistrează o scădere de peste 3 ori a numărului de păsări.

În sensul utilizării și exploatării rentabile a suprafeței agricole de care dispune comuna, este relevant inventarul agricol al localnicilor necesar desfășurării activităților agricole.

Inventar agricol

Denumirea utilajului	Buc.
Tractoare	72
Combine păioase	4
Pluguri	54
Grape cu discuri	35
Semănători păioase	11
Semănători prășitoare	9
Prese de balotat	1
Remorci și semiremorci / tractor	80
Remorcă cisternă	3
Mașini de administrat îngrășăminte	8
Mașini pentru erbicidat	15
Cositori	11
Atelaje hipo	32

Sursa: Strategia de dezvoltare economică a comunei Sacu

Din datele de mai sus se poate constata că încărcătura pe hectar teren arabil/tractor este de cca. 33,5 ha, cu mult mai bună decât media națională/ha care este de 58,6 ha/tractor. Cu toate acestea, datorită fărâmițării excesive a terenului și dimensiunii mici a parcelelor, productivitatea per tractor, ca de altfel și pe alte utilaje agricole este mult diminuată. Acest fapt duce la încărcarea costurilor pe unitatea de produs.

Solurile cu randament ridicat au atras investitori externi. Astfel, în ultimi ani, o firmă daneză specializată în culturi agricole a concesionat 500 ha de teren, iar una din Germania 200 ha.

Măsuri pentru gestionarea și utilizarea judicioasă a fondului funciar existent.

- Elaborarea unui studiu agro-chimic pentru determinarea necesarului de elemente nutritive, pe tipurile de sol și stabilirea culturilor pretabile solurilor existente în zonă;
- Promovarea utilizării în producție a soiurilor valoroase la culturile vegetale și ameliorarea raselor de animale existente, în cadrul unor ferme specializate;
- Organizarea și utilizarea pășunatului pentru completarea necesarului de masă verde, conform unui program bine stabilit, care să prevină atât pășunatul excesiv cât și risipa de masă verde;
- Utilizarea unor agenți economici cu experiență în tratamentele fitosanitare, organizate pentru tratamentele specifice combaterii dăunătorilor;
- Constituirea la nivel zonal a unor forme asociative pentru producerea și valorificarea organizată a producției vegetale, de legume, fructe și cereale în condiții avantajoase pentru producătorii particulari;
- Accesarea unor programe de finanțare pentru înființarea unor structuri asociative, precum și a unor unități de preluare, prelucrare și valorificare a produselor vegetale și animale locale;
- Subvențierea producției agricole; vegetale și animale și plata la timp a subvențiilor în vederea încurajării producției agricole.

2.4.2. Silvicultura

Cu cele cca. 1.900 ha de păduri, comuna Sacu, deține un important fond forestier, care printr-o exploatare și valorificare judicioasă poate juca un rol important în dezvoltarea sa economică. Distrugerea necontrolată a acestui plămân verde poate avea urmări nefaste atât pe timp scurt cât și în viitor. În prezent, indiferent de regimul de proprietate, pădurile sunt administrate în regim silvic, conform legii. Proprietatea asupra fondului forestier existent este împărțită între:

- ROMSILVA, cu 1158 ha
- Persoane fizice cu 120 ha
- Primăria Sacu, cu 130 ha
- Parohia ortodoxă, cu 6,9 ha
- Primăria Timișoara deține cca. 400 ha de pădure pe teritoriul administrativ al comunei, inclusiv fosta clădire a administratorilor acesteia.

Totodată, prin reorganizarea Institutului de Cercetari și Amenajari Silvice în Institutul de Cercetari și Amenajari Silvice „Marin Dracea”, ca Institut Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Silvicultură, acesta preia în administrare din fondul proprietății publice a statului și exploatarea a 21 km drumuri forestiere și 1 ha pădure, aflate pe teritoriul comunei.

În ceea ce privește activitățile de creșterea animalelor, pe teritoriul administrativ al comunei Sacu există o fermă pentru creșterea porcilor în sistem industrial.

Existența unor importante suprafețe forestiere pe teritoriul comunei a permis o dezvoltare incipientă a sectorului de exploatare și valorificare a fondului forestier, prin prelucrarea lemnului și obținerea produselor semifinite.

Principalii agenți economici din centrele urbane apropiate care utilizează forță de muncă din comuna Sacu sunt:

- SC Gamont SRL, Lugoj, specializată pe construcții metalice, din aluminiu;
- SC Alcoa Fujikura SRL, Caransebeș, specializată în producția de cabluri și instalații electrice auto.

2.4.2. Industrie

Pe teritoriul comunei nu există obiective industriale.

2.4.3. Comerț și servicii⁷

În prezent, pe teritoriul administrativ al localității Sacu este înscris un număr de 11 agenți economici, după cum urmează:

<i>BERVINOC SRL SACU:</i>	Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
<i>BOAMBES SRL SACU:</i>	Fabricarea pâinii; fabricarea produselor proaspete de patiserie
<i>DAGEION SRL SACU:</i>	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare de produse alimentare, băuturi și tutun
<i>DAN & ALEX CONSTRUCT SRL:</i>	Construcții de clădiri și lucrări de geniu
<i>GANYRO SRL SACU:</i>	Alimentație publică, bar
<i>LUGO CAR SRL SACU:</i>	Transporturi, diverse.
<i>MCT METLI SRL SACU:</i>	Comerț cu amănuntul
<i>NIVA NYCONI SRL SACU:</i>	Transporturi cu taxiuri
<i>SIRBU VALI 2006 SRL :</i>	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare de produse alimentare, băuturi și tutun

⁷<http://www.condica.info/firma/Caras-Severin/SACU/>

TARINIOARA SRL SACU: Creșterea porcinelor

WERSCHING KEN SRL SACU: Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare de produse alimentare, băuturi și tutun.

D.N. DANDELIN IMPEX SRL TINCOVA: Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare de produse nealimentare

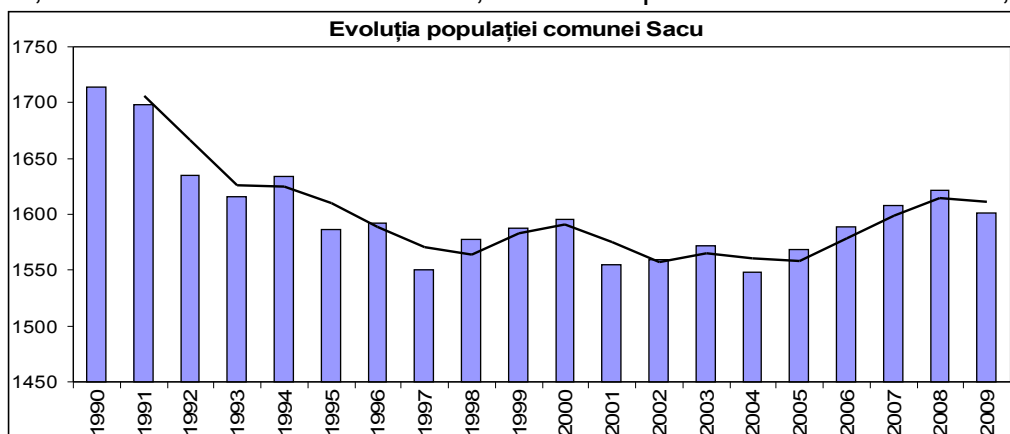
E.R. TRANDY COM SRL TINCOVA : Tăierea și rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului
S.C.HUNUMI VEST S.R.L. SACU: operator economic autorizat pentru prestari servicii cu produse de protecție a plantelor

Alături de acești operatori economici, pe teritoriul comunei mai funcționează două puncte de lucru, S.C.F. ARCATIM S.A. Timișoara – Punct farmaceutic și Tecnoimp.Ro SRL Timișoara – Balastieră.

2.5.POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

2.5.1. Numărul locuitorilor și evoluția populației

La 1 ianuarie 2009, populația comunei Sacu număra 1601 locuitori. Față de anul de referință 1990, scăderea este de 113 locuitori, ceea ce reprezintă o diminuare cu 6,6%.

Sursa: INS, Baza de date locală

Între ultimele două recensăminte, 1992 și 2002, populația comunei a crescut de la 1653 la 1681 locuitori iar după 2002 s-a înregistrat o tendință de creștere a efectivului populației, fapt care arată stabilitatea populației și atractivitatea comunei pentru locuire. Comuna se bucură de o bună accesibilitate la drumul național și județean.

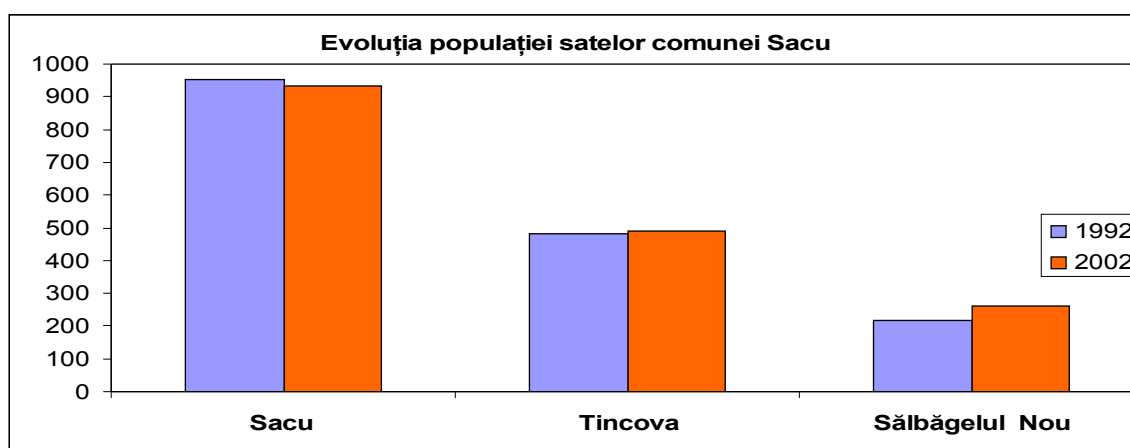
Comuna Sacu este formată din 3 localități, centrul de comună Sacu și satele Tincova și Sălbăgelu Nou.

	1992	2002	1992/2002	%
Comuna Sacu	1653	1681	28	1,7%
Sacu	951	932	- 19	-2,03%
Tincova	483	490	7	1,4%
Sălbăgelu Nou	219	259	40	18,3%

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Pierderi nesemnificative de populație s-au înregistrat numai la nivelul localității reședința de comună, o reducere cu 19 persoane. La nivelul celorlalte localități s-au înregistrat creșteri diferite, satul Sălbăgelu Nou înregistrând cea mai mare creștere, 18,3%. Trebuie subliniat că este pentru prima dată când această localitate înregistrează creșteri de populație începând din 1930. Aceste creșteri sunt puse pe seama revenirii unei părți din populația urbană, originară din zonă, în contextul schimbărilor economice de după 1990.

Scăderea numărului de locuitori în cazul localității Sacu se datorează tendinței de emigrare a populației de origine germană, dar și tinerilor spre centrele urbane apropiate.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

2.5.2. Structura etnică

Cu o pondere de 85,2 %, românii reprezintă populația majoritară în comuna Sacu, cetățenii de altă etnie reprezentând sub 15 %, dintre care 12,8 % sunt ucrainieni. La ultimele două recensăminte ale populației, structura etnică era următoarea:

Localitatea	Total	Români		Ucrainieni		Maghiari		Germani	
		Tot al	%	Total	%	Total	%	Total	%
1992									
Sacu	951	898	94,4	11	1,15	15	1,58	23	2,95
Tincova	483	480	99,4	3	0,6	-	-	-	-
Sălbăgelu Nou	219	1	0,4	208	95	-	-	10	4,6
Total comună	1653	1388		222		15		33	
2002									
Sacu	932	913	98	2	0,2	6	0,6	11	1,2
Tincova	491	480	97,7	2	0,65	8	1,6	-	-
Sălbăgelu Nou	259	39	15	211	81,5	-	-	9	3,5
Total comună	1681	1432		215		14		20	

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

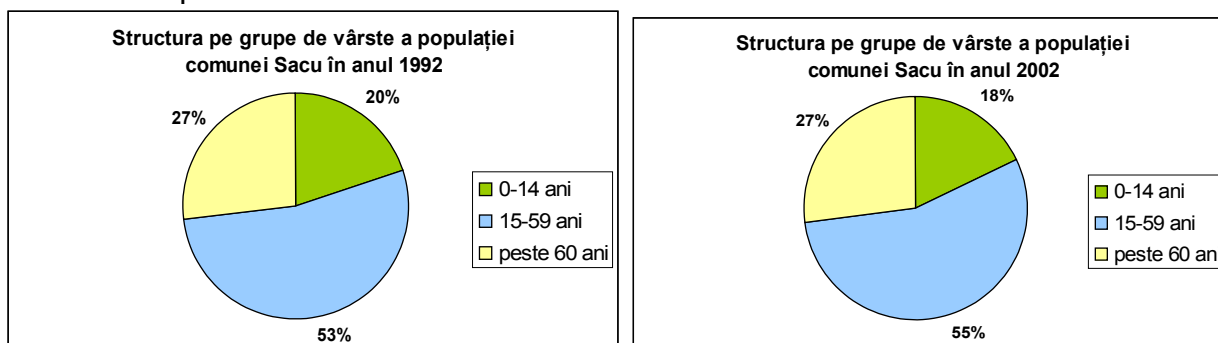
2.5.3. Structura demografică

2.5.3.1. Structura pe sexe

Datele recensământului din 1992 relevă o structură demografică dominată de femei (cu 43 mai multe femei decât bărbați). În date absolute este vorba de 805 bărbați (48,7%) la 848 femei. În 2002 structura demografică pe sexe era mai echilibrată față de situația din 1992, respectiv 848 femei (50,5%) la 833 bărbați, cu 15 femei mai mult decât bărbați.

2.5.3.2. Structura pe grupe de vârstă

Reprezentarea structurii pe grupe de vârstă permite evaluarea gradului de îmbătrânire a populației. Astfel, populația tânără s-a considerat între 0-14 ani, cea adultă între 15-59 ani și cea bătrână peste 60 ani.

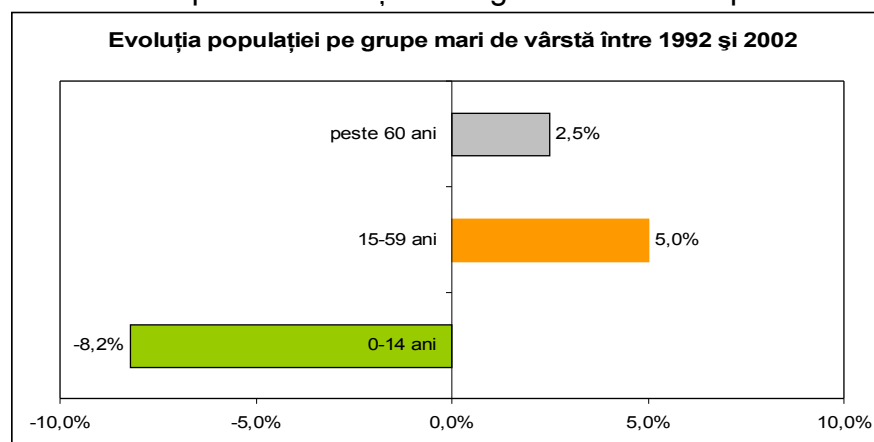
Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

În intervalul 1992-2002 ponderea grupelor de vârstă s-a modificat în sensul reducerii numărului de tineri și creșterii în consecință a ponderii persoanelor adulte. Trebuie remarcat faptul că numărul tinerilor este sensibil mai mic decât al persoanelor cu vârsta peste 60 ani. Aceste schimbări au fost determinate de creșterea speranței de viață, reducerea persoanelor aflate la vârsta fertilității, dezechilibrul între sexe, modificarea comportamentului reproductiv în mediul rural, având ca efect reducerea natalității și îmbătrânirea demografică.

	Total	0-14 ani	15-59 ani	peste 60 ani
1992	1653	329	879	445
2002	1681	302	923	456
1992/2002	28	-27	44	11
%	1,7%	-8,2%	5,0%	2,5%

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

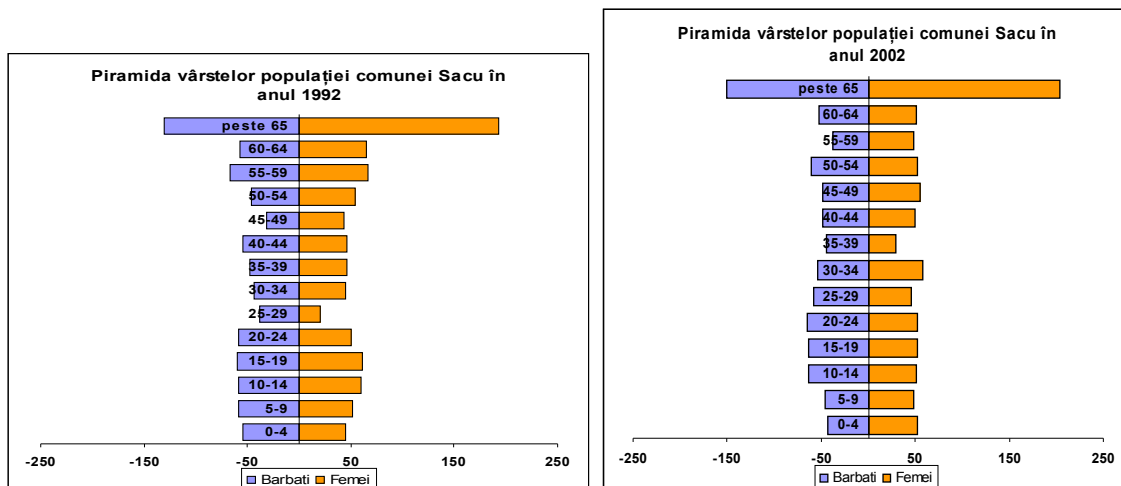
Modificarea structurii pe grupe de vârstă este mai importantă decât reducerea efectivului populației. Aceste tendințe de reducere a numărului de tineri și de îmbătrânire demografică se vor accentua în viitor dacă se va păstra tendința de migrare a tinerilor spre mediul urban.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș Severin

2.5.3.3 Piramida vârstelor

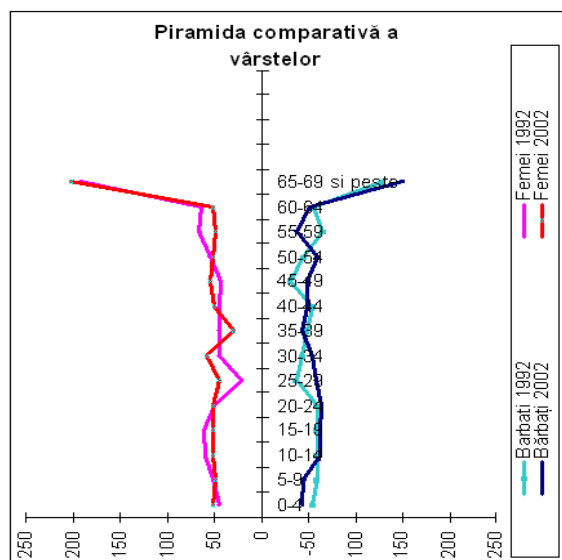
Piramida vârstelor reprezentată în anii recensămintelor 1992 și 2002 permite observarea principalelor schimbări care au avut loc în structura demografică a populației în ultimele două decenii.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș Severin

Piramida din 2002 releva fenomenele demografice în derulare: îmbătrânirea populației, reducerea bazei piramidei față de 1992.

Comparând cele 2 piramide se poate observa reducerea efectivelor de tineri în 2002 față de 1992, efect direct al reducerii ratei natalității și scăderii efectivului de populație fertilă.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș Severin

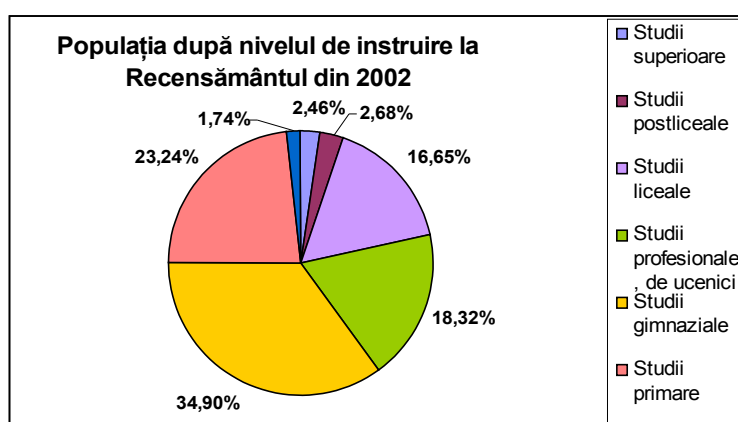
2.5.4. Nivelul de instruire al populației

În procesul dezvoltării, capitalul uman este cea mai importantă variabilă. Nivelul de instruire al populației reprezintă un indicator important al calității și potențialului forței de muncă, într-o perioadă a interconectării, competiției și deschiderii piețelor. Structura populației după forma de

învățământ absolvită⁸ cu vârsta de 10 ani și peste arată că cele mai multe persoane din comuna Sacu au absolvit studii gimnaziale (34,9%), urmați de cei care au absolvit școala primară -mai mult cu 9%. Un fapt pozitiv este ponderea cea mai redusă a celor ce nu au absolvit o școală în total populație.

POPULAȚIA DE 10 ANI SI PESTE DUPA NIVELUL SCOLII ABSOLVITE							
	Studii superioare	Studii postliceale	Studii liceale	Studii profesionale, de ucenici	Studii gimnaziale	Studii primare	Fara scoala
Sacu	34	37	230	253	482	321	24
%	2,46%	2,68%	16,65%	18,32%	34,90%	23,24%	1,74%

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

2.5.5. Disfuncționalități

- Ponderea ridicată a populației îmbătrânite și multiplicarea problemelor de sănătate, sociale și economice legate de această grupă de vârstă;
- Ponderea mare a persoanelor care au absolvit doar învățământul primar și gimnazial sau care nu au absolvit nici o școală;
- Lipsa din zona imediată a unor centre economice puternic dezvoltate, care să poată absorbi o parte din forța de muncă calificată a comunei.

2.6 CIRCULAȚIA

2.6.1 Echiparea tehnica cu căi de comunicație rutieră

Conform P.U.G. se stabilesc criteriile de clasificare a diferitelor tipuri de drumuri, în funcție de:

- Proprietatea asupra drumului:
 - Drumuri publice;
 - Drumuri private.
- Din punct de vedere al locului unde se desfășoară circulația:
 - Drumuri interioare localității (străzi și ulițe);
 - Drumuri exterioare localității (E 70, DJ 680 A, DC 6, drumurile de acces și vicinale).
- Din punct de vedere funcțional:
 - Drumuri europene (E 70);

⁸ idem

- Drumuri naționale (DN 6 - E 70);
 - Drumuri județene (DJ 680);
 - Drumuri forestiere
 - Drumuri locale (comunale – DC 6, vicinale, strazi).
- Din punct de vedere funcțional, străzile pot fi:
- străzi magistrale (în cadrul localității rolul acestora e jucat de către tronsonul de drum județean ce strabate localitatea) – DN 6;
 - străzi de legătură,
 - străzi de folosință locală.

Principalele cai de comunicație care deserveșc spațiul administrativ al comunei Sacu sunt formate din:

1. artere le de circulație majoră, reprezentate de:

- **coridorul 1 de transport, transeuropean, format din DN 6 – E 70;** (granița YU – Timișoara – Lugoj – Caransebeș – Orșova – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Slatina – Pitești – București – granița BG). Aceasta este principala arteră de comunicații ce leagă centrul Europei de peninsula Balcanică și Asia Mică .
- **DJ 680 A** – Sacu (E 70) – Tincova – Maciova – Ciuta – Obreja.
- **DJ 680** – Tincova (680 A) – Limită județ – Jidioara.
- Magistrala CF care leagă Bucureștiul cu Timișoara (prin Dobreta Turnu Severin) și cu restul Europei. În localitatea Sacu, locul fostei gări CFR este luat astăzi de halta CFR, unde opresc trenuri personale. Dispune de două benzi de circulație, fiind electrificată.

2. Infrastructura locală de transport, la nivelul localităților componente, conform datelor primăriei, este formată din:

Sacu

- Drumuri comunale 8 km,
- Drumuri vicinale 17,5 km.
- Trotuare 12 km.

Tincova

- Drumuri comunale 5 km,
- Drumuri vicinale 5 km.
- Trotuare 6 km.

Sălbăgelu Nou

- Drumuri comunale 6,5 km,
- Drumuri vicinale 6,5 km.
- Trotuare 3 km.

Drumurile forestiere cu o lungime de cca. 21 km sunt utilizate pentru exploatarea în regim silvic a masei lemnoase existente în pădurile din zonă. O parte din acestea se află în administrarea Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice „Marin Dracea”.

Străzile sunt în mare parte în stare necorespunzătoare, în prezent sunt lipsite de rigole pentru colectarea apelor pluviale, podețele sunt colmatate în bună parte, iar trotuarele, acolo unde se mai păstrează, necesită lucrări de refacere.

În ultima perioadă, prin accesarea unor fonduri guvernamentale și europene, s-a început un vast proiect de modernizare a infrastructurii de transport și a altor lucrări edilitare.

Dezvoltarea rețelei de transport :

- lungimea drumurilor județene = 0,75 km, modernizat, cu profil stradal de 15 m;
- nmodernizat, cu profil de 6 m = 4,75 km

- lungimea drumurilor comunale = DC 6 – 6,25 km, din care 4,5 km modernizat recent;
- lungimea străzilor = 17,80 km, din care cca. 11 km în Sacu.

Pe traseul DJ 680 A, între localitățile Sacu și Tincova, a fost dat în folosință un pod nou, cu o deschidere de 110 m peste râul Timiș, care a înlocuit vechiul pod afectat de inundații și uzat moral.

2.6.2. Disfuncționalități

Problema majoră a transportului rutier pe teritoriul comunei Sacu este legată de lipsa adaptării la cerințele traficului european pe tronsonul pe care E 70 îi străbate pe teritoriul comunei. În același context, putem aminti starea necorespunzătoare a unor drumuri, sectoare de drumuri și punctele critice existente pe unele trasee de drumuri, europene sau numai locale.

Alte disfuncționalități sunt legate de:

- traversarea de către E 70 a localității Sacu, în condițiile creșterii continue a indicilor de trafic;
- trama stradală necorespunzătoare (E 70), chiar și în condițiile unui drum cu două benzi de circulație și DJ 680 A;
- capacitate portantă redusă a infrastructurii existente, vizibilă în deteriorarea constantă prematură a covorului asfaltic;
- treceri directe peste nivelul cu calea ferată de către DC 6.

În domeniul transportului feroviar disfuncționalitățile semnalate se regăsesc în general la nivelul întregului sector. Dintre acestea putem aminti:

- starea tehnică critică a rețelei și a mijloacelor de transport feroviar, care limitează realizarea unor viteze comerciale corespunzătoare;
- infrastructura necorespunzătoare a gării, devenită haltă, din satul reședință de comună,;
- distanța mică între linia ferată și intravilan, fapt ce amplifică poluarea sonoră și riscurile de accidente.

În cadrul priorităților privind dezvoltarea transportului, pe teritoriul comunei Sacu sunt aplicabile măsurile cuprinse în PATJ Caraș-Severin, respectiv, realizarea magistralei de transport multiplu, cuprinse în cadrul coridorului de transport paneuropean pe direcția Timișoara – Lugoj – Caransebeș – Mehadia – Topleț – Orșova – Dr. Turnu Severin ce leagă centrul Europei de peninsula Balcanică și Asia Mică.

Alte disfuncționalități: de-a lungul traseelor de circulație majoră care traversează comuna, în principal DN 6 nivelul de zgomot datorat traficului greu depășește limita de 50 dB, în condițiile în care nivelul de zgomot admis este de 45 dB. Creșteri semnificative ale nivelului de zgomot se înregistrează și pe timpul nopții, când se înregistrează frecvent valori de peste 40 dB. Este afectat satul Sacu centru de comună.

2.7 INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCTIONALE. BILANT TERITORIAL

2.7.1. Structura intravilanului

● Sat Sacu - reședința de comuna

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Zona dotări	5,5	3,64
Zona dotări agrement	-	-
Zona rezidențială	108,96	72,18
Zona spații verzi, ape	21,86	14,48
Zona de circulații	5,83	3,86
Zona agro-industrială	3,75	2,48
Zona gospodărie comunala	4,86	3,23
Zona transport CFR	0,2	0,13
Total intravilan existent	150,96	100

● Sat Tincova

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Zona dotări	1,43	1,35
Zona rezidențială	96,45	91,8
Zona spații verzi, ape	2,75	2,61
Zona de circulații	3,35	3,2
Zona gospodărie comunala	1,09	1,03
Total intravilan existent	105,07	100

● Sat Sălbăgelu Nou

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Zona dotări	1,06	1,75
Zona rezidențială	53,42	88,41
Zona spații verzi	2,18	3,61
Zona de circulații	1,77	2,93
Zona agro-industrială	1,81	3
Zona gospodărie comunala	0,18	0,3
Total intravilan existent	60,42	100

Din datele de mai sus se poate constata că partea cea mai importantă în infrastructura intravilanului o reprezintă zona rezidențială, cu procente cuprinse între 76,10 % (Sacu) și 91,80 % (Tincova). Se remarcă suprafețele mari de spații verzi la nivelul satului reședință de comună cu un procent de aproape 13 %.

2.7.2. Structură funcțională

AGRICOL - 3.100 HA (57,78%)					NEAGRICOL – 2265 HA (42,22%)					Total
Arabil	Pășuni	Fânețe	Livezi	Vii	Păduri	Ape	Drumuri	Curți/ construcții	Ne-productiv	
2.227	691	121	61	0	1.933	107	145	49	31	5.365
71,8 %	22,3 %	3,9 %	2 %	0	85,3 %	4,7 %	6,5 %	2,2 %	1,3 %	100 %

Datele de mai sus arată ponderea ridicată a terenurilor agricole destinate cultivării plantelor în economia comunei. După suprafețele ocupate de pășuni și fânețe, se poate constata rolul limitat al creșterii animalelor. De asemenea, pădurile ocupă locul doi ca suprafață, deținând peste 36 % din teritoriul comunei.

2.7.3. Bilanț teritorial

La sfârșitul anului 2009, bilanțul teritorial al unității administrative Sacu avea următoarea structură:

Bilanț teritorial existent	Total comună		Sacu		Tincova		Sălbăgelu Nou	
	S	%	S	%	S	%	S	%
Suprafața totală ocupată	316,45	100	150,96	48,78	105,07	33,95	60,42	17,26
Sub-zonă locuit. + grădini	264,75	83,66	114,88	76,1	96,45	91,8	53,42	16,6
Sub-zonă utilități publice	13,19	4,16	8,8	6,48	2,52	2,38	1,87	2,05
Subzonă producție și depozitare	5,56	1,75	3,75	2,48	-	-	1,81	3
Sub-zonă verde, ape, sport	23,88	7,54	19	12,6	2,75	2,62	2,18	3,61
Sub-zonă circulație rutieră	10,95	3,46	5,83	3,86	3,35	3,20	1,77	2,93
Sub-zonă circulație feroviară	0,2	0,06	0,2	0,13	-	-	-	-

În anul 2005 folosința terenurilor era următoarea:

Folosința terenurilor	1985	2008
Suprafața agricolă –ha - din care:	3.101 (%)	3.295(57,78 %)
Teren arabil –ha	2115 (%)	2417 (73,3%)
Pășuni –ha	699,6 (%)	691 (21%)
Fânețe –ha	225 (%)	126 (3,8%)
Vii –ha	0,4	0
Livezi –ha	61,6	61(1,8%)
Neagricol –ha - din care:	2.264 (%)	2.265(42,22 %)
Păduri –ha	1933	1933 (85,3%)
Ape –ha	107,8	107(4,7%)
Curți, construcții –ha	48,75	49 (2,2%)
Căi de comunicații –ha	144,8	145 (6,5%)
Neproductiv –ha	31,45	31 (1,3%)
Suprafața totală –ha-	5.362(100%).	5.365 (100%)

Sursa: Primăria comunei Sacu

În prezent, zona de locuit a satelor componente este în general compactă, cu fronturi de case cuplate și înșiruite la aliniamentul stradal. Limitele propuse în vechiul PUG au răspuns necesităților de extindere a localităților, pentru o dezvoltare ulterioară a comunei se impune extinderea zonei de locuit la satele Sacu și Tincova.

2.8 ZONE CU RISCURI NATURALE

Zonarea acestor riscuri este strâns legată de structura geologică a teritoriului, de diversitatea și caracteristicile reliefului, de morfologia terenului, a rețelei hidrografice, dar și de acțiunea factorului climatic și de cel antropic.

În baza cercetărilor din teren și a informațiilor primite de la localnici privind zonarea acestora, evoluția fenomenelor, ritmicitatea și amploarea lor, au putut fi precizate amănunte punctuale pe teritoriul studiat privind categoria fenomenelor, localizarea și extinderea lor, cauzele și mijloacele de combatere a acestora.

2.8.1. Riscul seismic

Se manifestă relativ unitar la nivelul teritoriului administrativ, având o intensitate mică și efecte limitate, fără implicații majore, zona având indicele $K_s = 0,12$.

Vezi Cap. 2.2.7.1. - Riscul seismic

2.8.2. Zone cu risc la inundații

Inundațiile se manifestă în perioadele cu pluviaritate ridicată și primăvara, la topirea zăpezilor. Potrivit PATJ Caraș-Severin pe teritoriul localității sunt cca. 196 ha afectate de inundații. Localizarea acestor terenuri este în lungul râului Timiș, care reprezintă și principala sursă de inundații, ce afectează suprafețe întinse în special de terenuri agricole.

Inundațiile se mai manifestă în jurul principalilor afluenți ai acestuia, în luncile pâraielor Valea Mâtnicelului (Secănească), Valea Tincoviței, Valea Radului și Valea Mare.

Dacă în cazul văii Tincoviței acest fenomen este limitat de lucrările hidrotehnice realizate, pe celelalte cursuri fenomenul este mult mai prezent. În cazul ploilor torențiale și a topirilor bruște de zăpadă acestea inundând terenuri agricole și chiar gospodării.

Arealele și efectele inundațiilor au reieșit și din discuțiile cu localnicii, potrivit cărora cele mai importante și cu efecte mai mari sunt inundațiile provocate de creșterea debitelor pe râul Timiș. Lunca râului Timiș, precum și albiile majore și luncile afluenților acestuia sunt afectate cel mai frecvent de inundații.

Pentru combaterea fenomenului s-au desfășurat lucrări de amenajare a cursului râului Timiș, pe sectorul Sacu-Slatina în scopul refacerii obiectivelor hidrotehnice distruse sau avariate de calamitățile naturale din ultimii ani, precum și de executarea unor lucrări noi cu rol de apărare împotriva inundațiilor.

2.8.3. Riscul alunecărilor de teren

Alunecările de teren sunt procese de modelare a terenurilor în pantă, sub acțiunea gravitației, care se produc pe o suprafață de demarcație, între partea mobilă și cea stabilă (suprafață de alunecare, plan de alunecare, oglindă de fricțiune). Litologia substratului poate favoriza procesele de alunecare. Astfel, alternanțele pachetelor de roci permeabile și impermeabile de tip „sandwich”, pot genera alunecări în masă, în condițiile de umectare suficientă și înclinare medie și mare. Cauzele alunecărilor de teren sunt atât naturale cât și antropice.

Cauzele antropice sunt legate în special de:

- reducerea suprafețelor împădurite;
- supra-încărcarea versanților cu o stabilitate precară prin specii arboricole nepotrivite;
- supra-încărcarea versanților prin terasare în vederea realizării unor rețele de transport;
- supra-încărcarea versanților prin construirea unor vetre de așezări/locuințe.

Datorită particularităților geografice specifice, fiind vorba de o zonă joasă, cu o declivitate mică, riscul alunecărilor de teren la nivelul teritoriului administrativ al comunei Sacu este minim. Conform PATJ Caraș-Severin, teritoriul administrativ al comunei este cotate ca având un potențial mediu de producere a alunecărilor de teren.

Fenomenul se manifestă ocazional, la nivelul limitelor exterioare ale teraselor, a malurilor cursurilor de apă și în zonele cu o declivitate ridicată din nord-est. Alunecările de teren sunt în general superficiale și de mică amploare.

2.8.4. Alte zone de risc natural

Eroziuni de maluri

Asemenea fenomene se întâlnesc ocazional pe cursul inferior al văilor Tincovița și Radului, manifestându-se mai evident la debite mari, produse de topirea bruscă a zăpezilor sau în timpul unor fenomene meteorologice de amploare (ploi torențiale).

Eroziunea la baza malurilor duce la:

- Prăbușirea consolidărilor și apărărilor de mal existente, cu pericol de alunecare a malurilor;
- Prăbușirea arborilor în albia minoră cu efect de blocare a scurgerii la nivelul podurilor existente. Acest blocaj conduce la supra-înălțarea nivelurilor, cu pericol de depășire a malurilor și inundarea zonelor adiacente cursului de apă;
- Existența copacilor căzuți în albie sau pe marginea malului se datorează fenomenului de eroziune a acestuia (eroziunea albiei la baza malului și apoi prăbușirea acestora).

Torențialitatea

Fenomenul de torențialitate se manifestă mai ales în partea nord-estică a teritoriului, în condiții pluviale excesive la nivelul pâraielor din zonă, prin antrenarea unor cantități importante de sol. Sunt prezente la nivelul văilor Tincovița, Ibăneasa și Radului, fiind favorizate de existența unor zone cu declivitate mai ridicată și a fenomenului despăduririi.

Se mai pastrează în amintirea unor localnici bătrâni marea inundație din 1912, când după o ploaie torențială foarte mare au ieșit văile care trec prin sat inundând case și distrugând bunuri. Tot atunci, Timișul ieșit din matcă a distrus două gospodării.

Zone cu exces de umiditate

Se datorează în primul rând ridicării pânzei freatice în zonele joase din preajma luncilor principalelor cursuri de apă și sunt prezente în special la nivelul luncii Timișului sau în bălțile formate la viituri pe malurile acestuia. Aceste suprafețe, deși reduse ca dimensiuni, sunt prezente în zonele joase a văii Timiș, terenul necesitând lucrări de drenare și desecare a apelor.

Zone cu terenuri acide, aflate în apropierea satului Sălbăgelu Nou și cu terenuri tasate, situate pe malul drept al Timișului necesită lucrări speciale de refacere.

* * *

Pe lângă aceste zone pot să fie afectate și alte perimetre de factori naturali, imprevizibili, cu o întindere mai mare sau mai mică la nivelul teritoriului.

2.9. ECHIPARE EDILITARĂ

2.9.1. Alimentarea cu energie electrică

Comuna Sacu este străbătută de o linie electrică aeriană de medie tensiune, LEA 20 kV, care parcurge depresiunea Timișului, legând orașele Caransebeș și Lugoj. La aceasta este racordată rețeaua de joasă tensiune care alimentează localitățile comunei

Localitățile Sacu, Tincova și Sălbăgelu Nou au rezolvată problema alimentării cu energie electrică, mai puțin câteva sălașe situate în afara perimetrului constructibil al localității Tincova.

Rețeaua electrică de transport și pentru iluminatul stradal este montată pe stâlpi de beton, iar micii consumatori și cei casnici sunt alimentați de la rețeaua de 0,4 kV, organizată pe aliniamentul străzilor.

Distribuția energiei electrice se face prin intermediul a 7 stații trafo, de capacități diferite, după cum urmează:

- Sacu 3 stații de transformare;
- Tincova 1 stație de transformare;
- Sălbăgelu Nou 1 stație de transformare;
- Fostul CAP 1 stație de transformare;
- Ferma porcine 1 stație de transformare.

Această structură de alimentare electrică asigură și necesitățile iluminatului public.

Disfuncționalități:

- Iluminatul public necorespunzător pe unele stăzi din localitatea Sacu;
- Reabilitarea sistemului de iluminat stradal la nivelul tuturor localităților componente și introducerea corpurilor de iluminat economice;
- Iluminatul stradal este corespunzător doar pe teritoriul localității Sacu, în lungul DN 6 – E 70.

În prezent, infrastructura de alimentare cu energie electrică asigură necesarul imediat al comunității, inclusiv posibilitățile ulterioare de dezvoltare a consumatorilor mici și mijlocii. Gestionarea energiei electrice până la consumatori este realizată de către societatea comercială ENEL Distribuție Banat.

În eventualitatea dezvoltării unor activități economice mari consumatoare de energie, se impune alimentarea de la rețeaua de medie tensiune, pe baza unor proiecte de alimentare separate realizate de către specialiști agreați de către ENEL.

2.9.2. Rețele de telecomunicații

Pe teritoriul comunei, principalii operatori de telefonie fixă sunt ROMTELECOM și RDS. Odată cu extinderea telefoniei mobile, mulți dintre locuitorii zonei au apelat la acest sistem, datorită facilităților certe pe care le are. La nivelul comunei funcționează rețelele de telefonie mobilă Vodafone, Orange Romania, Cosmote Romania Mobile și Telemobil.

Televiziunea se vizionează cu ajutorul antenelor digitale (RDS). De asemenea, comuna dispune de o rețea de televiziune prin cablu.

În localitate funcționează unul din cele mai vechi oficii poștale, înființat la 8 septembrie 1780, de către autoritățile habsburgice, în cadrul unui proiect mai larg de modernizare și apărare a Banatului. În zonă există facilități de utilizare a internetului, acesta putând fi accesat atât în cadrul instituțiilor locale, a școlilor cât și de către localnicii.

2.9.3. Sursele de apă și alimentarea cu apă

Surse de apă

Principalele surse de apă sunt cele de suprafață, formate din rețeaua hidrografică existentă și surse de adâncime, prezente sub forma izvoarelor cu descărcare la suprafață sau a celor accesibile cu ajutorul puțurilor sau a forajelor. Sursele exterioare sunt utilizate cu precădere pentru irigații și pentru animale, la nivelul localităților componente, mare parte din necesarul de apă este asigurat de puțurile aflate în gospodăriile localnicilor.

Alimentare cu apă

Alimentarea cu apă în localitățile comunei Sacu se face individual, prin intermediul puțurilor de adâncime, care secționează nivelul pânzei de apă freatică.

Deși nu s-au făcut studii asupra calității apei din cadrul acestor puțuri, având în vedere faptul că pânza freatică se găsește la o adâncime de cca. 6 – 7 m, se poate prevedea existența infestării cu compuși chimici (nitrați și nitriți, ajunși în sol odată cu îngrășămintele administrate) sau biologici rezultați în urma poluării.

În prezent, se găsește în diferite stadii de realizare subproiectul de alimentare cu apă a comunei prin utilizarea unor surse de adâncime, captate prin foraje de mică adâncime.

2.9.4. Canalizarea și epurarea apelor uzate menajere

În prezent nici una din localitățile componente ale comunei Sacu nu dispune de un sistem centralizat de canalizare. Gospodăriile locuitorilor sunt dotate cu latrine uscate, iar câteva obiective și gospodării individuale dispun de fose septice vidanjabile.

Tot mai mulți locuitori din localitățile Sacu, Tincova și Sălbăgelu Nou doresc să-și doteze

locuințele cu băi și grupuri sanitare, fiind necesară realizarea unui sistem centralizat de canalizare și a unei stații de epurare mecano - biologică în vederea protecției mediului.

2.9.5. Rampa de gunoi

În prezent gestionarea deșeurilor este realizată cu ajutorul serviciului de salubritate al primăriei. Deșeurile generate de gospodăriile populației, de instituții și agenți economici sunt eliminate contra unei taxe la halda de gunoi amenajată în afara localității Sacu.

În anul 2008 a fost finalizat un proiect realizat în colaborare cu Consiliul Județean Caraș – Severin și consiliile locale ale unor comune limitrofe din nordul județului, pentru realizarea unui sistem integrat de management al deșeurilor, pe valea Bistrei. Astfel, colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor se realizează selectiv. În prezent, primăria Sacu are contract cu o unitate de salubritate specializată din Reșița care asigură colectarea săptămânală a deșeurilor și transportul acestora la groapa de gunoi.

Pentru reducerea treptată a cantităților de deșeuri destinate reciclării și depozitării, la nivelul comunei se vor lua următoarele măsuri:

- Gestionarea în gospodării a deșeurilor biodegradabile prin compostare la sursă și valorificarea compostului ca îngrășământ organic în interiorul gospodăriei sau la alte gospodării;
- Colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile în vederea valorificării;
- Pentru eliminarea deșeurilor animaliere s-a încheiat contract de servicii cu firmă specializată care a câștigat licitația la nivel național în vederea preluării și eliminării acestor deșeuri, respectiv firma SC PROTAN SRL.

2.9.6. Alimentare cu gaze naturale

Localitatea Sacu nu dispune de alimentare cu gaze naturale, deși prin imediata apropiere a localității trece o magistrală de transport spre Lugoj – jud. Timiș, compusă din două fire cu Ø 20". Utilizarea gazului metan pentru necesități casnice se face cu butelii de gaz tip GPL. În perspectivă se intenționează racordarea la rețeaua de distribuție a gazului metan, într-o primă etapă a localității reședință de comună și ulterior a celorlalte sate prin extinderea rețelei existente în comuna C. Daicoviciu.

2.9.7. Lucrări hidrotehnice

Inundațiile înregistrate la nivelul principalilor afluenți pe care Timișul îi colectează din zonă au impus și impun o serie de lucrări de protecție și îndiguiri.

În ceea ce privește cursurile de apă care traversează teritoriul administrativ, acestea sunt în cea mai mare parte neregularizate. Alături de acestea există și alți torenți de versant cu debite mai mici care în timpul ploilor abundente pot produce inundații. În satul Tincova, cursurile de apă pârâul Tincovița și afluentul acestuia, Ibăneasa precum și Valea Mare nu sunt canalizate, cauzând deseori inundarea terenurilor agricole și chiar a unor locuințe.

Lipsa acestor lucrări, pe lângă inundații au și alte efecte nocive asupra mediului, prin eroziunea malurilor. Din aceste motive se impune executarea unor lucrări de regularizare, îndiguiri și consolidări, prin taluzări, diguri de protecție, fixarea malurilor prin plantarea de sălcii și salcâmi, evitarea pășunatului excesiv în zonă, în scopul refacerii covorului vegetal și înlăturarea stufărișului din albia minoră.

Unde se impune, sunt necesare și alte lucrări de consolidare a malurilor, decolmatări și îndiguiri ale albiei, prin diguri de tip GABION, (realizate din piatră spartă fixată în plasă), pentru înlăturarea inundațiilor, corectarea albiei și limitarea alunecării malurilor.

2.10 PROBLEME DE MEDIU

Potrivit datelor din Raportul privind starea mediului elaborat în 2007 de către Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin, rezolvarea problemelor de mediu reclamă participarea tuturor celor implicați în luarea deciziilor: autorități locale, instituții publice, agenți economici, dar în primul rând populația și reprezentanții ei aleși în diverse organisme, organizațiile neguvernamentale etc. Astfel, la nivelul teritoriului administrativ al comunei Sacu, principalii factori care pot avea o influență majoră asupra mediului sunt:

- dezvoltarea socio-economică: aceasta poate fi responsabilă pentru poluarea aerului în zonele rurale și limitrofe, a solului, precum și a apelor de suprafață și a celor freatice. În acest context putem aminti potențialul de zgomot și praful purtat de vânt, pricinuit de prezența unor balastiere, în zone prea apropiate de localități, depozitarea necontrolată a deșeurilor rezultate în urma prelucrării lemnului, impactul asupra mediului și a spațiului social a unor ferme de creșterea animalelor, care nu respectă prevederile legale etc.
- Utilizarea necontrolată a îngrășămintelor minerale și a pesticidelor în agricultură cu impact asupra pânzei freatice.

2.10.1 Cadrul natural

Comuna Sacu este situată în nord-vestul Culoarului Timiș, într-o zonă de contact dintre dealurile sud-vestice ale masivului Poiana Ruscă și piemontul, cu lunca Timișului. Relieful specific zonei este în bună măsură unul de câmpie și câmpie înaltă, piemontană spre sud, puternic valorificată agricol și de deal, acoperit cu păduri spre nord-est. Cea mai mare altitudine pe teritoriul comunei se înregistrează în partea de nord-est – vf. Cireșului.

În partea nord-estică a comunei, relieful este unul preponderent de deal, ale cărui înălțimi scad treptat spre lunca Timișului, sub forma unor terase aluviale, bogate în izvoare. Geomorfologic, arealul face parte din unitate fizico-geografică a Câmpiei Banato-Crișane, formate din lunca și terasele Timișului, zona colinară a Dealurilor Lugojului, Piemontul Pogănișului și rama Munților Poiana Ruscăi.

Teritoriul comunei este străbătut de râul Timiș, principalul colector hidrografic, în care se varsă o serie de afluenți mai mici (pârâiele Mâtnicel, Valea Mare, Valea Radului și Tincovița), cu debite relativ constante care colectează apele văilor de eroziune și ale elementelor torențiale din zonele precolinară și colinară.

În zona joasă, de luncă a Timișului, cu panta de scurgere lină, are loc o puternică meandrare a râului, formarea unor grinduri și bălți, acoperite în general cu vegetație specifică. În perioadele cu pluviaritate ridicată se înregistrează inundații care afectează uneori chiar și gospodăriile mai apropiate.

Factorul climatic este unul de tip temperat continental, cu o circulație pe de-o parte nord-vestică și nordică, pe de alta sud-estică – condiționată de topografia culoarului Timiș-Cerna. Alături de aceste caracteristici climatice se manifestă și ușoare influențe mediteraneene și adriatice, mai ales dinspre câmpia vestică. Temperatura medie anuală înregistrată este de 10,5°C (stația Caransebeș).

Fiind un teritoriu a cărui relief se întinde în trepte, temperatura prezintă diferențe notabile față de valoarea medie, în funcție și de altitudine. De asemenea, pe versanții cu expoziție nord-vestică regimul de temperatură este mai ridicat, evapo-transpirația mai mare și insolația mai puternică față de versanții cu expoziția mai slabă, care sunt mai expuși brumelor. Totuși, în general, regimul termic este favorabil dezvoltării și creșterii plantelor cerealiere, tehnice și furajere, în cadrul unui regim pluviometric a cărui valoarea medie anuală se ridică la 737,2 mm.

Arealul comunei face parte din zona pădurilor de câmpie și dealuri, subzona stejarului și a fagului. Vegetația lemnoasă se manifestă sub formă de pâlcuri izolate, iar cea ierboasă spontană apare în pășuni. În general, pe cea mai mare parte a terenurilor vegetația naturală a fost înlocuită de cea cultivată. (Vezi pe larg cap. 2.2.1. – 2.2.6.)

2.10.2 Resursele naturale ale solului și subsolului, mod de exploatare și valorificare rațională

Cea mai importantă resursă naturală din zonă sunt solurile favorabile culturilor de cereale și porumb.

Denumire după sistemul vechi-1980	Denumire după noul sistem	Simbol denumire nouă	% din suprafața totală
Argiluvisoluri	Luvisoluri	LUV	62
Cambisoluri	Cambisoluri	CAM	8
Soluri hidromorfe	Hidriisoluri	HID	10
Soluri trunchiate	Protisoluri	ANT	10

Terenurile joase și gradul de productivitate ridicat permit o dezvoltare intensivă a agriculturii, atât pentru cultura plantelor cerealiere cât și a legumelor, localitățile din zonă fiind renumite prin potențialul lor legumicol, favorizat de posibilitatea desfacerii atât la nivelul centrelor urbane apropiate (Caransebeș, Lugoj, Anina etc.), cât și în cadrul localităților de munte situate pe cursul superior al Timișului și al Bistrei.

O resursă importantă pentru zonă o constituie potențialul de irigare, asigurat atât de către Timiș cât și de către valea Mătnicului, potențial insuficient valorificat pentru dezvoltarea intensivă a agriculturii.

O importanță majoră în economia unității administrative o are patrimoniul silvic prin cele peste 1.930 ha de pădure situate în nord-estul comunei. Deși sunt preponderent păduri cu funcții speciale, de protecție (a apelor, a solului, a climei), în zonele înalte nu lipsesc pădurile cu funcții de producție și de protecție, păduri din care se exploatează masă lemnoasă, pentru necesitățile comunității și valorificare industrială.

De asemenea, prezența straturilor aparținând cuaternarului, formate din depozite aluvionare (pietrișuri și nisipuri) și lessoides prezente în culoarul Timișului și dealurile piemontane mărginașe, rezultate în urma retragerii apelor panoniene și a structurării rețelei hidrografice de suprafață, se dovedește foarte utilă pentru asigurarea materialelor necesare refacerii și îmbunătățirii rețelei de drumuri clasificate și a celor vicinale din zonă.

Pe lângă bogățiile naturale datorate vegetației și faunei, cum sunt lemnul, fructele de pădure și vânatul, zona sud-vestică a Munților Poiana Ruscă găzduiesc importante bogății ale subsolului, în special minereuri. Zăcăminte mici de oxizi de fier asociate cu amfibolitele cristalinelor getice au fost exploatate în valea Fierului și la Băuțari.

De asemenea, s-a extras magnetit din regiunea Pelniț, la sud-vest de Nădrag. Mărturiile arheologice confirmă exploatarea acestui minereu, localizat în scârnelor formate la contactul corpului granodioritic care afloră între Tincova și Nădrag, încă din perioada romană.

Cercetările și prospecțiunile geologice efectuate de specialiști IPEG-Banatului după 1950 în preajma Tincovei, în bazinele văilor Tincovița și Vălișor au pus în evidență existența mai multor mineralizații cu un conținut complex, de oxizi de fier (magnetit, hematit), wolfram, molibden, cupru, bismut, uraniu și chiar aur (vezi harta).

În 1990, activitatea minieră și de prospecție a fost sistată, astăzi cercetarea și exploatarea lor fiind considerate neoportună.

Alte resurse minerale exploatabile situate la nivelul teritoriului administrativ Sacu sunt:

- Calcarele cretace de pe teritoriul satului Tincova, utilizabile pentru nevoi locale. Distanțele mari și infrastructura de transport deficitară limitează utilizarea acestora.
- Pietrișurile mărunț-medii, de bună calitate formate din gnaise, cuarțit, granit, gresii și calcare, din albia râului Timiș, pot fi utile pentru întreținerea drumurilor și prepararea betoanelor. În plus au asigurate condiții bune de exploatare și transport.
- Marne în zona Tincova.

Geologia resurselor minerale în zona Tincova (după Cioflică și colab.)

2.10.3 Riscuri naturale

Principalele fenomene naturale cu posibile efecte distructive care se manifestă în zonă au fost tratate la *Cap. 2.2.7. - riscuri naturale și Cap. 2.8. - Zone cu riscuri naturale.*

Seismicitatea

Potrivit Legii 575/2001 privind zonele de risc natural, comuna Sacu se află într-un perimetru cu o seismicitate scăzută, de 6 unități pe scara MSC și o perioadă medie de revenire de 100 ani (Anexa 2), teritoriul comunei nefiind afectat substanțial de zona seismică a Banatului.

Riscul alunecărilor de teren

În conformitate cu prevederile P.A.T.J. Caraș-Severin, pe baza aprecierii realiste a factorilor de risc amintiți, teritoriul administrativ al comunei Sacu se încadrează într-un perimetru cu potențial mediu de producere a alunecărilor de teren. Fenomenul se poate manifesta, în condiții favorizante, la nivelul versanților sub forma alunecărilor detrusive și delapsive.

Potrivit Legii 575/2001 (anexa nr. 6), comuna este cotate ca având un risc foarte scăzut, în sectorul sudic și un risc mediu spre mic în cel nordic. În acest sector, deși diferențele de nivel sunt mai mari, pericolul alunecărilor este limitat de prezența pădurilor, el manifestându-se doar la nivelul malurilor pâraielor din zonă.

Riscul de eroziune al malurilor

Fenomenul se manifestă ocazional, pe cursul Inferior al văilor Tincovița și Radului, manifestându-se mai evident la debite mari, produse de topirea bruscă a zăpezilor sau în timpul unor fenomene meteorologice de amploare (ploi torențiale).

De asemenea, afectează sporadic și malurile râului Timiș, la debite ridicate. Pentru prevenirea efectelor acestora sunt necesare lucrări de apărare a malurilor, regularizări de curs, îndiguiri și plantarea malurilor cu salcie sau salcâm pentru o mai bună fixare a solului în zonele mai afectate.

Riscul inundațiilor

Acest risc este condiționat de nivelul maxim de precipitații căzute. Cum cantitățile maxime de precipitații înregistrate în 24 de ore la nivelul zonei este de 100 - 150 mm, în conformitate cu Legea 575/2001, riscul la inundații se datorește în principal scurgerilor de pe versanții nordici, la nivelul văilor Tincovița, Radului și Ibăneasca (Anexa 4 și 4a). Din discuțiile cu localnicii reiese că principalul risc de inundații îl reprezintă Timișul, care în caz de inundații afectează cele mai întinse suprafețe agricole. Acest risc afectează lunca râului Timiș, albiile majore și luncile afluenților acestuia. Ultimele experiențe au demonstrat că riscul inundațiilor este prezent la fiecare creștere majoră a debitelor râului Timiș, putând afecta nu numai terenurile agricole dar și gospodăriile populației.

Zone cu exces de umiditate

Se datorează ridicării pânzei freatice în zonele joase din preajma luncilor principalelor cursuri de apă. Sunt prezente în special la nivelul luncii Timișului, sau în bălțile formate la viituri

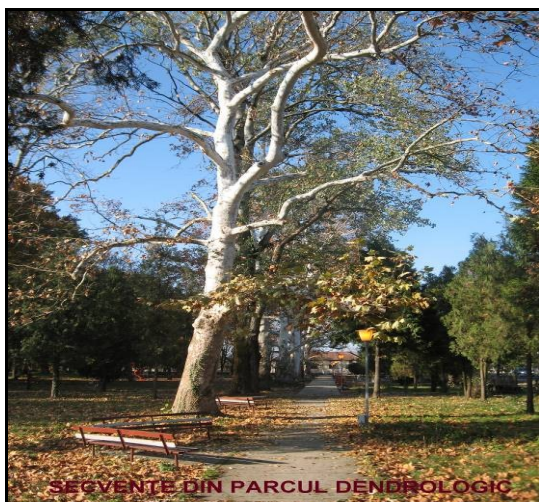
pe malurile acestuia. Deși reduse ca dimensiuni, aceste suprafețe sunt prezente în unele zonele văii Timiș, necesitând lucrări de drenare și desecare.

2.10.4 Monumente ale naturii și istorice

Comuna nu deține arii naturale protejate sau monumente ale naturii în conformitate cu Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a III-a, cu completările ulterioare, nici alte rezervații naturale.

Este de remarcat faptul că pe teritoriul satului Sacu se găsește un parc dendrologic aflat în administrarea Consiliului Local Sacu, cu numeroase specii rare: conifere americane, mediteraneene, precum și plante ca Magnolia, Sorbus etc, de o reală importanță peisagistică și dendrologică. Dintre speciile de arbori seculari aflați în cadrul parcului amintim:

- Arborele pagodelor (Ginkgo biloba L.) Parc dendrologic Sacu - 1 >100 ani;
- Magnolia (Magnolia kobus D.C.) Parc dendrologic Sacu - 2 >100 ani;
- Stejar de baltă (Quercus balustris Moench) Parc dendrologic Sacu - 5 >100 ani
- Gorun (Quercus petraea Matt Liebl.) Parc dendrologic Sacu - 1 >100 ani;
- Chiparos de baltă (Taxodium distichum L.C.M.Rich) Parc dendrologic Sacu - 4 >100 ani;
- Tuya (Tsuga canadensis L. Carr.) Parc dendrologic Sacu - 2 >100 ani;

De asemenea, pe teritoriul comunei sunt semnalate și cercetate mai multe situri arheologice deosebite, cum este cel paleolitic de la Tincova – "Seliște", inclus în "LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2004", din Județul Caraș-Severin sub numele de cod **278 CS-I-s-B-10889- Așezare - sat TINCOVA - comuna SACU - "Săliște" - Paleolitic**, care necesită protecție din partea administrației locale.

Atât Sacu cât și Tincova, fiind sate cu o populație preponderent românească, aflate în decursul istoriei într-o situație socială inferioară, nu au avut dreptul la ridicarea unor construcții cu caracter religios, politic sau social, fiind nevoite să-și ducă existența într-un ambient construit din lemn și pământ, mai puțin trainice. De aceea, timpul nu a păstrat măturile propriei lor dăinuiri, care să înfrunte secole și astăzi să poată fi incluse în lista monumentelor sau ariilor protejate.

Cu toate acestea, se mai păstrează câteva clădiri de sec. XIX și început de sec. XX, deosebite, cum sunt clădirea primăriei, căminul de bătrâni și cele două biserici ortodoxe. Bogata viață spirituală este reflectată de către cele două biserici ortodoxe, cea de la Sacu și cea de la Tincova, în jurul cărora se strâng cei peste 1.300 de locuitori de rit ortodox. Astăzi alături de bisericile ortodoxe amintite, mai sunt două biserici penticostale și două baptiste.

Ca obiective de for public, cu o semnificație importantă pentru comunitate amintim operele comemorative de război din comună:

-monumentul închinat eroilor din Sacu, montat în centrul localității este realizat dintr-un postament din piatră de care sunt fixate două plăci din marmură cu numele celor căzuți în

război. Ansamblul este suprapus de statuia în bronz a unei acvile, cu aripile desfăcute, gata de zbor;

-troița și crucea comemorativă din centrul localității Tincova.

2.10.5 Indicarea zonelor de recreere, odihnă, agrement, tratament

- Parcul dendrologic – loc. Sacu și cel de pe terenul bisericii ortodoxe din localitate;
- Teren de sport (stadion) – loc. Sacu;
- Zonele verzi din preajma principalelor cursuri de apă,
- Parcuri în preajma căminelor culturale din satele Tincova și Sălbăgelu Nou;
- Zona de agrement de pe malul Timișului.

Suprafața totală de zone verzi și parcuri este de 1,39 ha, reprezentând 6,87 mp/ locuitor, ceea ce corespunde normelor actuale de 5,0mp/ locuitor.

2.10.6 Obiective industriale și zone periculoase

Zonele periculoase au fost prezentate la subcapitolul 2.10.3 Zone de risc.

Nu există obiective industriale, sau surse poluante majore pe teritoriul comunei.

2.10.7 Rețeaua principală de căi de comunicație

Pentru mai multe date vezi cap. 2.6 CIRCULATIA, subcap. 2.6.1 Echiparea tehnică cu căi de comunicație rutieră.

Pentru dezvoltarea turismului în zonă și stabilirea unei legături facile cu localitatea Nădrag, situată spre nord, la poalele Munților Poiana Ruscă, se poate revitaliza vechiul drum de creastă care lega cândva Nădragul cu Tincova, peste șaua Izvodia și creasta ce desparte văile Tincovița și Radului, utilizând fostele drumuri forestiere și de plai.

Pentru mai multe date vezi cap. 2.6 CIRCULATIA, subcap. 2.6.1 Echiparea tehnică cu căi de comunicație rutieră.

2.10.8 Depozite de deșeur menajere și industriale

- A fost contractată o firmă care furnizează servicii de salubritate pentru colectarea și transportul deșeurilor menajere;
- Odată cu realizarea centrului de management integrat al deșeurilor Bistra, sunt create condiții pentru depozitarea corespunzătoare a deșeurilor;
- Eliminarea depozitării deșeurilor menajere mai ales pe malurile văilor;
- Pe teritoriul comunei nu se produc deșeur industriale.

DISFUNCȚIONALITĂȚI – PRIORITĂȚI (mediu)

2.10.9. Disfuncționalități privind zonarea utilizării teritoriului pe folosințe

Așezarea geografică și condițiile de relief specifice, acoperite de un sol propice agriculturii a oferit condiții prielnice locuirii umane din cele mai vechi timpuri. Acest fapt a contribuit direct la modelarea suprafețelor prin distrugerea covorului vegetal protector din zonele cu pantă mare, favorizând procesele de șiroire și a infiltrațiilor, contribuind la apariția și dezvoltarea alunecărilor de teren în aceste zone, iar în zonele joase, lucrările agricole îndelungate au secătuit uneori solul, contribuind la scăderea productivității acestuia pe anumite suprafețe.

Totodată, în lipsa surselor majore de poluare în zonă, calitatea factorilor de mediu se situează în cea mai mare parte în limitele prevăzute de legislația în vigoare.

Zonele construite din cadrul localităților componente ale comunei Sacu sunt în general bine conturate. Pe tipuri de utilități sunt individualizate zone destinate construcțiilor (existente și propuse prin PUG), zone destinate agriculturii, pășunilor și zonelor verzi, zone de interes silvic.

Prin aplicarea PUG-ului, modificări mai importante vor surveni la nivelul intravilanului, prin creșterea suprafețelor construibile.

Din cadrul terenurilor agricole, importante suprafețe arabile așteaptă să fie reintroduse în circuitul agricol.

Cu toate acestea, la nivelul teritoriului administrativ se manifestă o serie de disfuncționalități, printre care:

- Prezența zonelor inundabile la nivelul luncii Timișului și a văilor Tincovița și Radului, fiind necesare intervenții pentru regularizarea văilor, a scurgerilor torențiale și a erodării malurilor;
- prezența unor zone defrișate, situate în pantă, cu urme evidente de erodare, care necesită plantare și limitare a extinderii procesului de eroziune (zona Tincova);
- prezența unor zone arabile, de slabă calitate, ce necesită lucrări speciale de ameliorare și refolosire, datorită fenomenului de sărăturare și acidifiere (în zona Sălbăgelu Nou);
- poluarea solului în unele zone, inclusiv pe malul văilor cu resturi menajere, materiale de construcție și deșeurii;
- poluarea apelor prin deversarea deșeurilor de animale și umane în albia Timișului și a afluenților acestuia;
- lipsa unui sistem de canalizare și a stației de epurare;
- creșterea poluării fonice și cu gaze de eșapament în lungul drumului E 70.

2.10.10 Identificarea surselor de poluare, din care a celor cu pericol major pentru populație. Disfuncționalități constatate:

- Teritoriul administrativ Sacu este situat într-o zonă relativ ferită de marile surse de poluare, suprafața sa nefiind afectată direct
- Deși nu există surse majore de poluare în zonă, utilizarea într-o perioadă îndelungată, în cadrul unei agriculturi intensive, de îngrășăminte chimice, insecticide și pesticide a influențat pânza freatică, apa din unele fântâni individuale neîndeplinind indicatorii de potabilitate precizați de STAS 1312/1990.
- Lipsa unui sistem de colectare a apelor menajere și deversarea apelor menajere și a gunoiului, cel mai adesea direct în albia văilor, a contribuit, de asemenea, la poluarea pânzei freatice mai ales în vatra localităților, prin infiltrații cu diferite substanțe și materiale chimice greu degradabile.
- În prezent, marea majoritate a locuitorilor folosesc latrine uscate, doar în câteva cazuri se întâlnesc fose septice și puțuri absorbante, fapt ce contribuie la infestarea pânzei freatice din zonă.
- Balastiera aflată în exploatarea SC Tecnoimp.Ro SRL Timișoara.

Față de aceste probleme apare foarte evidentă necesitatea continuării proiectului de alimentare centralizată cu apă potabilă și pentru localitatea Tincova, precum și de realizare a sistemului de canalizare menajeră și a stației de epurare pentru toate localitățile comunei. Necesitatea realizării acestui proiect se justifică prin dezvoltarea corespunzătoare a altor dotări socio-edilitare, cât și asigurarea unor dotări individuale necesare creșterii calității vieții.

În domeniul protecției mediului se impun măsuri în continuare pentru:

- colectarea selectivă a gunoiului menajer prin amenajarea unor puncte dotate cu containere specializate;
- asigurarea gospodăriilor cu pubele pentru colectarea resturilor menajere
- monitorizarea cursurilor de apă pentru evitarea depozitării gunoiului menajer de-a lungul acestora. În cazul ploilor abundente, acestea pot obtura secțiunea de scurgere a râurilor (pârâielor), determinând producerea inundațiilor;
- dotarea străzilor, în special în zonele centrale, stațiile de autobuz și/sau unde funcționează unități comerciale cu coșuri de gunoi stradal.

2.10.11 Calitatea factorilor de mediu: sol, aer, apă, vegetație, cu marcarea zonelor poluate, a terenurilor degradate etc.

2.10.11.1 Degradări produse de activitatea economică

În zonă nu s-au desfășurat în decursul timpului activități economice cu un potențial de poluare ridicat. Singura unitate economică care poate fi asimilată cu un factor poluant a fost prezența grajdurilor CAP și a Stațiunii de mașini agricole. Ținând seama că pe toată durata sa de funcționare i-au lipsit o serie de dotări și echipamente menite să protejeze mediul, respectivele obiective au acționat ca un factor poluant, pe suprafețele de desfășurare, prin deversarea în mediul ambiant a unor deșeuri organice, minerale (carburanți, lubrefianți, îngrășăminte, insecticide, pesticide) și a altor produse de sinteză, care puteau ajunge în pânza freatică.

Alte degradări aduse mediului natural de activitatea economică sunt:

- Distrugerea pădurilor din zonă prin practicarea tăierilor masive,
- Degradarea solurilor, acidifierea și creșterea salinității prin practicarea unei agriculturi intensive, fără luarea măsurilor de protecție a solului.
- Pășunatul intensiv și unele lucrări agricole la limita teraselor și în zone cu declivitate mare au favorizat eroziunea de suprafață, alunecările superficiale de teren și formarea torenților de versant (în zona Tincova),
- Practicarea unor lucrări agricole, în special arături, în lungul pantei mai ales pe versanți cu o înclinație mai mare de 8-10 grade,
- Exploatarea intensivă a pietrișului din albia râului Timiș.
- Drumurile oblice sau în lungul pantei prin prelucrarea apei au fost transformate în torenți (drumurile de acces și cele forestiere din zona văilor Tincovița și Radului).

2.10.11.1.1 Poluarea aerului

Poluarea aerului se datorește în primul rând surselor mobile, fiind mai puternic resimțit în jurul drumului E 70 și în interiorul localităților. De asemenea, în preajma balastierei, primăvara, în timpul lucrărilor agricole, se manifestă creșterea particulelor de praf în atmosferă, odată cu creșterea intensității vântului.

2.10.11.1.2 Poluarea apelor

Principala sursă de poluare a apelor o constituie deversările necontrolate de ape menajere, dejecții animale și umane, deșeuri menajere și industriale, materiale organice și anorganice, greu degradabile depozitate la întâmplare pe malul râurilor etc. În condițiile lipsei unor stații de epurare microbiologice, deversările influențează negativ mediul ambiant, fapt ce impune măsuri ferme în vederea protecției mediului.

În teritoriul studiat, sursele de impurificare a apelor sunt:

- Utilizarea latrinelor uscate și lipsa foselor septice;
- Inexistența unui sistem centralizat de canalizare;
- Inexistența unor stații de epurare a apelor uzate;
- Aruncarea la întâmplare a deșeurilor menajere pe malurile văilor;
- Exploatarea resurselor minerale din albia Timișului.

2.10.11.1.3 Degradarea peisajului

După cum se poate observa agresiunea asupra peisajului se produce atât datorită acțiunii unor factori naturali, cât mai ales umani, orice formă de degradare adusă peisajului influențând direct mediul.

- dintre factorii naturali cu acțiune distructivă asupra peisajului putem menționa alunecările de teren, procesele de șiroire de pe versanți, terenurile înmlăștinate și inundabile etc.
- Intervențiile antropice se manifestă, de regulă mult mai agresiv sub diferite forme:

- Prin intermediul factorilor poluanți, cu acțiuni distructive asupra vegetației, faunei și a calității apelor.
- Prin defrișările repetate care impun măsuri pentru conservarea fondului forestier existent.
- Depozitarea necontrolată a deșeurilor rezultate din lucrări de construcții și industriale precum și a celor menajere în diferite zone.
- Ignorarea tradiției în realizarea unor construcții, aspectul inestetic al acestora și neadaptarea la locul unde sunt amplasate.

Intervențiile antropice negative se manifestă deseori în zone cu potențial recreațional, ca de exemplu malurile râurilor (Timișul etc.).

2.10.12 Priorități în intervenție

- Realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu apă pentru toate localitățile comunei Sacu;
- Construirea sistemului de canalizare menajeră și a stației de epurare conform propunerilor
- Prevederi, reguli și măsuri generale pentru prevenirea și stingerea incendiilor în localități;
- Conștientizarea populației prin activități specifice de necesitate a colectării selective a deșeurilor menajere;
- Realizarea la nivelul fiecărei localități a unor puncte de colectare cu preselectie a deșeurilor, vezi cap. 3.9.7.;
- Amenajarea, dotarea cu mobilier urban și întreținerea spațiilor verzi, parcuri, terenuri de sport, locuri de joacă;
- Reabilitarea infrastructurii rutiere (DJ 680 A);
- Eliminarea zonelor cu riscuri naturale vezi cap 2.8.

2.11 DISFUNȚIONALITĂȚI (LA NIVELUL TERITORIULUI ȘI LOCALITĂȚII)

2.11.1. Dezechilibre în dezvoltarea economică

Dezvoltarea economică a localității a fost condiționată de propriile sale resurse, fiind caracterizată prin:

- Investiții reduse de capital autohton și străin în economia locală;
- dezvoltarea preponderent agricolă a zonei, lipsa unor investiții în mica industrie;
- terenuri agricole părăsite sau insuficient lucrate;
- mijloacele mecanizate insuficiente și cu un grad ridicat de uzură pentru activitățile agricole și zootehnice;
- lipsa unor amenajări hidrotehnice pentru irigații;
- lipsa infrastructurii de dezvoltare a agriculturii (clădiri, depozite, ateliere de reparații și echipamente etc);
- subvenții agricole mici și primite cu întârziere;
- atelierele de prelucrare a lemnului existente sunt dimensionate pentru necesități locale, fiind axate pe prelucrarea primară a lemnului etc.
- Insuficiența locurilor de muncă;
- Forța de muncă îmbătrânită;
- Infrastructura edilitară (alimentare cu apă, canalizare), deficitara;
- Infrastructură rutieră locală deficitară;
- Terenuri agricole părăsite sau insuficient lucrate;
- Dependența economică de centrele urbane apropiate;
- Insuficiența mijloacelor mecanizate în agricultură și zootehnie.

La toate aceste disfuncționalități mai putem adăuga lipsa unei structuri de transport majore

și de calitate, care să includă zona într-un areal de interes economic sporit, lipsa resurselor financiare ale populației din zonă și distrugerea infrastructurii agricole moștenite de la vechile structuri agricole.

În ceea ce privește forța de muncă, localitățile componente ale comunei Sacu au beneficiat de apropierea de centrele urbane Lugoj și Caransebeș, comuna fiind situată în interiorul unei izocrone de 30 de minute care a favorizat navetismul și în consecință specializarea populației în activități industriale. După 1990, o parte din aceste persoane s-au stabilit în mediul urban, consecința fiind accentuarea procesului de îmbătrânire a populației cu efecte negative economice și sociale.

Alte disfuncționalități:

- scăderea ratei natalității și procesul accentuat de depopulare a localităților prin plecarea tinerilor la oraș sau în străinătate.
- lipsa unor oportunități de angajare la nivelul comunei sau în zonele imediate, face ca cea mai mare parte a populației active, calificate să practice o agricultură de subzistență;
- veniturile economice scăzute la nivelul gospodăriilor reflectate în limitarea consumului și a capacităților de investiție;
- capacitate limitată de valorificare rentabilă a unor produse excedentare obținute în gospodării pe piața urbană din împrejurimi, datorită distanțelor și a accesibilității;
- lipsa unor investiții de amploare în agricultură, care să folosească forța de muncă calificată în acest domeniu, existentă în comună și în zonă.

Vezi capitolul 2.5 Populația. Elemente demografice și sociale, 2.5.5. Disfuncționalități.

2.11.2. Condiții nefavorabile necesar a fi remediate prin lucrări hidrotehnice, hidroameliorative și anti-erozionale

Vezi capitolele 2.2.7. "Zone cu riscuri naturale"
2.8. "Zone cu riscuri naturale" și
3.8. "Măsuri în zonele cu riscuri naturale".

2.11.3. Necesitatea protejării unor zone cu potențial natural valoros, situri sau rezervații de arhitectură și arheologie

Pe teritoriul administrativ al comunei Sacu nu sunt înregistrate zone naturale protejate și nici situri sau rezervații de arhitectură sau arheologie de importanță excepțională, națională sau internațională.

Astăzi doar un singur obiectiv este introdus în Lista monumentelor istorice 2004 din Județul Caraș-Severin. Este vorba de așezarea paleolitică de la Tincova – "Seliște" – cod 278 CS-I-s-B-10889 Așezare sat TINCOVA, comuna SACU "Săliște" Paleolitic. Faptul surprinde, cu atât mai mult cu cât în zonă sunt semnalate situri arheologice importante. Amintim siturile:

- „*Ferma Horticolă*” cu nivele de locuire aparținând grupului cultural Balta Sărată și ale culturii Basarab;
- *Râpa Mare*, cu materiale aparținând perioadei dacice și feudal timpurii (sec. VIII-IX).

Deoarece localitățile comunei Sacu sunt situate într-un perimetru cu un uriaș potențial arheologic, considerăm necesar urmărirea îndeaproape a modului cum se respectă prevederile legii 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național, mobil, cu modificările și completările ulterioare, semnalarea către administrația locală a descoperirilor întâmplătoare, semnalarea și solicitarea eliberării de sarcină arheologică a zonelor aflate în intravilan, unde urmează să fie ridicate construcții.

De asemenea, este necesară protejarea și semnalarea către specialiștii de la Direcția Patrimoniu Reșița și Muzeului Județean Caransebeș a perimetrelor din extravilan unde se întâlnesc urme de cultură materială umană aparținând diferitelor perioade istorice.

Se impune reamenajarea și completarea parcului dendrologic existent din centrul de comuna - Sacu cu specii rare sau exotice de arbori și arbuști.

Este necesară punerea în valoare a zonei centrale prin amenajări care să respecte

caracterul arhitectural și urbanistic, atmosfera și memoria locului, deoarece această zonă dispune de spații publice valoroase.

2.11.4. Nivelul de poluare sau degradare constatat în unele zone

Vezi subcapitolul 2.10.11 Calitatea factorilor de mediu: sol, aer, apă, vegetație, cu marcarea zonelor poluate, a terenurilor degradate, etc.

2.11.5. Disfuncționalități generate de insuficiența sau absența unor instituții publice

Procesul de îmbătrânire al populației manifestate la nivelul comunei implică o serie de probleme care impun:

- ridicarea calității serviciilor medicale;
- creșterea rolului asistenței sociale;
- costuri suplimentare pentru serviciile medicale;
- programe sociale de susținere a persoanelor vârstnice;
- scăderea ratei natalității și sporul natural negativ care afectează înlocuirea simplă a generațiilor;
- necesitatea la nivelul localităților Sacu și Tincova a unor farmacii bine aprovizionate cu medicamente;
- asigurarea condițiilor de învățământ pentru nivelele: preșcolar, primar și gimnazial, cu baza materială aferentă, personal calificat, conform cerințelor.

2.11.6. Aspecte critice privind organizarea circulației și a transportului public

Transportul public de călători în interiorul comunei este asigurat pe ruta Tincova – Sacu și retur, în cadrul transportului școlar, organizat pentru necesitățile legate de accesul elevilor din cursul gimnazial la Școlala cu clasele I-VIII din Sacu.

Pentru accesul locuitorilor la cele două centre urbane din zonă, Caransebeș și Lugoj, se utilizează transportul feroviar, din gara Sacu.

În condițiile date, se poate aprecia că organizarea circulației pune probleme reale, legate de:

- Starea precară a DJ 680 A afectează și transportul în comun;
- Lipsa unei legături auto directe cu centrele urbane amintite;
- Lipsa unor legături modernizate cu localitățile Sălbăgelu Vechi, Jidioara și alte localități din zonă.
- Organizarea transportului în comun dintre localitățile comunei și centrale urbane apropiate pentru facilitarea circulației navetiștilor și elevilor.

2.11.7. Aspecte legate de gradul de echipare edilitară a localității în raport cu necesitățile populației

2.11.7.1 Alimentarea cu apă

Cum satele componente ale unității administrative cercetate nu au dispus până în prezent de un sistem modern de alimentare cu apă, datorită riscului contaminării pânzei freactice cu compuși chimici toxici (nitrați, nitriți) și biologice se impune realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu apă. Se află în curs implementarea sistemului de alimentare cu apă. În acest context se impune stabilirea și respectarea zonelor de protecție, conform legii, la puțurile de captare. Totodată, se impune verificarea periodică a surselor de apă din hotar, utilizate de către oameni și animale, curățarea și întreținerea acestora.

Vezi 2.9.3. Alimentarea cu apă, situația existentă și
3.9.2. Alimentarea cu apă, propuneri.

2.11.7.2. Canalizarea

În prezent nici o localitate aparținătoare comunei nu dispune de un sistem centralizat de canalizare. Cum dotarea fiecărei locuințe cu băi și grupuri sanitare este indispensabilă unui

nivel decent de locuire, este necesară realizarea unui sistem centralizat de canalizare, alături de cel de alimentare cu apă, precum și realizarea unei stații de epurare mecano-biologică, în vederea protecției mediului. Un asemenea proiect se află în diferite faze de realizare.

Vezi 2.9.4. Canalizarea și epurarea apelor uzate menajere - existent și propus.

2.11.7.3. Alimentare cu energie electrica

Vezi 2.9.1. Alimentare cu energie electrică – existent și

3.9.1. Alimentare cu energie electrica - propus.

2.11.7.4. Telefonie

Comuna Sacu a fost racordată la sistemul internațional și național de telecomunicații, în sistemul de telefonie fixă, printr-o centrală telefonică situată în localitatea Sacu. Odată cu extinderea telefoniei mobile, mulți dintre locuitorii zonei au apelat la acest sistem, datorită facilităților pe care le are. În zonă există facilități de utilizare a internetului, acesta putând fi accesat în cadrul instituțiilor și a școlilor din localitate cât și de către cetățeni.

De asemenea există posibilități de acces la televiziunea prin cablu, utilizând rețeaua RDS. Vezi 2.9.2. Retele de telecomunicații - existent.

2.11.7.5 Alimentare cu căldura

Nu există un sistem centralizat de alimentare cu energie termică și nici cu gaze naturale. Încălzirea se face în mod tradițional pe baza de lemne, cărbune și/sau combustibili lichizi.

În condițiile în care consumul pe gaz metan devine tot mai costisitor, se impune consilierea și sprijinirea cetățenilor pentru dotarea cu centrale termice pe bază de combustibil solid, cu randament ridicat, care să satisfacă necesitățile populației la un preț scăzut și fără să afecteze mediul înconjurător. Totodată, trebuie încurajată utilizarea energiilor alternative, a panourilor solare și a energiei geotermale.

Vezi 2.9.6. Alimentare cu gaze naturale – existent și

3.9.5. Alimentare cu gaze naturale - propus.

2.11.7.6 Gospodărie comunală

Preocupările administrației locale trebuie să vizeze măsuri pentru reducerea deșeurilor, colectarea selectivă a acestora și respectarea orarelor legale de colectare și transport stabilite.

De asemenea, este necesară dotarea localităților cu pubele pentru colectarea selectivă a gunoiului care să rezolve și această problemă.

Rezolvarea problemelor de salubritate a localităților componente s-a realizat printr-un contract de prestări servicii cu o firmă de specialitate.

Păstrarea localităților curate impune dotarea cu coșuri de gunoi stradal a străzilor, în special a zonelor centrale, a parcurilor, a gării și a stațiilor de autobuz, a zonelor unde există spații comerciale, a locurilor de joacă pentru copii și a curților școlilor.

2.11.7.7 Prevederi, reguli și măsuri generale pentru prevenirea și stingerea incendiilor în localități

Apărarea împotriva incendiilor are ca scop apărarea vieții oamenilor, a bunurilor și a mediului, constituind, conform legii, o problemă de interes public la care trebuie să participe atât autoritățile administrației publice, cât și persoanele fizice și juridice de pe teritoriul comunei. Organizarea apărării împotriva incendiilor la nivelul comunei intră în atribuțiile Consiliului Local și al primarului, conform prevederilor legale în vigoare, care trebuie să asigure integrarea măsurilor privind dezvoltarea și perfecționarea activității de apărare împotriva incendiilor, în programele de dezvoltare economico-socială ce se întocmesc la nivel local.

De organizarea sistemului de protecție împotriva incendiilor răspunde Consiliul Local și primarul.

Trebuie amintit faptul că la nivelul localității, primăria și-a înființat un serviciu public de

pompieri civili, are aprobat regulamentul de organizare și funcționare a acestuia și încadrarea cu personal, dotarea și finanțarea cheltuielilor de întreținere și funcționare în condiții de operativitate și eficiență, inclusiv - Remiza PSI în Sacu.

Totodată, este necesară responsabilizarea populației privind respectarea unui set minim de reguli atât la nivelul intravilanului cât și în extravilan.

2.12 Necesități și opțiuni ale populației

2.12.1 Opțiuni ale populației

Printre cele mai importante necesități de dezvoltare la nivelul localităților comunei Sacu :

- Asfaltarea străzilor principale din sate și pietruirea celor secundare;
- Refacerea iluminatului stradal la nivelul tuturor satelor;
- Reabilitarea drumurilor vicinale;
- Înființarea unui depozit de lemne la nivelul localității de reședință, în care, prin intermediul primăriei să fie aprovizionat cu lemne de la firme de specialitate, care să fie distribuite contra cost populației.

2.12.2. Opțiuni ale administrației locale

Principale necesități de dezvoltare, identificate în viziunea administrației locale, în conformitate cu Strategia de Dezvoltare Economică pentru perioada 2007 – 2013, vizează dezvoltarea tuturor localităților de pe raza comunei, prin stabilirea unor obiective prioritare pentru comunitatea locală. Prioritizarea acestora s-a făcut cu scopul realizării celor mai importante dintre ele în perioada de timp propusă. Dintre obiectivele prioritare stabilite, se pot menționa:

Obiectivul 1 Dezvoltarea infrastructurii rurale în perioada 2007 -2013

- Realizarea rețelei de alimentare cu apă potabilă de bună calitate din surse de adâncime a localităților Sacu, Tincova, Sălbăgelu-Nou și igienizarea fântânilor publice;
- Asigurarea accesului la canalizare și epurarea apei uzate menajere în cele trei localități ale comunei: Sacu, Tincova, Sălbăgelu-Nou;
- Îmbunătățirea accesului rutier în zonă și reabilitarea/modernizarea ulițelor interioare în localitățile comunei prin asfaltare;
- Modernizarea străzilor interioare (inclusiv trotuare și rigole pluviale stradale) din toate localitățile comunei;
- Amenajarea de drumuri agricole;
- Reabilitarea drumurilor forestiere, cu precădere a celor cu potențial turistic;
- Modernizarea centrelor civice ale localităților comunei;
- Reabilitarea iluminatului stradal prin:
 - reducerea distanței dintre două corpuri de iluminat stradal, montate;
 - înlocuirea actualului sistem de iluminat, bazat pe corpuri de iluminat cu incandescență cu altele, fluorescente;
 - înlocuirea stâlpilor de iluminat din zonele centrale;
 - asigurarea iluminatului la principalele instituții din comună (cămin cultural, biserici, școli etc);
- Introducerea rețelei de telefonie fixă cu acoperire națională accesibilă financiar pentru cetățenii din satele aparținătoare;
- modernizarea căminelor culturale în toate localitățile comunei;
- Regularizarea cursurilor de apă din satul Tincova.

Obiectivul 2 Dezvoltarea activităților economice alternative în perioada 2007- 2013

are la bază promovarea unui mediu favorabil afacerilor prin:

- Finalizarea intabulării unor terenuri din domeniul public ;

- Parcelarea unor terenuri din domeniul public în vederea vânzării, închirierii sau concesiunii unor potențiali investitori;
- Sprijinirea înființării grupurilor de producători din zootehnie, exploatații agricole și microferme zootehnice, precum și a serviciilor de management al fermelor;
- Sprijinirea dezvoltării activităților de prelucrare a lemnului, a împletiturilor și a altor meșteșuguri artisanale, inclusiv a posibilităților de desfacere;
- realizarea la nivelul centrului de comună, cu acces la E 70, a unor spații unde locuitorii să-și valorifice propriile produse;
- Sprijinirea înființării unor microferme pentru creșterea melcilor, cultivarea ciupercilor comestibile, a alunului, colectarea și procesarea fructelor de pădure și a plantelor medicinale etc;
- realizarea unor pescării pentru exploatare industrială și turistică;
- Înființare centru colectare lapte;
- Dezvoltarea infrastructurii de afaceri: societăți de asigurări etc;
- Promovarea surselor de finanțare pentru întreprinzători puse la dispoziție de către comunitatea europeană etc;
- Formarea unor asociații, cercuri profesionale etc, pentru încurajarea accesului la fondurile externe;
- Dezvoltarea activităților de formare profesională în mediul rural și servicii de consultanță;
- Îmbunătățirea potențialului zootehnic, prin încurajarea și promovarea raselor cu o productivitate ridicată ;
- Sporirea producției de masa verde, a pașunilor în vederea sustinerii unui număr mare de animale.

Obiectivul 3 - Dezvoltarea infrastructurii social – culturale în perioada 2007-2013

Dezvoltare/Reabilitare infrastructură culturală, sportivă și de sănătate:

- Reabilitare Cămin Cultural Sacu, Tincova, Sălbăgelu-Nou
- Dezvoltare-modernizare infrastructură sanitară;
- Modernizare bază sportivă (teren sport comunal Sacu, construire vestiare);
- Amenajări de baze sportive pe lângă școlile din satele aparținătoare: Tincova și Sălbăgelu-Nou;

Obiectivul 4 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în perioada 2007-2013

În condițiile realizării sistemului integrat de management al deșeurilor pentru zona de nord a județului, proiect gestionat de către Consiliul Județean la care a participat și comuna Sacu, s-a rezolvat una din problemele majore legate de depozitarea deșeurilor, a diminuării și stopării degradării mediului natural și antropoc din zonă;

Măsuri în cadrul acestui obiectiv, promovate la nivel local, sunt:

- Închiderea și ecologizarea depozitelor de deșeuri neconforme din toate cele trei localități ale comunei;
- Monitorizarea depozitelor închise;
- Activități de promovare a protecției mediului;
- Creșterea gradului de sensibilizare a populației privind protecția mediului și a sănătății locuitorilor, inclusiv prin aplicare unor măsuri coercitive (contravenții zonale) privind

- gestiunea deșeurilor;
- Stabilirea unui program și respectarea acestuia, în colectarea și transportul deșeurilor;
- Reducerea cantităților finale de deșeurii depozitate și promovarea compostării în cadrul gospodăriilor a deșeurilor organice, în vederea utilizării lor ca îngrășământ natural;
- Realizarea unor măsuri de refacere/reconstrucție a mediului degradat prin:
 - reconstrucția ecologică a terenurilor degradate prin eroziune și alunecări de teren;
 - amenajarea suprafețelor ocupate cu pajiști naturale degradate;
- Protejarea zonelor verzi și a siturilor arheologice sau a celor cu potențial arheologic;
- Îmbunătățirea compoziției floristice și amenajarea pășunilor;

Studii de Fezabilitate și Proiecte Tehnice aflate în lucru

- Rețea de canalizare și stația de epurare: Sacu – 11 km, stadiu – PT 2007;
- Regularizare văi loc. Tincova, SF / 2008- 1,3 mil Euro

Trebuie subliniat faptul că unele din aceste proiecte sunt în diferite faze de realizare, prin proiecte finanțate din fonduri UE sau realizate prin contribuția comunității locale, printre care amintim:

- Realizarea sistemului de alimentare cu apă;
- Realizarea sistemului de canalizare și a stației de epurare;
- Modernizarea căminului cultural Sacu;
- Asfaltarea unor străzi;
- Regularizarea unor cursuri de apă (Tincovița).

2.12.3. Opțiuni ale proiectantului

O condiție importantă pentru dezvoltarea comunei va rămâne dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport care leagă localitățile componente între ele, cât și cu exteriorul. Această cerință are în vedere atât asfaltarea celei existente, cât și construirea unor rețele noi care să lege localitatea cu centrele administrative limitrofe:

- Reabilitarea vechiului drum de legătură cu localitatea Nădrag, ce traversează dealurile vestice ale masivului Poiana Ruscă, peste șaua Izvodia, utilizând drumurile forestiere și de plai existente. Acest drum cu o lungime de cca. 12 km ar constitui o importantă poartă de intrare turistică spre cabana Căprioara din M-ții Poiana Ruscă.
- De asemenea, reabilitarea și reactivarea drumului care face legătura dintre localitatea Sacu și localitățile din depresiunea Fârlug ar permite scurtarea drumului de acces spre centrul județean Reșița și o legătură mult mai bună turistică și economică cu această zonă.

Dezvoltarea rețelei stradale va respecta traseele stabilite prin P.U.G. iar construcțiile adiacente acestora se vor face cu respectarea legislației în vigoare și a distanțelor minime față de vecinătăți.

În condițiile modernizării drumului județean DJ 680 A ce traversează localitatea Tincova și a creșterii nivelului traficului auto, inclusiv a celui de tranzit, se impune folosirea mai eficientă a terenurilor, prin redimensionarea gabaritelor acestor drumuri cf. O.G. 43/1997 republicată și executarea utilităților aferente (șanțuri laterale pentru scurgerea apelor pluviale, trotuare, marcaje, semnalizarea circulației etc.).

Se recomandă o colaborare mai strânsă între administrația locală și Consiliul Județean Caraș Severin pentru asfaltarea D.J. 680 A și a DJ 680 până la limita cu jud Timiș, fapt ce ar duce la decongestionarea circulației pe E 70.

Asigurarea și conservarea unei fâșii de teren la sud de localitate și de linia ferată, destinată realizării variantei vestice a Culoarului IV Paneuropean de drumuri, în conformitate cu PATN și PATJ Caraș Severin.

Susținerea organizării unor exploatații agricole mari, care să valorifice calitățile solurilor și forța de muncă din zonă, inclusiv a unor exploatații au caracter de tip sere.

Alte masuri propuse:

- Conturarea și amenajarea zonei de agrement propusă prin PUG, extinderea facilităților oferite, prin includerea lacurilor existente și a zonelor cu vegetație arboricolă de luncă.
- Amenajarea de parcaje în zonele cu flux mare de autovehicule (în special de-a lungul DN 6, acolo unde se concentrează diferite funcțiuni administrative sau cu caracter public, dar și în punctele de acces la zona de agrement propusă);
- Reamenajarea în zona centrală a satului centru de comună, a unui spațiu cu utilitate mixtă, comercială (piață), pietonală, zonă de parcare etc.
- Reabilitarea circulațiilor pietonale de-a lungul DN6, tratându-se în mod special zona centrală (mobiliier urban specific, vegetație, pavaje etc.).
- Amenajarea unui pietonal și a unei piste de biciclete pe dig, de-a lungul albiei Timișului.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

Pentru redactarea acestui capitol s-au utilizat următoarele planuri de amenajarea teritoriului și documente programatice.

1. P.A.T.N. - Secțiunile I – V și VIII.
2. Documentația pentru aprobarea proiectului de LEGE privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național Secțiunea VI – Zone cu resurse turistice.
3. Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin pentru perioada 2007 – 2013;
4. Planul de dezvoltare regională al Regiunii Vest 2007 – 2013;
5. P.A.T.J. Caraș-Severin;
6. Planul de analiză și acoperire a riscurilor al județului Caraș-Severin;
7. Planul județean de gestionare a deșeurilor Caraș-Severin.

3.2. EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITĂȚI

Deși nu a fost inclusă în anexa OUG 42/2008 între localitățile cu potențial turistic, comuna Sacu a fost înregistrată în documentația întocmită de către INCD URBANPROIECT, pentru proiectului de LEGE privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național Secțiunea VI – Zone cu resurse turistice, cu un număr de 15 puncte la infrastructura tehnică, pentru turism, datorită accesibilității la rețeaua majoră de transport, infrastructură edilitară și telecomunicații. Totodată, localitățile Sacu și Tincova sunt percepute ca o poartă de intrare spre masivul Poiana Ruscă. În limita de 50 km se află importante obiective turistice precum așezarea romană de la Ulpia Traiana Sarmisegetusa, castrul roman de la Jupa, fortificațiile medievale de la Jidioara, Turnul Ruienii, Bocșa - Cuiesti etc. dar și orașele Caransebeș și Lugoj, cu o veche tradiție durabilă, concomitent cu acțiunile investiționale se va urmări aplicarea măsurilor de reabilitare, conservare și protejare a mediului. Se impune totodată stoparea tăierii pădurilor rămase în zonă și încurajarea cetățenilor să treacă la reîmpădurirea suprafețelor defrișate și a celor istorice. Totodată, localitatea se află în limita de 100 km față de alte importante obiective turistice ca: centrul urban Timișoara, Defileul Dunării și cetățile dacice din Munții Orăștiei.

Analizând poziția localității față de principalele artere de circulație, se poate constata că este străbătută de coridorul IV – Paneuropean, varianta Arad – Lugoj – Caransebeș – Drobeta Turnu-Severin - Craiova – Calafat – Granița cu Bulgaria, fapt ce-i conferă accesibilitatea necesară la marile rute de circulație europeană, auto și pe calea ferată. Totodată, acest drum național facilitează relația în teritoriu dintre Sacu și cele două orașe vecine situate pe același traseu - Caransebeș și Lugoj, această relație reprezentând un punct forte al localității și un element de potențial în dezvoltarea ei.

Localitatea Sacu reprezintă și un reper în politica socială promovată la nivel județean. Aici, pe baza legii nr. 215/2001, republicată în 2007, Consiliul Județean Caraș-Severin a stabilit înființarea Căminului pentru persoane vârnice Sacu. Căminul, cu o capacitate de 50 locuri, de

care beneficiază un număr de 45 persoane se află în subordinea Consiliului județean. În domeniul asistenței sociale, strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin prevede reamenajarea și construcția unei noi aripi la Căminul pentru persoane vârstnice în localitatea Sacu.

În plan teritorial, evoluția comunei Sacu presupune o gestionare mai eficientă a terenurilor și o planificare mai judicioasă în ceea ce privește destinația acestora. Dezvoltarea localităților se va face în mod natural, pe vetrele existente, pe direcția căilor de comunicație, avându-se în vedere dezvoltarea economică, echiparea edilitară și o organizare mai eficientă a spațiului din intravilan.

În ceea ce privește extinderea intravilanului cu zonele de locuințe este de dorit, așa cum a fost prevăzut și în PUG, legarea de cele existente sau completarea fronturilor la strad[disponibile.

În actuala conjunctură, în care există posibilitatea disponibilizării unor active, (fostele unități cooperatiste), dezvoltarea sectorului terțiar și al serviciilor poate duce la solicitarea de terenuri în acest sens. În acest context se recomandă stimularea inițiativei particulare pentru investiții în unități productive de mică industrie nepoluantă, prestări servicii, transport, depozite, comerț, turism etc.

În acord cu aplicarea principiilor de dezvoltare degradate, aflate în proprietate particulară și care nu mai prezintă interes economic imediat, prin acordarea gratuită de puieti și a altor facilități.

Atragerea de capital privat trebuie orientată în sensul ridicării productivității și diversității activităților profitabile. În consecință, este necesară atragerea populației tinere, active profesional, care să ducă la revitalizarea localităților și dezvoltarea economică a acestora prin oferirea de condiții optime de locuire, petrecere a timpului liber, confort interior, dar și urban, prin îmbunătățirea echipării edilitare, dezvoltarea spațiilor plantate pentru odihnă (parc etc.), sport și agrement, concomitent cu creșterea ofertei de locuri de muncă în sfera serviciilor, micii industrii, comerț etc. Remodelarea și revitalizarea zonei centrale, a punctelor de interes (monumente, spații publice etc.), dezvoltarea infrastructurii, eliminarea depozitării întâmplătoare a deșeurilor, sunt obiective care pot determina creșterea calității vieții și atragerea unei populații tinere din mediul urban apropiat.

Priorități în intervenție

Echipare edilitara

- Construirea unui sistem centralizat de alimentare cu apă pentru localitatea Sacu și ulterior pentru Tincova, conform propunerilor vezi -3.9.2. Alimentare cu apa;
- Construirea unui sistem de canalizare menajeră conform propunerilor;
- vezi 3.9.3. Canalizare și epurarea apelor menajere;
- Rezolvarea problemelor de salubritate în cadrul localităților componente;
- Realizarea de puncte de colectare cu preselectie a deșeurilor;
- vezi Cap.- 3.9.8. pentru reabilitarea, conservarea și protecția mediului;
- Menținerea spațiilor verzi existente și amenajarea de noi spatii verzi, parcuri, locuri de joaca;
- Extinderea spațiilor plantate cu arbori, flori sau plante ornamentale în vederea asigurării condițiilor de agrement, recreere și turism;
- Se interzice limitarea spațiilor verzi, tăierea arborilor de pe domeniul public, exploatarea florei și a vegetației spontane prin metode care să-i împiedice regenerarea și dezvoltarea normală;
- Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere;
- Eliminarea zonelor cu riscuri naturale.

Vezi **2.8 - ZONE CU RISCURI NATURALE.**

Organizarea căilor de comunicație

Modernizare:

- Drumul clasificat - DJ 680 A - necesită modernizare și asfaltare.
- Asigurarea spațiilor pentru refugii, necesare stațiilor de oprire pentru mijloacele de transport în comun prevăzute cu refugii ușoare pentru vreme rea și dispunerea judicioasă a acestora.

Dezvoltarea turistică

– vezi *capitolul 3.4 DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR, subcapitolul Forme de turism*

3.3. OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU

Prin așezarea sa geografică, în partea nord-vestică a culoarului Timiș, cu acces direct la una din cele mai importante rețele de transport multiplu din zonă, comuna Sacu are o poziție privilegiată, datorită situării sale la jumătatea distanței dintre două importante centre urbane ale zonei, Caransebeș și Lugoj, cu următoarele avantaje:

- situarea în interiorul izocromei de 30 minute față de cele două orașe,
- acces rapid la piața de desfacere urbană, cu posibilitatea valorificării produselor agricole locale,
- acces ușor față de localitățile învecinate prin intermediul rețelei de drumuri existente, naționale, județene și locale,
- acces la transport feroviar etc.

Relațiile în teritoriu pot fi optimizate prin crearea sau revitalizarea legături de comunicație nemodernizate. Astfel, modernizarea și revitalizarea vechiului drum de creastă care lega cândva localitățile Nădrag cu Tincova, peste șaua Izvodia, drum pe care erau transportate minereurile de fier exploatate la Pelinț și în împrejurim ar facilita realizarea unui circuit turistic și economic profitabil pentru zonă. De asemenea, racordarea DC 6 Sacu - Sălbăgelu Nou la drumul nemodernizat Govăjdie - Sălbăgel - Zgribești – Zorilențu Mare – Brebu ar revitaliza legăturile umane și economice dintre localitățile din zona de cotitură a Timișului cu Reșița și localitățile situate în depresiunea Fârliug.

Includerea localităților componente comunei Sacu într-un circuit de transport persoane care să satisfacă necesitățile locale, facilitând accesul cetățenilor spre principalele centre urbane din zonă. Transformarea DJ 680 A într-o arteră importantă de comunicații din zonă care să ocolească E 70 va face legătura directă dintre DN 68 și Lugoj, prin: Obreja – Ciuta – Maciova – Peștera – Căvăran – Tincova – Jidioara – Cricova – Măguri – Tapia – Lugoj.

Realizarea proiectului **Coridorul 4 de Transport Paneuropean Multimodal**, ce leagă centrul Europei de peninsula Balcanică și Asia Mică, format din **Autostrada 1.05** – Lugoj - Caransebeș - Drobeta - Turnu Severin - Filiași - Craiova – Calafat) și **Linia de cale ferată convențională, de mare viteză, pct. 1.03** - Arad - Timișoara - Caransebeș - Drobeta-Turnu Severin - Strehăia - Craiova – Calafat), cuprins în PATN, Legea 363/2006 secțiunea – Rețele de transport vor conduce de asemenea la optimizarea legăturilor în teritoriu.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR

3.4.1. Agricultură

Fiind sate preponderent de șes, principala activitate economică a constituit-o cultivarea pământului roditor din lunca Timișului și de pe terasele înalte ale acestuia. Politicile agricole promovate de către regimul comunist, iar după 1990 fragmentarea suprafețelor agricole și lipsa unor politici agricole coerente au determinat decăderea acestei activități.

Obiective de dezvoltare:

- finalizarea procesului de întabulare a terenurilor din domeniul public;
- parcelarea unor suprafețe din acest teren în vederea concesiunii/închirierii sau vânzării către investitori;
- valorizarea fondurilor structurale prin proiecte care pot veni în sprijinul producătorilor agricoli:
- Organizarea unor cursuri de formare profesională pentru micii fermieri;
- Deschiderea unor centre private de preluare și prelucrare a produselor animaliere;
- Obținerea și promovarea produselor naturale ecologice în ferme care să respecte legislația Uniunii Europene în domeniu;
- Asimilarea de tehnologii noi în cultivarea pământului și creșterea animalelor;
- Încurajarea și sprijinirea activităților de prelucrare a lemnului, colectarea și procesarea fructelor de pădure și a arbuștilor fructiferi;
- Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de afaceri prin servicii bancare, notariale, societăți de asigurări etc.

Vezi 2.4.1 Agricultura și creșterea animalelor

3.4.2. Industrie și comerț

Activitățile comerciale existente sunt axate în principal pe alimentație publică și mărfuri industriale, fiind în totalitate privatizate. Este necesară extinderea unor activități comerciale care să vină în sprijinul dezvoltării și valorificării potențialului agricol existent.

În spațiul situat între locația bisericii și primărie poate fi amenajat un spațiu cu utilitate mixtă, comercială (piață), pietonală, zonă de parcare etc. unde să fie organizate diferite evenimente din viața comunității. Tot aici pot fi amenajate spații speciale în care locuitorii din zonă să-și valorifice produsele.

3.4.3. Servicii

Obiective:

- Valorificarea posibilității deschiderii unor spații de cazare și parcare, a unor ateliere de reparații și stații PECO la E 70 și DJ. 680 A, care să asigure și alimentarea cu motorina necesară lucrărilor agricole.
- Diversificarea serviciilor comerciale prin înființarea unor centre de distribuție și depozite de G.P.L., semințe, materiale de construcții, combustibili solizi (lemn, cărbune).
- Sprijinirea reînființării unor servicii bancare, de creditare pentru populație;
- Sprijinirea extinderii serviciilor farmaceutice umane și veterinare;
- Înființarea unor ateliere de reparații obiecte de uz casnic, de întreținere și reparații auto, de prelucrare a lemnului etc.
- Analizarea posibilității valorificării terapeutice a resurselor de apă sărată din zonă;
- Amenajarea zonei de agrement de pe malul Timișului și transformarea acesteia într-un complex de recreere și divertisment.

vezi cap. 2.4.3. Servicii

3.4.4. Silvicultura

La nivelul comunei pădurile ocupă suprafețe semnificative, administrate în regim silvic, conform legii. Din punct de vedere a regimului de proprietate, pădurile sunt administrate parțial de către ROMSILVA, Primăria Timișoara (400 ha), persoane fizice și juridice, inclusiv primăria.

Deși nu au fost prevăzute creșteri ale suprafețelor împădurite, decât sub forma

plantațiilor necesare refacerii peisajului degradat, se impun măsuri mai hotărâte pentru conservarea fondului forestier existent și extinderea suprafețelor împădurite prin plantarea terenurilor degradate sau improprii utilizării pentru activități agricole.

Un rol important în dezvoltarea silviculturii și a creșterii indicelui de rentabilitate în valorificarea fondului sivic îl poate avea Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice „Marin Dracea”, care dispune de importante facilități de cercetare în zonă.

Obiective:

- Aprovizionarea cu material săditor al cetățenilor care dispun de suprafețe de teren improprii agriculturii pentru a fi împădurite corect;
- Identificarea, delimitarea și plantarea arealelor degradate, a ravenelor și a altor terenuri cu o productivitate scăzută, cu specii forestiere, economice și randament superior de creștere
- Curățirea terenurilor de arborii căzuți și plantarea acestor terenuri;
- Lucrări de curățare, ameliorare și de refacere a arboretelor în pădurile existente;
- Ocrotirea pădurilor prin limitarea pășunatului în plantații și pădurile tinere;
- Menținerea vegetației forestiere și extinderea acesteia pe pășunile împădurite și pe terenurile degradate;
- transformarea pădurilor în zone protejate de mediu, pentru protecția florei și faunei specifice.
- În asigurarea necesarului de lemn pentru foc să se ia în calcul și surse externe, prin intermediul unui depozit la nivel de comună.

3.4.5. Dezvoltarea turismului

3.4.5.1 Potențial turistic

Cu toate că localitatea nu dispune de un potențial turistic deosebit, credem că este important să-și valorifice șansele pe anumite nișe, ținând seama de așezarea sa la jumătatea distanței dintre două importante centre urbane ale zonei, a situării pe una din principalele artere de circulație europeană și ca punct de plecare/sosire spre obiectivele cu potențial turistic, a unor cabane – situate în partea de vest a munților Poiana Ruscă.

Alte resurse ale cadrului natural:

- Lunca Timișului și terasele adiacente pot fi incluse într-un circuit de vânătoare pentru vânat mic, iar zona piemontană, împădurită, pentru vânatul mare.
- Potențialul pentru cicloturism al drumului spre Nădrag poate fi inclus într-un traseu de cicloturism, în care porțiunile de drum mai dificile cu diferențe de altitudine alternează cu cele lejere de coborâre sau plate.
- Existența cursurilor de apă din zonă permit amenajări piscicole.

Resurse ale cadrului antropic

- Parcul dendrologic din localitatea Sacu;
- Situl neolitic de la Tincova - „Săliște”;
- Elemente de arhitectura locală, specifice văii Timișului.

3.4.5.2. Propuneri de dezvoltare și amenajare turistică a teritoriului

Resursele naturale și antropice existente în acest teritoriu nu sunt numeroase și nu au un grad ridicat de originalitate și atractivitate. Cu toate acestea, se pot dezvolta forme de turism în teritoriul studiat, cu condiția asigurării bazei tehnico-materiale, a unor servicii esențiale pentru satisfacerea nevoilor consumatorilor de servicii turistice, ofertă comercială și artizanală, ofertă

de consum alimentar (terase, cafenele, restaurante, baruri etc.), servicii de cazare etc.

Zonele ce pot fi amenajate turistic sunt malurile râului Timiș, unde se poate realiza o zonă de agrement în aer liber prevăzută cu terenuri de sport, piste de biciclete etc. Prezența unor lacuri pe un vechi braț fosil al Timișului permite amenajarea unor plaje cu dotările minime necesare pentru ștrand. Aceasta ar putea constitui un punct de atracție și pentru populația din orașele Caransebeș și Lugoj, mai ales la sfârșit de săptămână.

Totodată, amenajarea traseelor turistice pentru accesul spre zona montană a Munților Poiana Ruscăi poate transforma teritoriul comunei într-un punct de plecare pentru turiști.

3.4.5.3. Tipuri și forme de turism

Pe teritoriul comunei Sacu ar putea fi practicate următoarele forme de turism:

- Turismul de tranzit;
- Turismul itinerant cu valențe culturale și sportive;
- Turismul etnic;
- Turismul de week-end;
- Turismul de aventură;
- Turismul religios, de pelerinaj, ecumenic;
- Agrement nautic;
- Pescuit sportiv și vânătoare.

Aceste forme de turism nu sunt exclusive. Ele se pot manifesta simultan în puncte diferite. Cunoașterea formelor de turism ce pot fi practicate în acest teritoriu precum și a interferențelor acestora în diferite puncte, contribuie la luarea unor măsuri de dezvoltare turistică, precum amenajarea punctelor de popas, a izvoarelor naturale, a punctelor de belvedere, marcarea unor trasee turistice și întreținerea drumurilor.

Turism de tranzit

O condiție necesară pentru un aflux mai mare de potențiali turiști o constituie modernizarea și includerea DJ 680 A într-un traseu de legătură situat în afara a marilor artere de circulație din zonă. Pe lângă avantajele legate de fluidizarea circulației, se crează premisele unei dezvoltări economice direct conectate acesteia prin:

- Construirea de moteluri și pensiuni turistice în care să fie servite și mâncăruri tradiționale cu specific zonal;
- Construirea de benzinarii și unități pentru servirea mesei;
- Spații de parcare pentru transportatori.

Turism cu valențe etnice, culturale și sportive

Deși satele componente dispun de spații cu destinație culturală – Căminele culturale, unele dintre acestea necesită măsuri de reabilitare și modernizare. Dar desfășurarea în bune condiții a acestui tip de turism presupune atât accesul la spații de cazare și alimentație publică cât și realizarea unor dotări edilitare și de agrement, secondate de existența unor programe de divertisment. În acest context, căminul cultural trebuie să devină unul din locurile de manifestare a tradițiilor și obiceiurilor populare și de valorizare a potențialului cultural de care comunitatea dispune, prin spectacole, expoziții, formațiuni artistice etc.

Tinând seama de existența unei importante comunități ucrainiene trebuie încurajate acțiunile de promovare a tradițiilor acestora prin organizarea unor festivaluri periodice, cu tematică etnică și întreceri sportive.

Pentru stimularea acestor forme de turism se recomandă:

- echiparea teritoriului din punct de vedere edilitar: apă curentă, canalizare, energie electrică, modernizarea drumurilor comunale, crearea de noi spații de parcare de-a lungul principalelor drumuri care strabat teritoriul studiat;

- extinderea posibilităților de agrement în vederea reducerii sezonalityi turistice prin amenajarea de terenuri de sport, centru de echitație, organizarea de plimbări cu trăsura, trasee pentru biciclete, construirea sau amenajarea unor săli de spectacole în aer liber: cluburi, spații pentru servirea mesei cu specific local etc.
- amenajarea și marcarea unor trasee turistice prin zonele împădurite, spre Munții Poiana Ruscăi;
- valorificarea zonelor de agrement existente și a lacurilor prin ștranduri în aer liber, amenajarea de plaje și dotări anexe (dușuri, alte spații sanitare);
- realizarea unui centru de formare rurală, turistică și agricolă.

Turism pentru odihnă și recreere (de week-end)

Aceasta formă de turism are condiții favorabile de dezvoltare, fiind prezenți factori favorabili ca aer curat, liniște, peisaje reconfortante. Dezvoltarea bazei de cazare, alimentație publică și divertisment în localitățile din zona studiată ar duce la creșterea circulației turistice, știind că una din principalele motivații turistice actuale este dată de nevoia de petrecere a timpului liber.

Ținând seama de apropierea față de cele două centre urbane – Caransebeș și Lugoj, teritoriul comunei poate deveni un pol de interes mai ales pentru turismul de weekend.

Turism de aventură (drumeție)

Pentru mulți iubitori ai muntelui, ai călătoriilor solitare sau în grupuri mici, în mijlocul naturii, localitățile Sacu și Tincova pot constitui atât o poartă de acces spre M-ții Poiana Ruscă, cât și o destinație la întoarcere, unde drumețul își face aprovizionarea. Totodată, poate constitui un punct de popas înaintea abordării unui alt traseu. Zona oferă potențial natural în acest scop, (Valea Nadișului cu afluenții săi Cornetul și Padeșul, Valea Tincovița și Radului, pădurile din zonă, flora și fauna specifică etc.) dar și antropic prin situl neolitic de la „Seliște” și Cetatea de la Jidioara, aflată pe teritoriul localității cu același nume din jud. Timiș.

Turism pentru vânătoare

Turismul de vânătoare dispune de posibilități importante de dezvoltare, ținând cont de caracteristicile morfo-fiziologice ale zonei cât și de potențialul real, existent de dezvoltare a resurselor de vânătoare. Se pot vâna iepuri, mistreți, căpriori, rațe, etc., vânat specific zonelor deschise, de stepă, dar și un vânat specific zonelor împădurite.

Alte forme de turism pot avea în vedere includerea celor două lăcașe ortodoxe într-un circuit zonal de cunoaștere a lăcașelor de cult și a valorilor spirituale pe care le reprezintă. De asemenea, prezența râului Timiș oferă posibilitatea ca pe lângă amenajarea unor ștranduri în aer liber și a unor sectoare de râu ca plaje prin acoperire cu nisip fin, să fie organizate expediții cu plute pe anumite distanțe.

3.4.5.4. Direcțiile de acțiune pentru amenajarea turistică a teritoriului

- Reabilitarea drumurilor de acces din zonă;
- Realizarea marcajelor turistice;
- Valorificarea parcului dendrologic din localitate;
- Amenajări de agrement nautic;
- Încurajarea locuitorilor în perspectivă să-și deschidă gospodăriile către potențiali turiști, prin valorificarea excedentului locativ sub formă de servicii prin intermediul unor pensiuni, în care sa fie valorificat potențialul local.

3.4.6. Direcții principale de acțiune în vederea dezvoltării economice și de creștere a calității vieții:

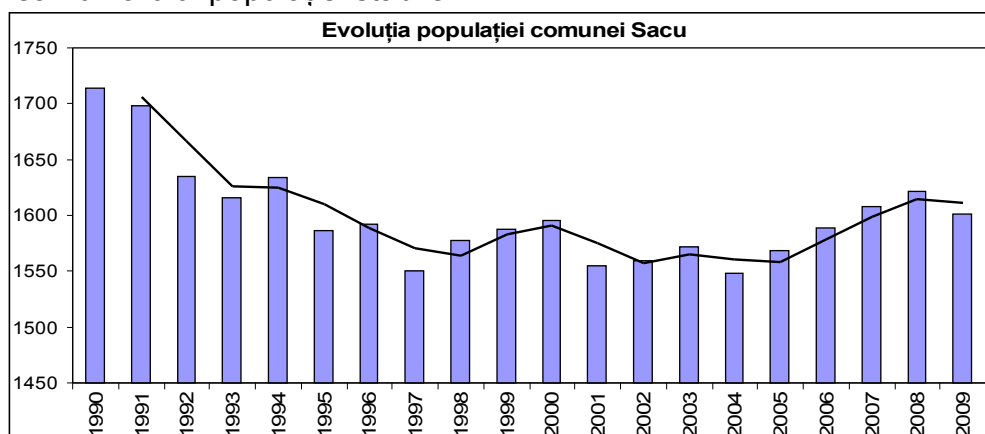
- Îmbunătățirea echipării edilitare și integrarea zonei în rețelele de infrastructura majoră (căi de transport rutier, alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică, telefonie, gospodărie comunală);
- Întocmirea de proiecte pentru atragerea de fonduri atât naționale cât și externe.
- Valorificarea superioară a potențialului natural al zonei, prin eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice, sprijinirea și stimularea micilor investitori cu capital privat;
- Protejarea patrimoniului construit în vederea dezvoltării durabile a zonei și a turismului;
- Încurajarea activităților tradiționale în paralel cu dezvoltarea turismului.

3.4.7. Ramuri prioritare posibil a fi dezvoltate:

- Diversificarea culturilor agricole (cerealiere și plante industriale);
- Zootehnie;
- Legumicultura și pomicultura;
- Servicii de reparații și întreținere auto;
- Servicii reparații obiecte de uz casnic;
- Firme sau echipe specializate, cu personal autorizat în construcții locuințe;
- Depozite pentru materiale de construcții, combustibili solizi etc.;
- Ateliere de prelucrarea lemnului;
- Prelucrare industrială a cărnii;
- Centre de preluare și prelucrare primară a laptelui;
- Activități cu caracter turistic și de petrecere a timpului liber;
- Salubritate;
- Transporturi.

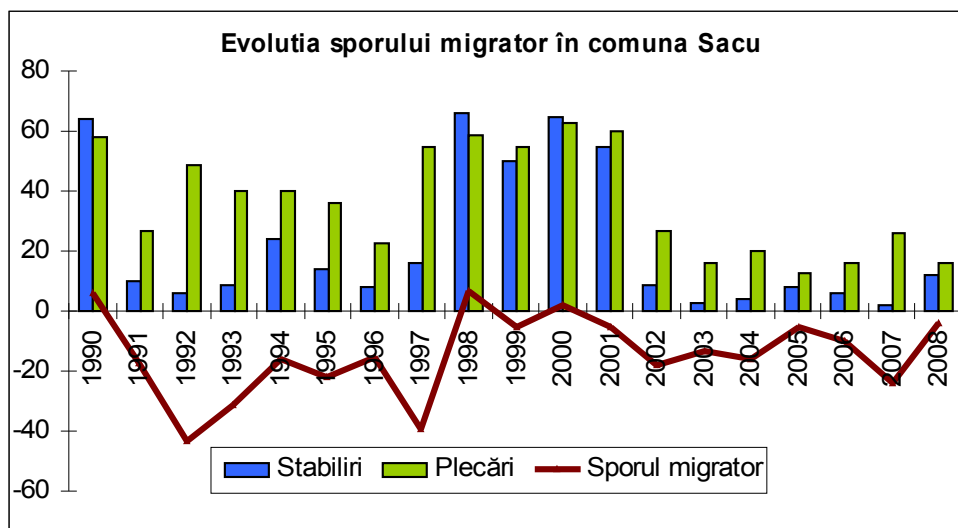
3.5. EVOLUTIA POPULAȚIEI

Populația a cunoscut o evoluție descendentă prin reducerea ratelor natalității și sporului natural negativ. În perioada după 1990 sporul natural a fost preponderent negativ și s-a datorat reducerii efectivelor de populație tânără la vârsta fertilității și liberalizării avortului. Migrația populației în vârstă de muncă spre centrele urbane din regiune a condus de asemenea la reducerea numărului populației stabile.

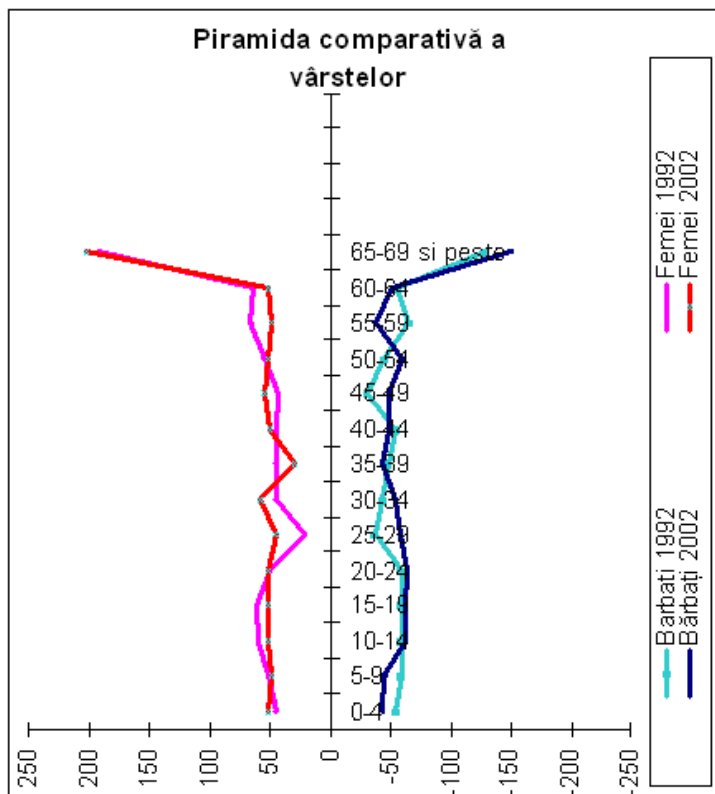
Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Numarul plecărilor din localitate a atins maximum în 1990, când legislația a devenit foarte permisivă în ceea ce privește mobilitatea, după care s-a păstrat la rate ridicate, în jurul valorii de 40 persoane anual. După 2002, numărul stabilirilor și plecărilor s-a menținut la același nivel și s-a redus în cifră absolută în jurul valorii de 15-20 plecări/stabiliri anual.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Foarte sugestivă pentru relevarea evoluției efectivului populației, luând în considerare criteriul vârstă și sex este reprezentarea în aceeași diagramă a populației înregistrată la recensămintele din 1992 și 2002.

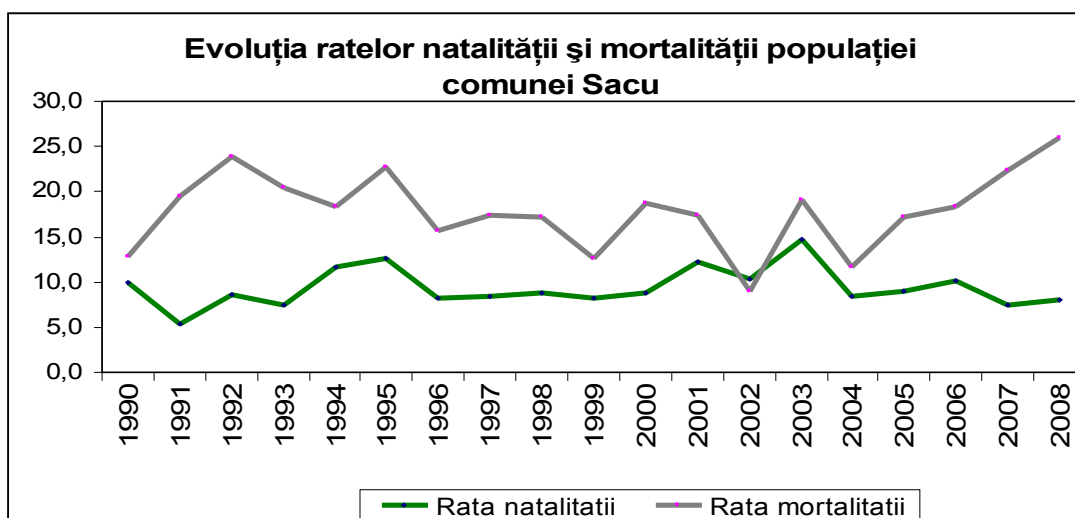
Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin⁹

⁹ Datele disponibile nu au permis evidențierea numărului persoanelor cu vârsta peste 65 ani pe grupe cinci de vârstă, astfel că piramida apare deformată din cauza intervalului mare reprezentat, grupa peste 65 ani

Rata brută a natalității și mortalității

Mortalitatea ridicată este un fenomen caracteristic ruralului românesc și are cauze complexe fiind atât o consecință a îmbătrânirii demografice cât și o rezultată a factorilor sociali și economici restrictivi: accesul la servicii, calitatea vieții, nivelul de educație etc.

Populația comunei Sacu se caracterizează prin deficit demografic, respectiv număr redus de născuții vii față de numărul mare al persoanelor decedate. Efectivele reduse de populația la vârsta fertilității dau naștere în consecință la un număr redus de născuți vii. Dacă în perioada 1990-1992 se nășteau în medie 7,8 născuții vii la 1000 persoane, tot în aceeași perioadă numărul decedaților era în medie de 18,7 la mia de locuitori. Rata mortalității a variat în ultimii ani, înregistrând tendințe de creștere în ultima perioadă (22,2 persoane decedate la 1000 locuitori față de 8,5 născuți vii/1000 loc. În perioada 2006-2008). Cea mai înaltă valoare a mortalității, 25,9 persoane decedate la 1000 locuitori a fost înregistrată în anul 2008.

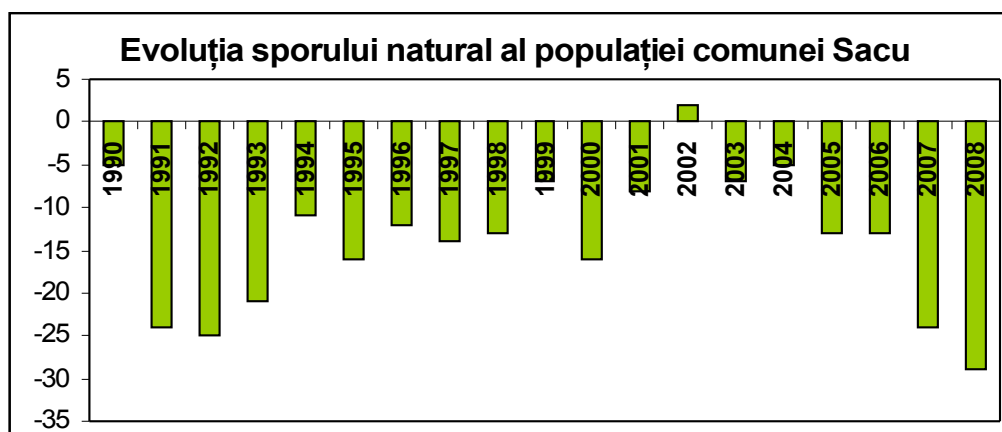

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Natalitatea s-a stabilizat în ultimii ani, maximul fiind atins în 2006, 14,6‰ iar valoarea minimă în 1991, respectiv 5,3‰. Migrația tinerilor constituie cauza reducerii natalității, diminuarea numărului de persoane la vârsta fertilității, soluția fiind stabilizarea tinerilor în mediul rural, șansă pentru dezvoltarea localității.

Sporul natural

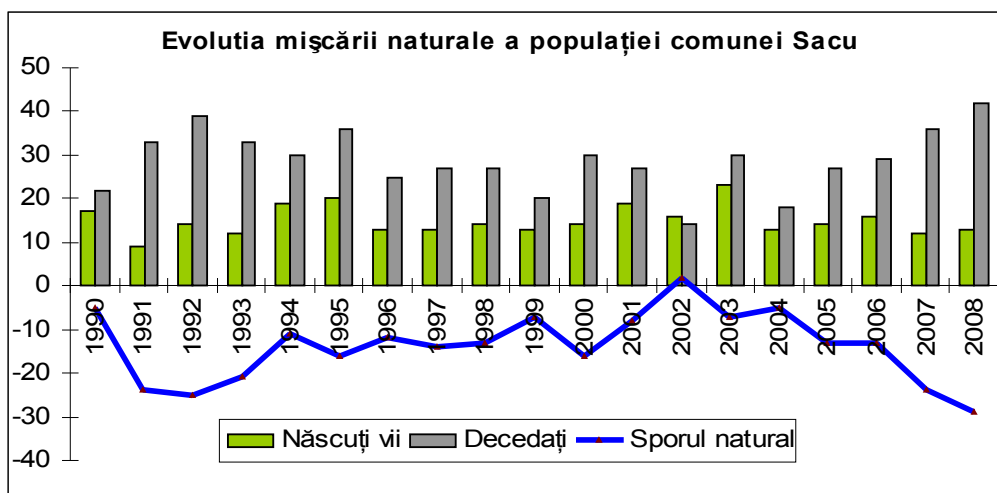
Definit în literatura de specialitate ca diferența între numărul născuților vii și cel al decedaților într-un an, acest indicator relevă creșterea sau diminuarea efectivului populației.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

În intervalul 1990-2005 populația a înregistrat preponderent deficit natural, număr mai mare al decedaților față de numărul născuților vii. Mărimea acestui deficit este relativ constantă -în jurul valorii de 12 (în medie sunt cu 12 mai multe persoane decedate decât născuți vii, medie calculată pentru perioada 2001-2008).

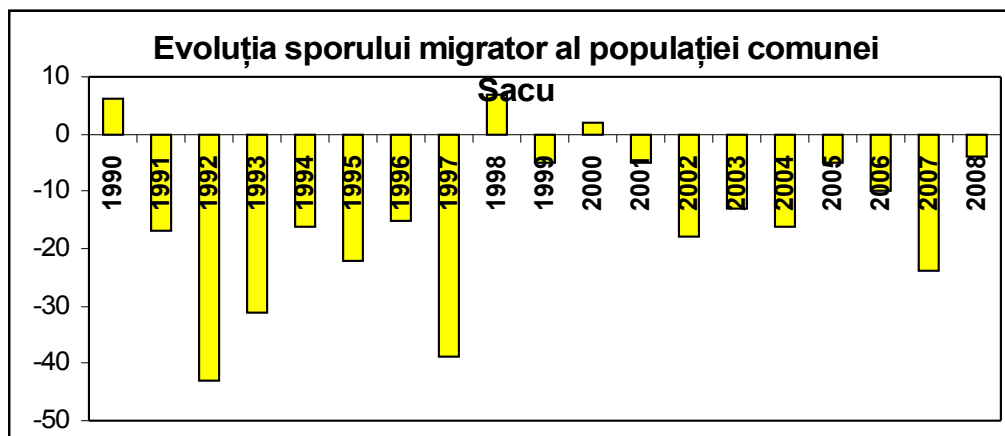
Pe de altă parte, rata natalității a scăzut continuu, cauza o găsim în diminuarea efectivelor de populație la vârsta fertilă ce este caracterizată de tendința de migrare și în modificarea comportamentului reproductiv.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

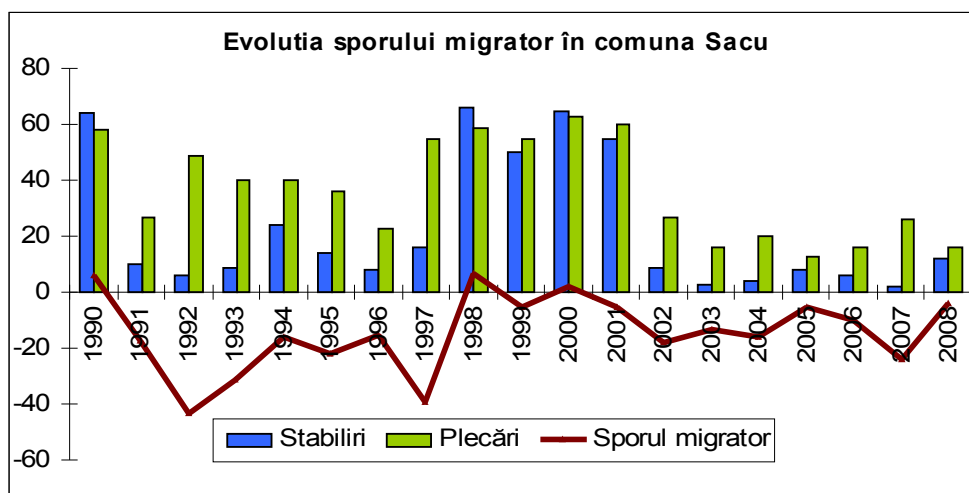
Sporul migrației

Calculat ca diferență între numărul de stabiliri de domiciliu și de plecări, sporul migrației relevă creșterea sau diminuarea populației datorată fluxului rural-urban sau urban-rural – numit și de întoarcere.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Evoluția comparativă a stabilirilor și plecărilor arată o tendință mai accentuată de plecare din comună decât de stabilire. Tendința de întoarcere în rural, remarcată la scară națională s-a resimțit și în comuna Sacu în perioada 1997-2000.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Doar în anii 1998 și 2000 a fost înregistrat spor migrator pozitiv, numărul celor ce s-au stabilit în comună fiind mai mare decât al celor care au plecat.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

3.6.1. Structura căilor de comunicații

Principalele cai de comunicație sunt reprezentate prin:

Arterele de comunicație rutieră

- Principala arteră este **CORIDORUL 4 DE TRANSPORT PANEUROPEAN MULTIMODAL**, ce leagă centrul Europei de peninsula Balcanică și Asia Mică, format din **Autostrada 1.05** – Lugoj - Caransebeș - Drobeta - Turnu Severin - Filiași - Craiova - Calafat*);
- **DJ 680 A** Sacu (E 70) – Tincova – Ciuta – Obreja.

Artere de comunicație feroviară

- **CORIDORUL 4 DE TRANSPORT FEROVIAR** ce leagă Europa centrală cu peninsula Balcanică și Orientul Mijlociu, format din **Linii de cale ferată convenționale, cu viteza până la 160 km/h, pct. 1.03** - Arad - Timișoara - Caransebeș - Drobeta-Turnu Severin - Strehaia - Craiova – Calafat*)

Principala problemă ridicată de modernizarea actualei rute de transport european multimodal, în condițiile creșterii rapide a nivelului transportului rutier, de mare tonaj, este scoaterea traseelor acestora în afara localităților existente. În acest context se impune, în lipsa unor proiecte de execuție, rezervarea unui coridor destinat rețelei de transport conform legii 363/2006, art. 4 al 2. Acestui obiectiv îi este rezervat un culoar cu o lățime de cca 150 m, situat la sud de linia ferată.

Pe terenurile rezervate dezvoltării rețelelor de transport stabilite prin PUG, se interzice autorizarea executării construcțiilor definitive, fără avizul administrației publice centrale care stabilește politica în domeniul transporturilor.

Realizarea acestui proiect ar permite:

- eliminarea disfuncțiilor pricinuite localității de traversarea unei importante rețele de transport auto europeană;
- asigurarea capacității de portanță necesară unui transport într-o continuă creștere numerică și de tonaj.
- eliminarea unor importante surse de zgomot la nivelul localității;
- scăderea riscurilor de accidente și eliminarea trecerilor directe peste calea ferată.

3.6.2. Organizarea circulației rutiere și a transportului în comun

Alături de rutele existente, dezvoltarea economică a localităților din zonă necesită completarea infrastructurii existente cu noi căi de circulație rutieră, care să faciliteze o legătură mai eficientă între diferite areale geografice și să favorizeze în perspectivă dezvoltarea turismului în zonă. În acest context, sunt propuse refacerea și reclassificarea unor vechi drumuri locale:

- Modernizarea DJ 680 A: E 70 (Sacu) – Tincova – Ciuta – Obreja și a DJ 680 spre Jidioara.
- Reabilitarea circulațiilor carosabile pe teritoriul intravilanului propus.
- Pentru revitalizarea turismului în zonă și stabilirea unei legături facile cu localitatea Nădrag, situată spre nord, la poalele Munților Poiana Ruscă, se impune revitalizarea și utilizarea vechiului drum de creastă care lega cândva localitățile Nădrag cu Tincova, peste șaua Izvodia și interfluviul dintre văile Tincovița și Radului, utilizând fostele drumuri forestiere și de plai.
- Racordarea DC 6 - Sacu (E 70) – Sălbăgelu Nou la drumul Găvojdie – Sălbăgelu – Zgribești - Zrilențu Mare (DN 58), cu acces spre Reșița. Modernizarea în perspectivă a acestui traseu, ar putea avea un impact major în dezvoltarea zonei, prin racordarea localităților din zona de cotitură a Timișului cu Reșița și localitățile situate în depresiunea Fârliug.

Alte măsuri privind organizarea și dezvoltarea circulației rutiere și a transportului în comun vizează:

- creșterea numărului de parcări, preponderent în zonele centrale și în preajma DN 6 ca urmare a creșterii numărului de autovehicule proprietate personală, cât și a celor care tranzitează localitatea și opresc pe teritoriul acesteia;
- crearea de legături de transport local între cele două orașe din apropiere: Caransebeș și Lugoj. Transportul spre aceste orașe se realizează pe E 70, prin intermediul firmelor specializate în transportul de persoane, care fac această rută și prin intermediul transportului feroviar de călători, din gara Sacu.

3.6.3. Organizarea circulației feroviare

- modernizarea infrastructurii rutiere prin transpunerea în practică de către autorități a politicii de transporturi în cadrul coridorului de transport feroviar;
- reabilitarea și modernizarea infrastructurii gării din localitate și diversificarea utilizării spațiilor existente;
- reamenajarea zonei gării.

3.6.4. Organizare circulației pietonale

- Reabilitarea trotuarelor și inserții noi pe strazile importante care nu sunt prevăzute cu circulații pietonale;
- Amenajarea unui spațiu public pietonal în zona centrală a localității;
- Realizarea unui sistem de trasee pietonale (care să cuprindă și piste pentru biciclete) ce va avea ca trasee principale digul de protecție a râului Timiș și o zonă adiacentă DN6. Aceste două trasee vor fi conectate de alte amenajări pietonale și de biciclete, care sunt propuse a fi amenajate în arealele de maxim interes.
- Reabilitarea circulațiilor pietonale de-a lungul DN6, tratându-se în mod special zona centrală. (mobiliu urban specific, vegetație, pavaje etc.)
- Reabilitarea și amenajarea circulațiilor pietonale, velo și carosabile va avea în vedere păstrarea caracterului specific al profilelor strazilor (raportul dintre suprafața ocupată de circulații carosabile, pietonale și zona verde, aceasta din urmă având o pondere

importantă în profilul străzii).
Vezi capitolul 2.6 CIRCULATIA 2.6.1 - Echiparea tehnica cu căi de comunicație rutiera.

3.7 INTRAVILAN PROPUS. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANT TERITORIAL

Intravilanul propus prin PUG a urmărit în primul rând o rectificare în sensul stabilirii strictului necesar de terenuri cu potențial constructibil, prin aplicarea câtorva criterii:

- impozitarea terenului,
- cerința de terenuri pentru construcții de locuințe și servicii,
- extinderi de unități de gospodărie comunală etc.

Pentru o dezvoltare ulterioară în principal, se propune ocuparea terenurilor libere din intravilan, în construcții aparținând funcțiunilor urbane (locuire, dotări, producție, echipare tehnico – edilitară și gospodărie comunală etc.)

Prin definiție, intravilanul reprezintă teritoriul unei localități ocupat cu construcții și amenajări, caracteristic din punct de vedere spațial și funcțional și delimitat prin planurile urbanistice generale.

În afara localității propriu – zise în intravilan sunt cuprinse și alte trupuri (unități teritoriale) distribuite în cadrul teritoriului administrativ (localități componente și aparținătoare, complexe agrozootehnice, stații electrice, stații de tratare și epurare a apei, unități industriale și depozite, zone de agrement, platforme ecologice pentru de deșeuri etc.)

La intravilanul existent se suplimentează suprafețe de teren necesare dezvoltării și satisfacerii solicitărilor pentru construcții și amenajări funcționale. Restrângerea intravilanului se face prin scoaterea unor suprafețe din diverse motive (dezafectări funcționale, teren impropriu pentru construcții, zone de risc etc.)

Având în vedere complexitatea zonelor cât și tipul de proprietate privată se recomandă elaborarea documentațiilor PUZ și a unor planuri de lotizare cu respectarea unor trasee stradale și de rețele edilitare care să satisfacă exploatarea eficientă a zonei.

Realizarea locuințelor se va face urmărindu-se două direcții de baze:

- pe lotul actual prin extinderi, supraetajări, reconstrucție, modernizare etc., cu respectarea condițiilor de constructibilitate: indici urbanistici maxim admisibili POT, CUT, regim de înălțime și aliniere, studiu geologic, etc.
- pe lot nou, în condițiile legii 50/1991 (republicată 2004), HGR 525/1996 (republicată 2002), Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Activitatea de construire va fi orientată către asigurarea circulației și acceselor carosabile și pietonale, asigurarea echipării tehnico – edilitare.

NOTĂ: la dezvoltarea zonei de locuințe se recomandă păstrarea caracteristicilor specifice zonei. Această soluție este de preferat locuințelor colective în blocuri, putând rezolva problemele legate de asigurarea locuirii și eficientizând echiparea edilitară.

Zona centrală. Este zona în care funcțiunea instituțiilor și unităților de interes general este dominantă, completată și de locuințe colective și amenajări, zone de parc, circulații, servicii etc.

Aici se va urmări ocuparea terenurilor libere exclusiv cu unități de interes public, concomitent cu intervenții de remodelare, renovare și/sau revitalizare/reabilitare a celor existente, în acord cu tendințele actuale privind design-ul de arhitectură și organizarea urbanistică. Sunt interzise în zona centrală intervenții pe domeniul public cu chioșcuri sau alte construcții provizorii care depreciază caracterul zonei. Se vor sprijini toate acțiunile care vizează reabilitarea, conservarea și protejarea spațiilor plantate aferente (odihnă, locuri de joacă, promenade etc.) și se vor găsi soluții de agrementare (mobilier urban, piețe mobile, expuneri artistice în aer liber, manifestări culturale etc.)

Zona pentru transport și circulație

Trama stradală propusă prin PUG are caracter orientativ, o detaliere a sa făcându-se prin PUZ (după caz) sau prin proiecte de specialitate. Rezervarea terenurilor necesare dezvoltării rețelei de străzi reprezintă o cerință în eliberarea autorizațiilor de construire, iar realizarea acestora, în condițiile stabilirii dreptului de proprietate, pot declanșa exproprieri pentru care se va face uz de Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauza de utilitate publică.

Dezvoltarea localităților de pe teritoriul comunei Sacu se va face în mod natural, pe vetrele existente, prin densificarea intravilanului existent, iar în zonele unde se dorește implementarea unor proiecte noi se propun extinderi ale intravilanului.

Ținând cont de caracterul localităților (localități rurale de câmpie din zona Banatului), de numărul mic de locuitori ce populează aceste localități, și de potențialul de dezvoltare, s-a considerat că nu sunt necesare extinderi mari ale intravilanului. În dezvoltarea acestor localități accentul trebuie pus pe densificarea teritoriilor existente și pe propunerea unor servicii de calitate, care să ofere un confort sporit locuitorilor.

Aceste propuneri urmăresc creșterea calității vieții, dar în același timp atragerea de investitori și încurajarea administrației locale și a locuitorilor de a investi în dezvoltarea localității.

Sat SACU - reședința de comuna

ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
<i>Zona dotări</i>	5,5	3,12
<i>Zona dotări agrement</i>	19,19	10,88
Zona rezidențială	98,14	55,65
Zona spații verzi, ape	24,39	13,83
Zona de circulații	5,95	3,37
Zona agro-industrială	12,13	6,88
Zona gospodărie comunala	5,05	2,86
Zonă transport CFR	6,02	3,41
Total intravilan existent	176,37	100.00

Sat Tincova

ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
<i>Zona dotări</i>	1,43	1,22
Zona rezidențială	94,09	80,48
Zona spații verzi, ape	16,68	14,27
Zona de circulații	3,35	2,87
Zona gospodărie comunala	1,36	1,16
Total intravilan existent	116,91	100.00

Sat Sălbăgelul Nou

ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
<i>Zona dotări</i>	1,06	1,75
Zona rezidențială	53,42	88,41
Zona spații verzi, ape	2,18	3,61
Zona de circulații	1,77	2,93
Zona agro-zootehnică	1,81	3
Zona gospodărie comunala	0,18	0,3
Total intravilan existent	60,42	100.00

Sacu

În principal se propune densificarea și ocuparea terenurilor libere din intravilan cu construcții pentru locuire, dotări, producție, echipare tehnico-edilitară și gospodărie comună etc. Intravilanul localității se propune a fi extins în sud-vest și nord-est. În partea de sud-vest, aceste extinderi constau într-o zonă cu caracter industrial nepoluant și de gospodărie comună, situată la est de gara Sacu. În imediata apropiere a gării, pe terenul primăriei și pe bazele unui PUZ vor fi construite locuințele de serviciu pentru specialiști care își desfășoară activitatea în comună.

Vecinătatea zonei industriale cu zona de locuire este necesar a fi ameliorată prin realizarea unei fașii verzi de protecție cu vegetație înaltă și densă. De asemenea, se dorește extinderea zonei de locuire, aici urmând să se realizeze noi locuințe pentru tineri. Vecinătatea acestei zone cu traseul de cale ferată va trebui rezolvată prin realizarea unei fașii verzi de protecție cu vegetație înaltă și densă care să fie amplasată de-a lungul căii ferate.

În zona de nord-est se propune extinderea intravilanului și ocuparea teritoriului cu funcțiuni de agrement (sport, loisir, locuri de joacă pentru copii, petrecerea timpului liber etc.) Propunerile din P.U.G. vizează conturarea unei zone centrale care să cuprindă o concentrare de funcțiuni administrative, culturale, comerciale, de sănătate etc. Această zonă cuprinde și un amplu spațiu de recreere care constă în parcul central, ce se dorește a fi conservat și întreținut.

Prezența DN6 pentru localitatea Sacu reprezintă un factor de dezvoltare important, favorizând propunerea unei zone de tip mixt de-a lungul său destinată activităților economice mici și mijlocii din localități.

Tincova

În ceea ce privește zonificarea teritorială, se propune densificarea zonei de locuire existente, prin extinderea zonei de locuit în vestul localității. În nord, se propune o densificare a gospodăriilor existente și transformarea terenului viran adiacent cursului de apă într-o zonă de locuit.

În ceea ce privește spațiile de recreere, se propune amenajarea peisageră minimală (întreținere, mobilier urban realizat din materiale locale, spații de joacă, regularizarea văilor) a spațiilor verzi adiacente cursurilor de apă, pentru a spori gradul de confort al locuirii.

Sălbăgelul Nou

Ținând cont de gradul de ocupare a loturilor în această localitate, se propune păstrarea limitei de intravilan aprobată în P.U.G.-ul realizat anterior. Se urmărește astfel dezvoltarea localității prin densificare și ocuparea loturilor libere. Singura extindere de intravilan s-a realizat în nord-estul localității, unde se propune conturarea unei zone industriale și de gospodărie comună cu accesibilitate mai ridicată dată de vecinătatea DC 6.

La nivelul spațiilor verzi și de recreere, se dorește amenajarea unei zone de sport-loisir în centrul localității și a unei zone verzi cu vegetație înaltă în sud-est.

BILANȚUL TERITORIAL DE FOLOSINȚĂ A SUPRAFEȚELOR							
TER. ADM.	CATEGORIA DE FOLOSINȚĂ						TOTAL
	AGRICOL	NEAGRICOL					
		Păduri, zone verzi	Apa	Căi de comunicație	Curți, construct	Neprod.	
Extravilan	2849,82	1899,28	97,47	133,73	-	31	5011,3
Intravilan	-	33,72	9,53	11,27	299,18	-	353,7
Total	2849,82	1933	107	145	299,18	31	5365
% din total	53,12	36,03	1,99	2,7	5,58	0,58	100

3.8 MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

3.8.1. Măsuri generale

Principalele riscuri naturale care se manifestă în zonă sunt inundațiile, alunecările de teren, prăbușirile de maluri etc. Având în vedere faptul că zona se găsește într-o arie geografică cu un nivel al precipițiilor de 100 - 150 litri pe m², există un risc mărit de producere a inundațiilor, fapt ce impune măsuri generale de protecție, prin:

- Executarea unor acțiuni de stabilizare a versanților, prin lucrări de împădurire, împreună cu Romsilva;
- Lucrări de decolmatare și regularizare pe albiile văilor Tincovița, Valea Mare și Mâtnicel;
- Acțiuni de curățare a albiilor văilor, în special a Văii Timișului, puternic afectate de deversarea resturilor menajere, atât la nivelul comunei cât și în amonte;
- Lucrări de îndiguiri și consolidări de maluri pe principalele văi;
- Interzicerea folosirii albiilor minore a tuturor văilor din zonă pentru executarea unor construcții, depozitarea de materiale de construcții, rumeguș sau resturi menajere. Trebuie avut în vedere ca în caz de viitură, acestea pot avea un impact distructiv asupra habitatului uman din zonă;
- Utilizarea perdelelor de protecție pe malurile apei, folosind specii iubitoare de umiditate cum ar putea fi *salix* și *populus* pentru a se reduce procesul de erodare a acestora;
- Fixarea prin înierbare, plantare sau alte lucrări specifice a taluzurilor drumurilor locale, în locurile unde se manifestă tendințe de alunecare a solului;
- La exploatarea nisipurilor din râul Timiș, trebuie să se țină seama de capacitatea naturală de regenerare a acesteia, de limitarea la maxim a deteriorărilor produse perdelelor de protecție de pe malul apei și a vegetației de luncă. Exploatarea pietrișurilor are implicații negative asupra mediului, prin distrugerea vegetației forestiere de protecție, favorizând inundațiile;
- La extinderea lucrărilor agricole în luncă trebuie să se evite afectarea albiilor minore, și deteriorările produse digurilor și zonelor de protecție;
- Amenajarea suprafețelor ocupate de pajiști naturale degradate și îmbogățirea compoziției floristice a acestora;
- Închiderea și ecologizarea depozitelor neconforme existente pe teritoriul localităților, Igienizarea zonelor afectate de deșeurile depozitate clandestin, în special pe cursurile de apă;
- Furnizarea către populației a serviciilor de colectare a deșeurilor, asigurarea platformelor de colectare, a pubelelor și containerelor pentru depozitarea selectivă, respectarea orarului de ridicare a gunoiului etc.

3.8.2. Măsuri în zone inundabile

La nivelul comunei Sacu zonele afectate de inundații sau potențial inundabile se regăsesc la nivelul localităților situate în preajma unor cursuri de apă, respectiv: Sacu și Tincovița. Aceste sate pot fi afectate de inundațiile provocate de revărsarea râului Timiș și afluenților pe care acesta îi primește în zonă, în cazul unor căderi importante de precipitații într-un timp scurt, când procesul de infiltrare a apelor în sol nu poate face față cantităților de apă căzute. În aceste condiții iau naștere forme de curgere de suprafață, care duc la fenomene de șiroire, inclusiv inundații.

De acest fenomen sunt afectate gospodăriile situate în apropierea albiei minore, grădinile sau terenurile joase. Fenomenul poate fi amplificat de prezența în albia minoră a văii a resturilor de lemn, menajere sau alte gunoaie, care contribuie la creșterea undei de viitură și la colmatarea albiei în zonele cu secțiuni înguste. În acest context se interzice orice construcție în albia minoră a râului Timiș și în zona inundabilă a acestuia.

Propuneri pentru combaterea fenomenului:

- decolmatarea și adâncirea albiei minore a văilor;
- corectarea înălțimii digurilor de apărare în zonele de risc;
- regularizarea cursului unor văi;
- îndiguiri de maluri cu diguri de sprijin sau gabioane;
- curățarea albiilor de copaci căzuți și alte resturi vegetale;
- conservarea vegetației forestiere existente.

3.8.3. Combaterea alunecărilor de teren

Potrivit Legii 575/22 octombrie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului Național – secțiunea a V-a – zonele de risc natural, Comuna Sacu se încadrează în categoria unităților administrative în care riscul alunecărilor de teren este unul redus, mai frecvente fiind alunecările primare semnalate la lumitele de terase, pe versanții văilor și a taluzurilor unor drumuri forestiere. Totodată, supra-încărcarea versanților prin terasarea de drumuri, respectiv prin amplasarea de construcții constituie un factor ce favorizează declanșarea alunecărilor de teren, prin surplusul de masă asupra depozitelor deluviale. Vibrațiile produse de traficul rutier au efecte de lungă durată, dar coroborate cu alte cauze, pot conduce la declanșarea alunecărilor.

Propuneri pentru combaterea fenomenului

În cazul terenurilor supuse alunecării, lucrările de amenajare sunt de două categorii: de eliminare/atenuare a cauzelor și de stăvilire a efectelor. O primă măsură, general valabilă, constă în împădurirea corpului de alunecare cu specii având sisteme radiculare pivotante ce au rolul de a reține apa precum și fixarea mai bună a taluzurilor la drumurile comunale amenințate în unele zone de alunecări locale, superficiale. Pe aceste terenuri se va evita supraîncărcarea versanților cu edificii tehnice și construcții.

În zonele în care se manifestă tendințe de instabilitate puternică se impun lucrări pentru eliminarea cauzelor fenomenului, constând în eliminarea excesului de umiditate, prin realizarea de drenuri, fie în corpul, fie în fruntea de alunecare.

Se va interzice acordarea de autorizații de construcție în aceste zone pentru orice fel de lucrări care ar putea favoriza acest fenomen (construcții de drumuri, case de vacanță, alte construcții stabile etc.).

3.8.4. Măsuri pentru combaterea eroziunii malurilor

Eroziunea afectează malurile tuturor cursurilor de apă care traversază teritoriul administrativ al comunei, fiind mai evidente în zonele de luncă a râului Timiș, motiv pentru care sunt necesare lucrări de apărare a malurilor.

Propuneri pentru combaterea fenomenului:

Pentru combaterea acestui fenomen se întreprind o serie de măsuri tehnice de protecție:

- curățarea albiilor de resturi vegetale, (copaci căzuți, butuci și crengi rămase în urma unor tăieri neraționale etc.,
- lucrări de apărare a malurilor prin ziduri de sprijin, plantări de arbori hidrofili cu rădăcini radiculare puternice (arin, răchită, salcie, plop etc.);
- regularizări de curs;
- îndiguiri;
- ziduri de sprijin legate cu beton sau gabioane;
- diguri de barare a cursului pentru diminuarea vitezei de curgere;
- în cazul eroziunii malului se realizează perdele forestiere, ce urmăresc conturul acestora. Prezența acestora reduce efectul mecanic al valurilor, fortificând totodată peisagistic sectoarele de luncă;
- întodeauna la limita organismului de prăbușire format sau incipient se vor planta arbuști și subarbuști care prin greutatea lor să nu provoace prăbușirea malurilor.

3.8.5. Văi torențiale (ravene, râpe, ogașe):

Acțiunea acestora se manifestă în special la marginile unor terase pe versanții despăduriți de cursul mijlociu și superior al văilor Tincovița, Valea Mare, Radului și Ibăneasa, a drumurilor forestiere din zonă, unde nivelul pantei favorizează creșterea vitezei și energiei de curgere.

Propuneri pentru combaterea fenomenului :

Pentru combaterea acestor fenomene sunt necesare o serie de lucrări care să limiteze dezvoltarea organismului torențial și în final să-i diminueze efectele prin fixarea și colmatarea lui cu vegetație.

Se cunoaște faptul că principalul punct de atac al eroziunii aflat la originea unui organism torențial este în aval, de unde se extinde în amonte, antrenând noi suprafețe de sol în procesul de erodare, în urma proceselor de șiroire.

În lipsa scurgerilor de șiroire eroziunea încetează. În acest context se impune:

- realizarea unor garduri dispuse în semicerc în jurul organismelor torențiale, realizate de regulă din pari și nuiete de salcie, având o înălțime mai mare în sectorul central și mai mic la margini,
- plantarea în lungul ravenei și în preajma gardurilor astfel confecționate a unor arbori sau arbuști,
- săparea unor șanțuri colectoare în amonte de organismul torențial care să preia și să disemineze apele care atacă baza acestuia.

Toate aceste lucrări cu caracter tehnic și silvic au drept scop stingerea organismelor torențiale și împiedecarea formării altora noi. Perdelele forestiere realizate în jurul organismelor torențiale active preiau și transformă scurgerea prin șiroire în scurgere laminară. Un fenomen asemănător are loc la nivelul drumurilor comunale, vicinale, de acces din zonele de munte. Slaba consolidare și natura stratului litologic permite spălarea suprafeței carosabile și tendințe de formare și adâncire a unor ogașe pe locul de călcare a roților mijloacelor de transport. Pentru a limita acest fenomen sunt indicate introducerea și fixarea în aceste organisme torențiale incipiente a unor tulpini de arbuști puternic ramificați care să oprească și să fixeze solul purtat de apă.

La nivel local se află în diferite faze de realizare un proiect de regularizare a văilor care străbat localitatea Tincova.

NOTĂ: Se institue interdicție de construire în zonele afectate de riscuri naturale până la data eliminării lor.

3.9 DEZVOLTAREA ECHIPARII EDILITARE. SOLUTII PROPUSE

3.9.1. Gospodărirea apelor

Se propun măsuri pentru apărarea contra inundațiilor, eroziunii versanților etc;

- regularizarea văilor ce traversează localitatea Tincova;
- stabilizări de maluri și versanți.

Măsuri necesare pentru realizarea unor surse calitative de apă.

- identificarea arealelor de forare;
- stabilirea perimetrelor de protecție;
- realizarea rețelei de captare, depozitare și tratare a apei.

3.9.2. Alimentare cu apă

Pentru creșterea calității vieții locuitorilor comunei Sacu se propune realizarea alimentării cu apă prin asigurarea posibilității introducerii la 100% din populație a instalațiilor interioare de apă rece cu prepararea locală a apei calde, până în etapa finală.

Soluția tehnică propusă

Alimentarea cu apă în zonă presupune utilizarea surselor freatice prin forarea unor puțuri de captare. Schema hidraulică:

- trei puțuri cu $H = 7$ m; $D = 1,5$ m; echipate cu 6 pompe de 4", montate în mantale de PVC Dn 150 mm; 1 + 1/ puț, având $Q_{\text{pompa}} = 23,43$ mc/h; $H=3,905$ mc/h;
- conductă de aducțiune/refulare pompe PE-HD $\varnothing = 50$ mm, $L = 585$ m;
- tratarea cu stație compactă, modul pentru 25 mc/h cu microuzină de tratare a apei, alcătuită din:
 - sită;
 - decantor lamelar cu compartiment de floclare;
 - instalație de dozare cu hipoclorit de sodiu;
 - instalație de dozare sulfat de aluminiu;
 - instalație de dozare lapte de var;
 - bazin apă decantată;
 - filtru rapid sub presiune;
 - instalație de preparare și dozare polielectrolit;
 - reactor de floclare;
 - instalație de dehidratare nămol cu saci.
- rezervoare de înmagazinare din poliesteri armați cu fibră de sticlă în baterie cu vol = 2 x 100 mc;
- distribuția apei în rețeaua de distribuție se va face prin pomparea apei potabile din rezervor în stația automată de ridicare a presiunii;
- rețea de distribuție a apei potabile în lungime de 10.015 m, realizată din conductă PE-HD cu diametrul de 100 și 800 mm.

Pe rețeaua de distribuție vor fi prevăzuți hidranți exteriori de incendiu și cișmele stradale.

Alimentarea cu apă a localității Sacu se va face conform STAS 1343-1/2006, raportat la numărul de locuitori recenzați în 2002 (941 locuitori).

Debitele caracteristice sunt:

$$Q_{s\text{ zi med}} = 438 \text{ mc/zi} = 5,07 \text{ l/s};$$

$$Q_{s\text{ zi max}} = 503,70 \text{ mc/zi} = 5,83 \text{ l/s};$$

$$Q_{0\text{ max}} = 46,17 \text{ mc/h}.$$

Pentru Tincova se propune asigurarea unui sistem propriu de alimentare cu apă, folosind o captare de mal din pârâul Valea Mare, punctul „Cascadă”, la cca. 1 km amonte de intrarea în

sat, menit să satisfacă necesitățile celor cca. 500 de locuitori.

Pentru cele cca. 60 de familii din satul Sălbăgelul Nou nu se propune o soluție de alimentare cu apă, comunitatea urmând să folosească pe mai departe sursa freatică prin intermediul fântânilor.

Descrierea sistemului de alimentare cu apă

Alimentarea cu apă a comunei Sacu, conform proiectelor aflate în derulare, se va realiza:

- în sistem de alimentare comun, din surse de adâncime, pentru gospodăriile din localitățile Sacu.
 - în sistem de alimentare comun pentru Tincova, utilizând sursa Valea Mare (proiect de realizat ulterior);
 - în sistem individual, pentru gospodării izolate sau care nu dispun de condiții pentru branșare, din surse de profunzime (izvoare captate sau amenajate, fântâni etc).
- Pentru moment această sistem ramâne valabil pentru Sălbăgelul Nou.

În acest ultim caz se impune¹⁰

- asigurarea perimetrului de protecție în jurul izvoarelor,
- protejarea contra șiroirii și a inundațiilor,
- accesibilitate,
- în cazul în care adâncimea acviferului folosit este mai mică de 10 m, amplasarea fântânii trebuie să se faca la cel puțin 10 m de orice sursă de poluare posibilă,
- asigurarea fântânii cu ghizduri, acoperiș și capac pentru a preîntâmpina infiltrarea precipitațiilor și a apelor de suprafață.
- amenajarea în jurul fântânii a unui perimetru de protecție cimentat sau pavat.

Alimentarea cu apă a locuitorilor comunei Sacu se va face din surse de adâncime.

Principalele elemente ale rețelei de alimentare cu apă sunt:

- foraje de captare;
- aducțiuni;
- rezervoare de înmagazinare și tratare a apei;
- rețele de distribuție.

3.9.3. Canalizarea și epurarea apelor menajere

Lipsa unui sistem local de canalizare impune măsuri urgente pentru realizarea unui sistem la nivelul tuturor localităților, realizarea unei stații de epurare precum și extinderi sau propuneri noi de stații de epurare sau de stații de preepurare a apelor industriale sau provenind de la complexe agricole. În prezent doar ferma zootehnică pentru creșterea porcinelor dispune de propria sa stație de epurare.

Pentru rezolvarea acestei probleme administrația locală implementează un proiect finanțat din fonduri europene, măsura 3.2.2., care cuprinde și execuția unui sistem de canalizare la nivelul comunității, alături de obiective ca:

- Alimentarea cu apă;
- Canalizarea și stație de epurare;
- Modernizarea căminului cultural;
- Asfaltarea unor străzi;
- Regularizarea unor cursuri de apă.

Pentru Tincova se propune ca stația de epurare să fie amplasată într-o zonă mai ridicată de pe insula situată între actualul curs al Timișului și brațul mort care trece pe lângă sat. Pentru Sălbăgelul Nou aceasta poate fi amplasată la nord-est de localitate, în zona cu destinație industrială.

¹⁰ O.M.S. nr. 536/23 iunie 1997, pentru aprobarea normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației, art. 27

Lucrări prioritare

Concomitent cu realizarea sistemului alimentare cu apă pentru localitatea Sacu va fi realizat și sistemul de canalizare menajeră în sistem centralizat, compus din:

- rețeaua de canalizare menajeră
- canal colector principal;
- canale colectoare secundare;
- stație epurare ecologică, pentru 1000 locuitori, dimensionată la următoarele debite de apă:
 - $Q_{s\text{ zi med}} = 438 \text{ mc/zi} = 5,07 \text{ l/s}$;
 - $Q_{s\text{ zi max}} = 503,70 \text{ mc/zi} = 5,83 \text{ l/s}$;
 - $Q_{0\text{ max}} = 46,17 \text{ mc/h}$.
- deversarea apelor epurate se va face în râul Timiș.

Pentru gospodăriile izolate sau care nu pot fi racordate la sistemul de canalizare se cere, conform legii, îndepărtarea apelor uzate menajere prin instalații de preepurare sau fose septice vidajavile, executate cf. normelor în vigoare, amplasate la cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință¹¹.

Obiectivele economice sau turistice care nu sunt conectate la rețeaua de canalizare și dispun de fose septice sunt obligate să-și asigure W.C.-uri cu un număr de cabine corespunzător prevederilor standardelor și normelor de proiectare.

3.9.4. Alimentare cu energie electrică

- Alimentarea cu energie electrică la nivelul consumatorilor casnici, instituții administrativ edilitare și agenți economici existenți sau înființați ulterior se va asigura fie de la posturile de transformare existente (unde există capacități), fie prin intermediul unor noi posturi de transformare de 20/04kV amplasate în cabine de zidărie, metalice sau aeriene.
- Iluminatul public va fi orientat spre folosirea corpurilor de iluminat moderne, de mare randament, montate din doi în doi stâlpi, a căror comandă de conectare să se facă automat, cu ajutorul dispozitivelor fotoreleu.
- Se propune extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice în toate localitățile comunei conform noului intravilan, pentru asigurarea alimentării cu energie electrică a noilor branșamente.
- Amplasarea noilor posturi de transformare, a rețelei electrice de medie și joasă tensiune în zonă se face pe baza unor proiecte specializate, după avizarea soluțiilor de urbanism.

Alte măsuri în domeniul alimentării cu energie electrică trebuie să vizeze:

- reabilitarea instalațiilor de joasă tensiune, inclusiv a branșamentelor și firidelor de branșament din cele trei sate componente;
- reabilitarea și modernizarea, în colaborare cu distribuitorul de energie electrică a instalațiilor de iluminat public;
- înlocuirea elementelor uzate cu altele performante și revizuirea tablourilor de distribuție mai vechi din posturile de transformare existente;
- încurajarea utilizării altor surse energetice de tipul captatorilor solari și a celulelor fotovoltaice.

3.9.5. Telefonie și telecomunicații

Pe teritoriul comunei/satului Sacu trece traseul de cablu simetric intraurban (de înaltă și joasă frecvență, instalat subteran în săpătură și parțial în canalizare care face legătura dintre orașele Caransebeș și Lugoj. Conform PATJ Caraș-Severin două din localitățile componente, respectiv Sălbăgelul Nou și Tincova nu sunt racordate la sistemul de telefonie fixă. Sunt

¹¹ Iden art 34.

funcționale serviciile de telefonie fixă asigurate prin sistem radio, asigurat de către operatorul RDS.

La nivelul tuturor localităților comunei este funcțională telefonia mobilă, asigurată de către principalii operatori în domeniu S.C. Vodafone, S.C. Cosmote, S.C. Orange, S.C. Telemobil etc.

De asemenea, comuna beneficiază de servicii de internet, asigurate de către RDS, Romtelecom etc. Serviciile de televiziunea prin cablu sunt asigurate de către un operator din Caransebeș.

3.9.6. Alimentarea cu căldură

Principala sursă de combustibili folosiți în zonă sunt cei solizi, în principal lemnul, utilizat pentru încălzirea locuințelor și prepararea apei calde menajere. Pentru prepararea hranei se folosesc aragazele electrice sau cele pe bază de gaz lichefiat.

Astăzi, în perioadele reci, tot mai mulți localnici, precum și instituții folosesc centrale termice performante, ce utilizează combustibil solid pentru a-și asigura căldura și apa caldă menajeră. În gospodăriile populației, rolul major îl dețin sobele pe bază de combustibil lemnos. Administrația locală va trebui să încurajeze utilizarea unor surse energetice alternative, în special utilizarea energiei solare și eoliene. Dar și creșterea randamentului în consumul combustibilului solid, prin utilizarea centralelor termice pe bază de lemn sau rumeguș, cu randament ridicat.

1. Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Sacu nu dispune de rețea de alimentare cu gaze naturale, deși teritoriul comunei este străbătut de o magistrală de transport spre Lugoj – jud. Timiș, compusă din două fire cu Ø 20". În condițiile în care procesul de îmbătrânire a populației se accentuează și sursele principale de lemn pentru foc sunt la distanțe apreciabile, se impune transpunerea în practică a unor intenții și proiecte mai vechi, de branșare a comunei la rețeaua de gaz existentă în comuna vecină, C. Daicoviciu.

Totodată, ținând seama de creșterea continuă a prețurilor la gazele naturale și de existența unor importante resurse vegetale în zonă, este necesară încurajarea utilizării surselor alternative, cum sunt:

- realizarea de stații familiale de biogaz;
- energie termică cu ajutorul captatorilor solari etc.

2. Gospodăria comunală

La nivelul comunei gestionarea deșeurilor va fi direcționată spre soluții alternative referitoare la reducerea cantității de deșeuri, valorificarea deșeurilor sau diferite modalități de evacuare a acestora.

La o analiză sumară cantitatea anuală de deșeuri adunate la nivelul comunei Sacu este de:

• numărul de locuitori/comună/2009	-	1.602 locuitori
• cantitatea medie anuală de deșeuri/locuitor	-	1 mc/an
• numărul agenților economici	-	11(2007)
• volum mediu de deșeuri menajere/agent economic-		30mc/lună – 360mc/an

Total deșeuri:

1.962 mc deșeuri/an

Alături de administrațiile unor comune învecinate și a Consiliului Județean Caraș Severin, primăria comunei Sacu a participat la un proiect zonal pentru implementarea programului de management integrat al deșeurilor și realizarea unei rampe ecologice în zona Bistrei. Prin acest proiect se urmărește realizarea unui sistem eficient și durabil de gestionare a deșeurilor din

zona de nord a județului Caraș Severin, care va influența protejarea mediului și creșterea calității vieții, dezvoltare economică și turistică, beneficii sociale și materiale, precum și conformare legislativă.

În prezent, serviciile de salubritate sunt asigurate de către o firmă specializată din Reșița care le transportă la groapa ecologică de la Bocșa.

3.10. PROTECTIA MEDIULUI

3.10.1. Diminuarea până la eliminare a surselor de poluare majoră (emisii, deversări, etc.)

Reabilitarea zonelor degradate, protecția și conservarea mediului trebuie să înceapă în primul rând cu diminuarea și pe cât posibil eliminarea surselor de poluare. Propunerile privind eliminarea surselor de poluare pe teritoriul comunei Sacu au fost tratate în capitolele **2.10 Probleme de mediu și 3.9 Dezvoltarea echipării edilitare.**

Obiectivele:

- În condițiile creșterii traficului pe E 70 se va accentua nivelul de poluare fonică, fapt ce impune măsuri de protecție a construcțiilor printr-o mai bună izolare fonică, prin păstrarea unor anumite distanțe între construcțiile de locuit și instituții față de sursele de zgomot, prin plantarea unor perdele de protecție, panouri, gard viu etc.
- Stabilirea unui traseu probabil pentru amplasarea viitoarei rețele de transport european.
- În cadrul activităților care impun extracția unor resurse minerale, deschiderea de balastiere, acestea se vor face cu respectarea legislației de mediu. Concesionarea acestor lucrări trebuie să se facă în condițiile obținerii unor avantaje economice certe de către comunitate.
- Se vor lua măsuri pentru ca unitățile de exploatare și prelucrare a lemnului să fie amplasate pe cât posibil în afara zonelor de locuit și să respecte raza de protecție sanitară cerută de lege.
- Deținătorii de terenuri au obligația de a preveni deteriorarea calității solului prin acțiuni de împădurire. De asemenea, este interzisă depozitarea deșeurilor de orice fel și poluarea, pe proprietatea particulară, fiecare proprietar trebuind să ia măsuri pentru curățarea proprietății și a limitelor acesteia de resturi menajere,
- Deținătorii cu orice titlu de păduri sau vegetație forestieră în afara fondului forestier, a pajiștilor și fânetelor au obligația exploatării lor în limitele legii, cu respectarea regimului silvic și împădurirea suprafețelor defrișate.
- O atenție specială trebuie acordată terenurilor în pantă, sau la nivelul cărora se manifestă procese de alunecare sau eroziune, pentru a stopa aceste fenomene.
- Este interzisă depozitarea cadavrelor de animale moarte pe câmp sau în alte spații aflate în limita localităților. Cadavrele de animale vor fi ridicate de către firme specializate (PROTAN).

3.10.2. Epurarea și preepurarea apelor uzate

Propunerile privind epurarea apelor uzate s-au tratat la capitolul .3.9 Dezvoltarea echipării edilitare.

Pentru zonele propuse pentru dezvoltarea activităților economice, turistice și sportive situate în afara intravilanului, în lipsa posibilității racordării la rețeaua locală de alimentare cu apă și canalizare se propune alimentarea cu apă din surse locale (izvoare, pâraie, foraje de adâncime) care au debite suficiente pentru asigurarea necesarului de apă. În acest sens se propune:

- sistemul de alimentare cu apă să funcționeze complet gravitațional.
- stații de filtrare, tratare și stocare, formate din baterii de poliester îngropate,
- rețea de distribuție locală,
- stații de epurare.

În acest caz, epurarea apelor uzate menajere poate fi asigurată printr-un modul containerizat de tip ADIPUR 1300 sau echivalent cu următoarea componență:

- Sistem de curățire grosieră ;
- Stație de pompare apă uzată ;
- Echipament de epurare ADIPUR sau echivalent.

3.10.3 Depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale

Propunerile privind depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale s-au tratat la *subcapitolul 2.9.8. Gospodărie comunală. Rampa de gunoi și 3.9.8 Gospodărie comunală.*

3.10.4. Recuperarea terenurilor degradate, consolidări de maluri și taluzuri, plantări de zone verzi

Vezi cap 3.8 Măsuri în zonele cu riscuri naturale.

Propunerile privind recuperarea terenurilor degradate se referă la:

- recuperarea unor terenuri prin împăduriri, consolidări, terasare;
- combaterea eroziunii de adâncime a versanților supuși fenomenului de ravenare;
- reconstrucție ecologică în cadrul carierelor de materiale de construcții (balastiere), efectuate de către beneficiar și depozite existente de deșeuri, etc.
- refacerea/recuperarea terenurilor agricole acide prin tratamente pedologice adecvate în vederea corectării reacției acide a solurilor și îmbunătățirea proprietăților fizice, chimice și biologice ale acestora, prin amendare cu calcar;
- îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare (combaterea eroziunii solului) aplicate în complex cu lucrări hidroameliorative și agro-pedo-ameliorative (nivelare - modelare, astuparea crăpăturilor) pe versanții afectați de alunecări active și pe terenuri cu alunecări stabilizate, funcție de modul de utilizare a terenului;
- îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață pe versanți prin lucrări de colectare și evacuare a apei;
- eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren *din cauze antropice* (defrișarea abuzivă a pădurilor, pășunat abuziv, săpături la baza versanților pentru diverse construcții, construirea sau modernizarea unor drumuri);
- prevenirea degradării terenurilor prin alunecări de teren impune măsuri de tipul:
 - Cooperarea cu autoritățile județene și locale din zona de studiu în vederea întocmirii hărților risc la alunecări de teren în zone în care există elemente importante supuse riscului și declararea acestora ca "zone de risc la alunecări de teren", conform prevederilor Legii 575/2001;
 - Urmărirea caracteristicilor terenurilor afectate de eroziune moderată și cu risc de accentuare a eroziunii, în vederea cunoașterii tendințelor de evoluție a proceselor de alunecare mai ales în zonele afectate de activitatea umană;
 - Stabilizarea alunecărilor de teren active și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri și însămânțare cu amestec de ierburi care, prin consumul mare de apă, asigură protecția antierozională și stabilizarea versanților.

3.10.5. Organizarea sistemelor de spatii verzi

Se va acorda o atenție specială viitoarelor zone turistice și sportive, precum și a dotărilor care se vor realiza, în special a zonelor de maluri în sensul păstrării vegetației specifice.

În prezent, spațiile verzi sunt reprezentate de stadionul amenajat în Sacu, de parcurile existente în Sacu, Tincova și Sălbăgelul Nou. Ampriza largă a DN 6 precum și a principalelor străzi a dus la apariția unor fâșii de plantații de aliniament, străbătute de traversări semicarosabile spre loturi. Suprafața totală de zone verzi și parcuri la nivelul comunei este de 1,39 ha, reprezentând 6,87 mp/ locuitor, ceea ce corespunde normelor actuale de 5,0mp/ locuitor¹²

Pentru administrarea spațiilor verzi, administrația locală va ține seama de reglementari cadastrale ale fondului verde, care prevăd următoarele:

- Conservarea exemplarele de copaci cu o vârstă mai mare de 21 de ani (diametrul trunchiului corespunde la 25-35 cm);
- Conservarea exemplarele cu valoare mare ecologică (coroana ovoidă, sferică, semisferică, cu frunzișul de dimensiuni mari și păros);
- Pentru plantarea perdelelor de protecție se vor utiliza specii autohtone cu valoare ecologică mare;
- În cazul aliniamentelor stradale se vor utiliza specii indigene de talia 2 sau 3, cu frunza de dimensiune mai mare, paroasă și cu valoare mare peisagistică.
- În zonele destinate locurilor de joacă pentru copii, se va evita plantarea speciilor care contin substanțe toxice, care au organe cu tepi, spini, ghimpi.

Existența parcului dendrologic din localitatea Sacu constituie un spațiu verde de o importanță deosebită, cu mare valoare peisagistică și dendrologică care se cere conservat.

3.10.6 Zonele propuse pentru refacere peisagistică și reabilitare urbană

Terenurile centrale sau situate în imediata apropiere a cursurilor de apă aflate în proprietatea primăriei având destinație peisagistică, impun măsuri de întreținere, amenajări și dotare cu mobilier urban, care să pună în valoare zona și arhitectura acesteia. Totodată sunt necesare

- dotarea cu containere și coșuri pentru resturi menajere;
- asigurarea cu surse de apă potabilă etc.

Pentru zonele situate pe malul Timișului sau a afluenților acestuia se propune întocmirea de proiecte de amenajare complexă care să aibă în vedere:

- Eliminarea excesului de umiditate care degradează solul din zona de luncă;
- Combaterea eroziunii malurilor;
- Indicarea unei structuri moderne și eficiente de utilizare a terenului agricol din luncă și de pe terasele joase;
- Refacerea unor lucrări existente aflate în stare de degradare (poduri, podețe, diguri de protecție etc.);
- Investiții noi, cu caracter complex – servicii turistice și de agrement, amenajări piscicole etc.

3.10.7. Delimitarea orientativă a zonelor protejate și restricțiile generale pentru protejarea patrimoniului natural și construit.

Deși pe teritoriul comunei nu sunt înregistrate spații naturale protejate, existența unor obiective cu valoare peisagistică și naturală deosebită impune măsuri de protecție specială. În cadrul acestora includem:

- parcul dendrologic existent în centrul de comună;
- parcurile din localitățile componente;

¹² cf. Strategiei de Dezvoltare a Comunei Sacu.

- piațetele și alte spații acoperite cu vegetație aflate în intravilane, în limitele lor actuale;
- zona inundabilă a Timișului, până la limita maximă la care s-au înregistrat creșteri de debite la inundații;
- perimetrele actuale a unor instituții (școli, biserici, clădiri administrative și culturale) care dispun de spații acoperite cu vegetație ierboasă și arboricolă;

Se instituie interdicția de distrugere a acestor spații și de construire pe teritoriul parcurilor și a spațiilor verzi existente precum și în zonele inundabile. Incintele unor instituții, care dispun de spații verzi pot fi afectate la limita minimă necesară executării unor extinderi sau reabilitări.

În cazul siturilor arheologice cunoscute, se instituie interdicția de construire în perimetrul cunoscut al acestora și în zona de protecție a acestora. Dacă motivații economice obiective impun amplasarea unor obiective de acest gen este obligatorie descărcarea de sarcină arheologică conform legii.

Monumente, valori ale patrimoniului național

Pe teritoriul comunei Sacu nu sunt semnalate monumente sau alte valori care să fie incluse pe lista de patrimoniu național. Datorită așezării sale geografice, teritoriul comunei este situat într-un areal antropizat încă din preistorie. Despre acest fapt vorbește în primul rând numărul ridicat de situri arheologice, unele datând încă din paleolitic (Tincova – punctul „Seliște”), sau situri complexe, cu nivele de locuire aparținând unor epoci istorice diferite (Sacu – Ferma Horticolă), care necesită protecție

Vezi cap. 2.1.

3.11 REGLEMENTĂRI URBANISTICE

3.11.1. Soluția generală de organizare și dezvoltare a localităților

Dezvoltarea localităților se va face în mod natural, pe vetrele existente, cu mărimi limitate ale intravilanelor (vezi Situația existentă și Situația propusă – planșe), pe direcția căilor de comunicație și organizarea mai eficientă a spațiului din intravilan.

Se impune trecerea în intravilan a terenului deținut de către primărie pe Valea Radului, unde astăzi este așezată colonia de țigani. Deoarece aceștia nu dețin acte de proprietate pe teren se impune realizarea unui PUZ, prin care primăria să le concesioneze/transfere terenul pe care aceștia au construit, inclusiv un spațiu minimal aferent.

În atenția primăriei locale va trebui să stea conservarea unei fâșii de teren în sudul localității și a liniei ferate, destinat pentru realizarea variantei vestice a Culoarului IV Paneuropean de drumuri, în conformitate cu PATN și PATJ Caraș Severin.

3.11.2. Organizarea căilor de comunicație

Organizarea căilor de comunicație precum și disfuncționalitățile, prioritățile în vederea modernizării acestora au fost tratate la capitolul **2.6. CIRCULAȚIA**, **3.2.3. EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITĂȚI ȘI 3.6 ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI**

3.11.3. Destinația terenurilor, zonele funcționale rezultate

Destinația terenurilor și zonele funcționale rezultate au fost detaliate în **Regulamentul Local de Urbanism**.

3.11.4. ZONELE PROTEJATE ȘI LIMITELE ACESTORA (zone cu valoare istorică, peisagistică, ecologică, protejate sanitar). Vezi sub-cap. 3.10.6.

3.11.4.1. Zone protejate sanitar

- bazinul hidrografic al Văii Mari, odată cu utilizarea acesteia ca sursă pentru alimentarea cu apă a localității Tincova;
- captările de apă de interes local pentru satele din zonă (foraje, fântâni);
- cimitire,

Acestea au fost prevăzute pentru fiecare localitate - Vezi planșele.

3.11.4.2. Monumente și ansambluri de arhitectură

Cod LMI 278 CS-I-s-B-10889- Așezare - sat TINCOVA - comuna SACU - "Săliște" - sit paleolitic, care va trebui să se bucure de întreaga atenție și protecție din partea administrației locale. Aici sunt interzise orice investiții/săpături fără o aprobare prealabilă de la Direcția județeană de patrimoniu.

De asemenea în toate zonele/arealele unde se găsesac situri arheologice se interzice eliberarea autorizației de construcție fără descărcare de sarcină arheologică.

Fără a fi trecut în lista obiectivelor protejate, parcul dendrologic din centrul satului Sacu, cu numeroasele sale specii rare, trebuie să constituie și pe mai departe un obiectiv local protejat și destinat dezvoltării și îmbogățirii cu noi specii forestiere.

Vezi 2.10.4. și 3.10.6. Monumente ale naturii si istorice

3.11.4.3 Rezervațiile naturale existente in zonă

Comuna Sacu nu deține arii naturale protejate sau monumente ale naturii în conformitate cu *Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a III-a, cu completările ulterioare, nici alte rezervații naturale.*

Cu toate acestea prezența parcului dendrologic, aflat în administrarea Consiliului Local Sacu, cu numeroase specii rare: conifere americane, mediteraneene, precum și plante ca Magnolia, Sorbus etc, de o reală importanță peisagistică și dendrologică impun măsuri de protecție specială. Recomandarea realizatorilor acestui PUG este să se facă demersurile necesare pentru ca acest parc să fie introdus în categoria parcurilor și siturilor naturale protejate.

3.11.5. Protejarea unor suprafețe din extravilan (terenuri agricole valoroase, păduri, oglinzi de apă, etc.),

În primul rând de o protecție deosebită se bucură obiectivele declarate monumente ale naturii și monumente istorice, menționată la cap. 2.10.4, și zonele de protecția ale acestora, stabilite conform legii.

De asemenea zona malurilor Timișului este protejată împotriva construirii de locuințe, aici putând fi amenajată un pietonal în lățime de 5 m. Zona cea mai atractivă turistic, având și cel mai mare potențial de valorificare economică va fi păstrată în folosul comunității și a publicului larg.

3.11.6. Interdicții temporare de construire pentru zonele care necesită studii și cercetări suplimentare (planuri urbanistice zonale privind parcelari, re parcelări, operațiuni de renovare)

Pentru moment zonele cele mai afectate de riscuri naturale sunt cele situate în zona inundabilă a Timișului și a altor cursuri de apă din zonă, zone amenințate de pericolul revărsărilor de ape. Se instituie interdicția de construire în zonele afectate de riscuri naturale până la data eliminării lor.

Din punct de vedere urbanistic, se prevede realizarea unor planuri urbanistice zonale care să detalieze modul de organizare a teritoriului. Se vor elabora PUZ - urile prevăzute în RLU (suprafețe nou introduse în intravilan).

- Se interzice construirea în zonele care păstrează urme de locuire preistorică, fără o descărcare prealabilă de sarcină arheologică;
- Se instituie protecția zonelor unde sunt semnalate sau cercetați tumuli funerari.

În toate zonele unde sunt semnalate situri arheologice, sau unde sunt descoperite (inclusiv întâmplător) urme de locuire umană se impune potrivit legii descărcare de sarcină arheologică.

3.11.7. Interdicții definitive de construire pentru zonele care prezintă riscuri naturale, servituți de protecție etc.

2. Se instituie interdicții de construire conform RLU pentru construcții sau lucrări care ar putea împiedica libera circulație pe malul Timișului.
 - Interdicție de construire se instituie și asupra Dealului „Seliste”, datorită valorii sale arheologice și istorice;
 - Se instituie interdicție de construire definitivă în albia minoră a râului Timiș și a afluenților acestuia.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

3.12.1. Lista obiectivelor de utilitate publică

Se au în vedere următoarele obiective de utilitate publică:

- Modernizarea străzilor în localitățile Sacu, Sălbăgelul Nou și Tincova;
- Realizarea rețelei de apă și canalizare în localitatea Sacu;
- Extinderea rețelei de energie electrică, apă și canalizare pentru zonele nou introduse în intravilan;
- Modernizarea drumului comunal DC 6 Sacu – Sălbăgelul Nou pe toată lungimea sa și a DJ **680 A** – Sacu(E 70) – Tincova – Ciuta – Obreja.
- Amenajarea de parcaje în lungul DN **6 – E 70**, a DJ 680 A și a DC 6;
- Amenajarea de zone pietonale în lungul DN **6 – E 70** și a rețelei stradale existente. străzilor din comună.
- Reabilitarea unor poduri și podețe peste văile: Timiș, Tincovița și Valea Radului și Valea Mare, care să corespundă necesităților populației.
- Conturarea și amenajarea zonei de agrement propusă prin PUG, extinderea facilităților oferite, prin includerea lacurilor existente și a zonelor cu vegetație arboricolă de luncă.
- Amenajarea de parcaje în zonele cu flux mare de autovehicule (în special de-a lungul DN6, acolo unde se concentrează diferite funcțiuni administrative sau cu caracter public, dar și în punctele de acces la zona de agrement propusă);
- Reamenajarea în zona centrală a satului centru de comună, a unui spațiu cu utilitate mixtă, comercială (piață), pietonală, zonă de parcare etc.

4. CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUARE

4.1 AMENAJAREA ȘI DEZVOLTAREA COMUNEI ÎN CORELARE CU TERITORIILE ADMINISTRATIVE INVECINATE

Prin amplasarea sa geografică, comuna SACU se găsește în sfera de influență a unei arii metropolitane de importanță trans-națională, națională și regională – Timișoara și a două arii funcționale urbane de importanță locală cu o îndelungată tradiție urbană – Caransebeș în jud. Caraș–Severin și Lugoj în jud. Timiș. Totodată, teritoriul comunei reprezintă un reper în legătura dintre zona joasă, de câmpie a Timișului și zona înaltă, cu potențial turistic, din vestul M. Poiana Ruscă. De asemenea, se află pe traseul unui important drum de legătură dintre zona panonică și cea valahă.

Toate acestea reprezintă caracteristici semnificative în conturarea dezvoltării sale socio-economice viitoare. Apreciem că dezvoltarea comunei este legată organic de cea a centrelor urbane amintite, prin:

- forța de muncă locală constituie o rezervă importantă pentru dezvoltarea economică a acestor centre;
- comuna Sacu poate deveni o sursă importantă de produse agricole ecologice, în principal fructe și legume proaspete și conservate natural pentru centrele urbane amintite, precum și pentru alte orașe din regiune;
- în condițiile creșterii interesului populației urbane pentru spațiul natural, comuna, prin poziția sa și mai ales prin peisajul pe care îl are, prin bogăția zonelor împădurite, poate constitui punct de plecare în drumețiile montane sau o zonă de agrement pentru ieșirile de la sfârșitul săptămânii;
- situarea sa pe traseul unui important drum european îi oferă oportunitatea de a deveni un punct de popas, de odihnă și relaxare, o zonă cu potențial de dezvoltare pentru activități specifice (reparații auto, parcare, masă și cazare etc.);
- prin reabilitarea și reclasarea drumului de legătură dintre Tincova și Jidioara – Cricova în DJ, se va asigura un important traseu de transport, zonal, inclusiv de utilitate turistică;
- îmbunătățirea dotărilor edilitare prin realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă și canalizare pentru localitatea Sacu și extinderea ulterioară a acestuia la nivelul localității Tincova, vor contribui la diminuarea surselor de poluare în zonă și la limitarea afectării pânzei freatice.
- prezența unor importante rezerve minerale pe teritoriul administrativ al comunei constituie o oportunitate pentru exploatarea în viitor a acestora.

4.2. ȘANSELE DE RELANSARE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ ALE COMUNEI ÎN CORELARE CU PROGRAMUL PROPRIU DE DEZVOLTARE

Prin așezarea sa geografică, comuna Sacu dispune de șanse reale de dezvoltare economică în condițiile valorificării atu-urilor pe care le deține. Dar această dezvoltare este strâns legată de relansarea dezvoltării în întreaga zonă, precum și de alte aspecte care țin direct de comunitățile locale, printre care amintim:

- Îmbunătățirea echipării edilitare și integrarea zonei în rețelele de infrastructură majoră (alimentare cu apă, canalizare, extinderea utilizării energiei electrice, introducerea alimentării cu gaze naturale, telefonie, gospodărie comunală);
- Modernizarea activităților agricole ;
- Valorificarea superioară a potențialului natural al zonei, prin eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice, stimularea întreprinzătorilor locali și străini cu capital privat;
- Stabilizarea populației prin creșterea calității vieții;
- Protejarea patrimoniului natural și construit în vederea dezvoltării durabile a economiei zonei cu precădere prin turism;.
- Includerea zonei într-un circuit mai larg printr-o mai bună racordare a zonei la principalele căi de comunicații - E 70 și DJ 680.

4.3. CATEGORII PRINCIPALE DE INTERVENȚIE CARE SĂ SUSȚINĂ MATERIALIZAREA PROGRAMULUI DE DEZVOLTARE

Îmbunătățirea echipării edilitare și integrarea zonei în rețelele de infrastructură majoră (căi de transport rutier, alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică, telefonie, gospodărie comunală) prin:

- reabilitarea, modernizarea și întreținerea infrastructurii de transport din zonă (E 70; DJ

680 A; DC 6);

- realizarea alimentării cu apă și a canalizării menajere în localitățile Sacu și Tincova;
- asigurarea infrastructurii edilitare (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică, telefonie, gospodărie comunală) în zonele nou introduse în intravilan.

Valorificarea superioară a potențialului natural al zonei, prin :

- valorificarea potențialului turistic de care dispune;
- eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice tradiționale (culturi cerealiere, creșterea animalelor, legumicultură și pomicultură);
- stimularea micilor întreprinzători privați;
- Protejarea patrimoniului natural și construit în vederea dezvoltării durabile a economiei locale.

4.4. PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

În domeniul protecției mediului

- Realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă pentru localitățile Sacu și Tincova, conform propunerilor - 3.9.2. Alimentare cu apă;
- Construirea unui sistem de canalizare menajeră conform propunerilor;
- Realizarea de puncte colectoare cu preselecție a deșeurilor, a rampelor pentru depozitarea containerelor și dotarea populației cu pubele;
- Rezolvarea problemei sortării și valorificării deșeurilor menajere și amenajarea unor platforme de depozitare selectivă a deșeurilor;
- reducerea continuă a cantităților de deșeuri menajere;
- Colectarea și transportul deșeurilor menajere prin intermediul unor firme de specialitate la rampa ecologică zonală;
- Refacerea și extinderea suprafețelor silvice prin reîmpăduriri. Identificarea suprafețelor degradate și a celor afectate de scurgerile torențiale și includerea lor în proiecte de împăduriri.
- Refacerea perdelelor forestiere de protecție împotriva vânturilor și a viscoalelor de zăpadă
- Dezvoltarea turismului în zona se va face în mod durabil prin respectarea legislației de mediu;
- Organizarea unor ample lucrări de ecologizare a zonelor afectate de depozitarea necontrolată a gunoaielor, în principal a râului Timiș și a afluenților săi.

Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii

- Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi și drumuri comunale;
- Extinderea rețelei de utilități publice în zonele cu potențial turistic, industrial și agricol (drumuri de acces, alimentare cu energie electrică, alimentare cu apă, canalizare);
- Reabilitarea podurilor, podețelor și a punților pietonale, realizarea unor ziduri de sprijin și decolmatarea văilor și a rigolelor;
- Dezvoltarea infrastructurii rutiere, menită a asigura valorificarea superioară a potențialului turistic al zonei (drumul spre Nădrag și Jidioara);
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea (conservarea prin conversie a unor clădiri publice neutilizate) a unor școli și grădinițe de pe raza comunei;

Dezvoltarea serviciilor sociale, de sănătate și a infrastructurii aferente

- Amenajarea și dotarea unui *punct sanitar* în localitatea Tincova, deservit de cadre medicale cu pregătire medie, care să cuprindă și punct farmaceutic.
- Asigurarea condițiilor necesare amenajării și dotării unei farmacii veterinare la Sacu, care să deservească întreaga zonă, inclusiv localitățile riverane.

Dezvoltarea infrastructurii turistice

- Realizarea unor studii pentru identificarea pe traseele turistice a punctelor de belvedere, marcarea și amenajarea acestora;
- Valorificarea unor trasee turistice majore care să facă legătura între zonele urbane ale județului cu Munții Poiana Ruscă, având ca punct de plecare localitatea Sacu;
- Marcarea și instalarea de tablăte indicatoare pentru a atrage atenția turiștilor și localnicilor asupra unor obiective turistice, culturale (arheologice și istorice) și naturale aflate pe teritoriul comunei.

4.5. APRECIERILE ELABORATORULUI PUG ASUPRA UNOR CONSTRÂNGERILOR EXISTENTE

Datorită condițiilor economico-sociale existente, elaborarea PUG-ului pentru comuna Socol nu a necesitat extinderi importante ale intravilanului. Cele mai importante extinderi sunt la nivelul localității Sacu, acestea fiind legate de proiecte edilitare, în principal de introducerea alimentării cu apă și canalizării.

Considerăm necesară continuarea eforturilor pentru introducerea alimentării cu apă și a canalizării inclusiv la nivelul localității Tincova. În cazul satului Sălbăgelul Nou o asemenea investiție nu este justificată economic, datorită numărului mic al beneficiarilor. Aici se impune într-o primă fază realizarea unui sistem local de canalizare. Alimentarea cu apă se va face și în viitor din surse locale individuale (fântâni, izvoare).

Alte lucrări importante la nivelul comunei vor viza:

- realizarea proiectelor hidrotehnice privind combaterea eroziunii și apărarea împotriva inundațiilor pentru văile Radului, Valea Mare, Tincovița și Ibăneasa, aflate în diferite stadii de execuție;
- continuarea investițiilor privind realizarea zidurilor de sprijin și refacerea cotelor maxime la digurile existente, în lungul văii Timișului, în dreptul celor două localități Tincova și Sacu;
- realizarea unor zone de agrement în spațiul cuprins între localitate și digul de protecție al Timișului;
- realizarea unui pietonal și a unei piste de biciclete pe coama digului de protecție.

Întocmit

arh. Marius Barbieri